

Nipashe

Jumatatu Aprili 8, 2019 • Tanzania 1,000/- Kenya 100/-

ISSN 0856 • Na. 0579886

www.ippmedia.com

MWANGA WA JAMII

 www.twitter.com/nipashetz

 www.facebook.com/nipashetz

 www.instagram.com/theguardian_newspaper

Asimulia alivyotumia mil. 200/- kutibia TB, saratani 'bandia'

UKURASA 2

UKURASA 13

WIKI NGUMU KWA MAFISADI

■ Udhibiti wa mapato na matumizi ya serikali

■ Wizi wa fedha za wizara, idara na mashirika ya umma

■ Mchwa wa fedha za halmashauri mbalimbali nchini

■ Malipo kwa watu na miradi 'hewa' maeneo mbalimbali

■ Uendeshaji na usimamizi wa mifuko ya hifadhi ya jamii

■ Taarifa ya kuongezeka kwa Deni la Taifa

UKURASA 2

Rais wa Zanzibar Dk. Ali Mohamed Shein, Makamu wa Rais wa Tanzania, Samia Suluhu Hassan na viongozi wengine wakiitikia dua iki-somwa na Mufti Mkuu wa Zanzibar, Sheikh Saleh Omar Kabi, katika kaburi la Rais wa kwanza wa Zanzibar, Hayati Abeid Amani Karume, katika viwanja vya Ofisi Kuu ya CCM Zanzibar jana. **Habaru Uk. 5. PICTA: IKULU**

JPM aamuru msako waliofilisi benki

UKURASA 2

YALIYOMO

UKURASA WA 3

WAZIRI ATUMBUA OC CID KWA TUHUMA ZA RUSHWA
WAZIRI wa Mambo ya Ndani ya Nchi, Kangi Lugola, amewagiza Katibu Mkuu wa Wizara...

UKURASA WA 3

VIWANDA UCHENJUAJI MADINI VYATIWA KUFULI
NAIBU Waziri wa Madini, Stanslaus Nyongo, amevifunga viwanda vya uchenjuaji wa madini 15 vilivyopo wilayani...

UKURASA WA 12

MAPYA YAIBUKA KESI MAUAJI MWANAFUNZI
UPANDE wa mashtaka katika kesi ya mauaji ya mwanafunzi wa kidato cha pili wa Shule ya Sekondari ya Scholastica...

ACT sasa yaibomoa ngome CUF

UKURASA 5

MICHEZO

SABABU SIMBA KUTOKA SARE NA TP MAZEMBE UK. 18

MAONI, KATUNI UK.6

Asimulia alivyotumia milioni 200/- kutibia TB, saratani 'hewa'

Na Romana Mallya

MHASIBU Baltazar Saunaky (61), amesimulia namna ambavyo ametumia Sh. milioni 200 kutibu ugonjwa wa saratani na kifupi kikuu (TB) wakati alikuwa haumwi maradhi hayo na sasa anaumwa ugonjwa ambaa utamgaribui Sh. milioni 57.5 ambazo hana.

Saunaky ni mkazi wa Kijenge mkoani Arusha na baada ya tarifa yake kurushwa kwenye moja ya mitandao ya kijamii, Nipashe ilimtafuta na ndipo alipobainisha kuwa alianza kusumbuliwa na uti wa mgongo tangu mwaka 1999.

"Nilipofanyiwa vipimo katika hospitali moja hapa Tanzania, niliambiwa nina kifupi kikuu, hivyo nikaanza kutumia dozi kwa miezi sita. Hali ilivyoendelea kuwa mbaya nikaenda Nairobi Kenya ambako vipimo nilivyoefanyiwa vilinyesha nina saratani na iko kwenye hatua mbaya nikaanza matibabu," alisema.

"Tangu wakati huo nimekuwa nikijitibu na nimetumia zaidi ya Sh. milioni 200 kutibu maradhi hayo ambayo niliambiwa na wataalamu wa hospitali Tanzania na Kenya kuwa ninayo, lakini mwaka 2016 nilipoenda India na kupimwa nilionekana sina hayo magonjwa niliyobiwa awali wakaniambia nasumbuliwa na uti wa mgongo na nyong'a," alisema.

Akisimulia zaidi, Saunaky ambaye ni baba wa watoto wawili na mke, alisema alianza kupata maumivu ya mgongo mwaka 1999 na awali alichukulia ni tatizo la kawaida hivyo akawa anameza dawa za kutuliza maumivu.

"Nilitumia dawa za kutuliza maumivu kwa muda lakini hali haj-kubadilika zaidi ilikuwa ikiongezeki,

INAENDELEA UK. 8

Wiki ngumu kwa mafisadi

Na Sanula Athanas, DODOMA

NI wiki ngumu kwa mafisadi! Ndivyo una-yoyeweza kusema kutoptaka na juma hili kuwa maalum kwa Ofisi ya Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali (CAG) kuwasilisha ripoti yake ya ukaguzi wa mwaka kwenye maeneo mbalimbali nchini.

Ibara ya 143 ya Katiba ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania, iliyoanzisha Ofisi ya CAG, inamtaka CAG kuwasilisha kwa Rais kila taarifa atakayota.

Kwa mujibu wa Kifungu cha nne (4) cha ibara hiyo, baada ya kupoeka taarifa hiyo, Rais atawaagiza watu wanaohusika, wawasilishie taarifa hiyo kwenye mukutano wa kwan-

za wa Bunge utakaofanyika baada ya Rais kupoeka taarifa hiyo na itabidi iwasilishwe katika mukutano huo kabla ya kupita siku sababu tangu siku ulipoanza.

CAG, Prof. Mussa Assad, ameshakabidhi ripoti hiyo kwa Rais.

Mukutano wa Bunge la Bajeti unaoendelea jijini Dodoma ulianza Jumanne Aprili 2, mwaka huu, hivyo ripoti ya ukaguzi ya CAG kwa mwaka wa fedha 2017/18 inapaswa kuwasilishwa bungeni ndani ya siku tatu kuanzia leo, yaani ndani ya siku sababu tangu kuanza kwa mukutano (siku za mwishoni mwa wiki na si-kukuu hazihesabiki).

Ripoti ya mwaka ya CAG imekuwa ikiangazia hali ya Deni la Taifa na uhimilivu wake,

udhibiti wa mapato na matumizi ya serikali, wizi wa fedha za wizara, idara na mashirika ya umma, 'mchwa' wa fedha za halmashauri mbalimbali nchini, malipo kwa watu na miradi 'hewa' pamoja na uendeshaji na usimamizi wa mifuko ya hifadhi ya jamii.

Miongoni mwa hoja ambazo zinatarajiwa kuwa gumzo katika ripoti ya CAG ya mwaka 2017/18, ni madai ya uwapo wa ufsadi katika mifuko ya hifadhi ya jamii ambayo sasa ipo miwili baada ya kuundwa kwa Mfuko wa Hifadhi ya Jamii kwa Watumishi wa Umma (PSSSF) uliouunganisha mifuko minne ya PSPF, PPF, LAPF na GEPF.

INAENDELEA UK. 8

Rais John Magufuli akizungumza na wanafunzi wenyewe ulemavu wa ngozi wanaosoma katika Shule ya St. William iliyopo Mbanga mkoani Ruvuma. Rais amewachangia watoto hao kiasi cha shilingi milioni tatu. **PICHA: IKULU**

KUMBUKUMBU

TAREHE 5/4/2019 ULITIMIZA
MWAKA MMOJA TANGU UITWE
NA MWENYEZI MUNGU.
INGAWA BABA YETU HAUPO
NASI KIMWILI LAKINI KIROHO
TUPO PAMOJA KATIKA SALA NA
MAOMBI. ULIKUWA NGUZO
IMARA KATIKA MAISHA YETU,
HEKIMA NA BUSARA
ZAKO TUTAZIKUMBUKA
DAIMA. TUNAMSHUKURU
MWENYEZI MUNGU KWA
MAISHA YAKO KWETU,
HAKIKA PENGU
ULILOLIACHA
HALITAZIBIKA KAMWE.

MZEE GERALD MGEUSA NYINGE
1939 – 2018

UTAKUMBUKWA DAIMA NA **MAMA YETU ISABELLA, WANAO EVANS, REGINALD, LILIAN, ERIC, LEVINA, DEOGRATIUS, ANNACLETUS, IRENE, WAJUKUU ZAKO, NDUGU, MAJIRANI NA MARAFIKI ZAKO NA WAKWE ZAKO.**

RAHA YA MILELE UMPE EWE BWANA NA
MWANGA WA MILELE AKUANGAZIE,
UPUMZIKE KWA AMANI

JPM aamuru msako waliofilisi benki

Na Gwamaka Alipipi

RAIS John Magufuli ameviagiza vyombo vya ulinzi na usalama kuwasaka na kuwafikisha katika mikono ya sheria watu wote waliohusika katika kuifilisi iliyokuwa Benki ya Mbinga Community.

Amewataka viongozi wa mkooa wa Ruvuma, wakiwamo Mkuu wa Wilaya, Taasisi ya Kuzuia na Kupambana na Rushwa (Takukuru), Kamanda wa Polisi wa Mkooa, Mkuu wa Polisi wa Wilaya kulishughulikia suala hilo kwa kuhakikisha wahusika wanapatikana.

Alitoa agizo hilo jana wilayani Mbinga wakati akiweka jiwe la msingi kwenye ujenzi wa mradhi wa Barabara ya Mbinga-Mbamba Bay yenye urefu wa kilometra 66, inayojengwa kwa gharama ya Sh. bilioni 134.712.

"Nafahamu kwenye miaka ya nyuma kulikuwa na benki hapa, lakini niiliambiwa walioimaliza ni watu wa hapa hapa. Wananchi walimila kahawa vizuri, mkaanzi-sha benki yenu, benki ikaisha hadi ikafilisika," alisema Rais Magufuli

na kuongeza:

"Ninachojiliza, hawa waliofilisi benki hii wako wapi? Je, vyombo vya ulinzi na usalama vimechukua hatua gani? Je, kuna ukaguzi gani umefanyika kwa hawa watu tulio-wapa imani kubwa ya kuanzisha chombo hiki kilichokuwa kinawasidua wakulima hadi kikawafia mikononi mwao?"

"Ninawaomba viongozi wa hapa DC (Mkuu wa Wilaya), wakuu wa vyombo vya Takukuru, OCD (Mkuu wa Polisi wa Wilaya), RPC (Kamanda wa Polisi wa Mkooa), Mkuu wa Mkooa, tuanze kushungulikia suala hili," alisema Rais Magufuli.

Rais Magufuli alilazimika kutoa maagizo hayo baada ya Mbunge wa Mbinga, Sixtus Mapunda, kumuomba Rais Magufuli kuwashuhulikia watu waliohusika kuifilisi benki hiyo.

"Kwa sababu matatizo ambayo yanapaswa kutatuliwa na watu wa chini hayatatuliwi hadi Rais aje. Kwa hiyo mbunge nimekuasha wewe, ulifuatilie pamoja na vyombo vya ulinzi na usalama kwa nini benki hii imefilisika, nani amefilisika," alisema Rais Magufuli

si?" Alisema.

Rais Magufuli alisema ameyazungumza hayo ili kukata mzizi wa fitina kwa sababu kuna watu waliofanya mambo ya ajabu nchini kwa kupata utajiri na kutembea kifua mbele, kumbe wametajirika kwa mali za maskini.

Alisema wakulima wa kahawa mkoani Ruvuma wanalima, wanahangaika kwa mwaka mzima, wanaweka mbolea, wanachuma kahawa yao, wanakausha, wanahangaika katika maisha ya umaskini, lakini wanapopeleka sokoni kuuza wanlanguliwa na wajanja.

"Ninafahamu kuna madaraja ya kahawa, daraja la kwanza, la pili, la tatu na bei haiwezi kufanana. Lakini kama kahawa ni bei moja kwa nini mmoja apewa bei ya juu mwingine bei ya chini, inamaana kahawa hii huwa imageuka bei? Ukienda mtu wa oyvo oyvo inakuwa bei ya chini, ukienda mtu wa daraja fulani bei inakwenda juu," alisema na kuongeza:

"Sasa nilitegemea mbunge an-

INAENDELEA UK. 8

HABARI KITAIFA

Waziri atumbua OC CID kwa tuhuma za rushwa

Na Mwandishi Wetu,
GEITA

WAZIRI wa Mambo ya Ndani ya Nchi, Kangi Lugola, amemwagiza Katibu Mkuu wa Wizara hiyo, Meja Jenerali Jacob Kingu, kumsimamisha kazi Mkuu wa Upelezei wa Jeshi la Polisi Wilaya ya Mbogwe (OC CID) mkoani Geita, pamoja na Mkaguzi wa Jeshi hilo kwa tuhuma za kuomba na kupokea rushwa.

Akizungumza katika mktano wa hadhara na wananchi wa Kata za Ilolangulu na Busabaga wilayani Geita, Lugola alidai polisi hao waliomba na kupokea rushwa ya shilingi milioni nne kutoka kwa wananchi wa kata hizo ambaa walikuwa wanataka kuwaombea dhamana ndugu zao, ndipo polisi hao wakaomba fedha kiasi hicho ili watolewe mahabusu katika Kituo cha Polisi Mbogwe.

Wanadaawa kupokea rushwa kutoka kwa wananchi

hao ni OC CID wa wilaya hiyo, Luitiko Kibanda na Mkaguzi wa Polisi aliyetajwa kwa jina moja la Kessy ambaa wananchi hao pamoja na mbunge wao walisema walikwakabidi fedha kiasi hicho.

"Wananchi walipitisha mchango kila kaya ili kuwanusuru wenzao na viongozi wao haikutosha wakamwombwa mbunge wao akawachangie shilingi laki tano pia wakachukua na hela yao iliyokuwa ni ya kujengea zahanati wakawapeleka polisi, bila hata aibu polisi hawa wakachukua fedha hizo, bila kujali hali za kiuchumi walizonazo wananchi hao," alisema Lu-gola.

Alisema ni kosa kuwaonea wananchi kwa kuwaomba rushwa kuptitia kisingizio cha utoaji wa dhamana, huku sheria ikieleza kwa makosa yanayodhaminika dhamana itolewe kwa mujibu wa sheria na siyo kuwanyanya wananchi.

Aidha, Waziri Lugola alitoa onyo kwa Polisi nichini ambao wanawafanya wananchi mtaji kwa kuwabambikiza kesi kisha kuwaomba pesa, kuacha tabia hiyo mara moja na endapo watabainika hatawamuilia, hatawaonea huruma, hivyo sheria itafuata mkondo wake.

Diwani wa Kata ya Ikobe, wilayani humo, Costantine Kwezi, alimwombwa waziri ku-wasaidia kukamilisha kituo cha polisi katika kata yake na pia kuongeza idadi ya askari kituoni hapo, kwa sababu kituo hicho kina askari mmoja ambaye anazidiwa na majukumu.

Baadhi ya kinamama katika mukutano huo, nao walimwombwa waziri huyo kuwasaidia waume zao waliokamatwa kwa kosa la kusingiziwa kuwa ni majambazi kuachiwa huru, kutokana na kukama fedha za kuhudumia familia na wao wameachwa bila kazi na watto wadogo.

Viwanda vya uchenjuaji madini vyatiwa kufuli

Na Shaban Njia, KAHAMA

NAIBU Waziri wa Madini, Stanslaus Nyongo, amevifunga viwanda vya uchenjuaji wa madini 15 vilivyopo wilayani Kahama mkoani Shinyanga, baada ya kubainika kuwapo wizi mpya wa madini kwa kutumia steel wire na kuikosesha serikali mapato.

Pia, amemsimamisha kazi Kaimu Meneja wa Madini Mko maalumu wa madini Kahama, Abdurahamani Milandu, baada ya kushindwa kusimamia vema viwanda hivyo vya uchenjuaji wa madini, na kusababisha kuwaibia wateja pamoja na kuikosesha kodi serikali.

Nyongo alivifunga viwanda hivyo juzi baada ya kufanya ziara ya kushtukiza katika viwanda hivyo na kufanikiwa kukamata dhahabu gramu 102.9 ambayo ilikuwa katika mfumo usio rasmii. Baadhi ya wamiliki wa viwanda hivyo huweka steal ware katika mabomba ya mashine za kuchujia kaboni na kuwaibia wateja wao.

Aidha, Nyongo alisema baadhi ya watumishi wa ofisi za ma-

dini wilayani hapa sio waaminifu na amebaini kuhusika kuwaibia wachimbaji wadogo katika upimaji wa dhahabu iliyozalishwa katika zoezi la upimaji kwa katumia mizani yenye ubora.

Pia alifafanua kuwa katika ziara hiyo amebaini uwapo wa mizani ambazo hazijathibitishwa na Wakala wa Vipimo wa Serikali (WMA), huku meneja huyo akiwa amekaa kimya bila kuchukua hatua stahiki dhidi ya baadhi ya wamiliki wa viwanda hivyo, na kusababisha serikali kukosa mapato.

Akizungumza na Nipashe, mmoja wa wateja ambaye hakutaka jina lake litajwe gazetini, alisema baada ya kufikisha mzigo wake katika kiwanda kilichobainika kuweka steel wire, baada ya kupima kaboni zake matokeo yalionyesha atapata dhahabu nyingi, lakini baada ya kuichoma alipata dhahabu kidogo.

Alisema hatua hiyo ilimfanya atoe taarifa kwa maofisa wa serikali waliokuwapo katika kiwanda hicho kisha kuamu kuyakata mabomba ya mashine hizo na kufanikiwa kupata steel wire hizo zikiwa na dhahabu nyingi.

KUSHONA KUSIKUZUI KUBENKI

Standard Chartered

//KUWA UNSTOPPABLE. Benki popote na SC Mobile Tanzania App.

Benki ya kidigitali kiganjani

SC Mobile ni rahisi, haraka na salama kubenki mahali popote. Unaweza kuokoa kiasi kingi cha fedha kwa kupata punguzo la asilimia 50 katika gharama za miaili ya kibenki unayofanya kuptitia SC App. Utapata taarifa za miaili yako bure kwa miezi 3.

Ipakue leo na ujionee njia mpya ya kubenki!

sc.com/tz

Here for good

STANBIC BANK TANZANIA

Tariff Guide Uhuru Banking

Effective as of 8th May 2019

TRANSACTION/SERVICE		LOCAL CURRENCY	FOREIGN CURRENCY			
MONTHLY MANAGEMENT FEES	DESCRIPTION	TZS	USD	EURO	GBP	ZAR
Uhuru-Personal Current Account	Charged Monthly	FREE	FREE	FREE	FREE	FREE
Hatua Account	Charged Monthly	FREE	FREE	FREE	FREE	FREE
Pure Savings Account	NO management fee if minimum balance is maintained	NO management fees if balances is above TZS 50,000, Else, TZS 2,000 fee will apply.	NO management fees if balances is above \$100, Else, \$1,18 fee will apply.	NO management fees if balances is above EUR100, Else, EUR 1,18 fee will apply.	NO management fees if balances is above GBP 100, Else, GBP 1,18 fee will apply.	NO management fees if balances is above ZAR 300 Else, ZAR 17,7 fee will apply.
Cooperative and Investment banking	Charged Monthly	48,000.00	20,00	18,01	16,00	290,01
Commercial banking Tier 1	Charged Monthly	64,900.00	38,94	30,68	23,60	361,08
Commercial banking Tier 2	Charged Monthly	35,400.00	21,24	16,99	12,74	196,82
Biashara Direct	Charged Monthly	15,000.01	10,62	8,26	7,08	97,94
Private Banking	Charged Monthly PAYT	29,500.00	17,70	14,16	10,62	164,02
Private Banking	Charged Monthly BUNDLE	53,100.00	31,86	24,78	18,88	295,00
TRANSACTION SERVICES		TZS	USD	EURO	GBP	ZAR
Cash Withdrawal @ Branch Counter (Either With Cheque, Deposit Slip Etc.) - CURRENT ACCOUNT	Fee could be a % charge on withdrawal (with min charge per withdrawal) or flat charge per transaction.	4,088 for amounts below 20M, 0,15 % of value max 125,000 for amount above 20M	For FCY withdrawals 1% min 8	For FCY withdrawals 1% min 14,16	For FCY withdrawals 1% min 14,16	For FCY withdrawals 1% min 141,6
Cash Withdrawal @ Branch Counter (Either With Cheque, Deposit Slip Etc.) - PURE SAVE	One free cash withdraw per month, more than that charge will apply	5,900 for amounts below 20M, 0,15 % of value max 118,000 for amount above 20M	For FCY withdrawals 1,18 % min 10,62	For FCY withdrawals 1,18% min 21,24	For FCY withdrawals 1,18% min 21,24	For FCY withdrawals 1,18% min 212,4
Cash Withdrawal @ Branch Counter (Either With Cheque, Deposit Slip Etc.) - HATUA ACCOUNT	One free cash withdraw per month, more than that charge will apply	10,000 for amounts below 20M, 0,15 % of value max 118,000 for amount above 20M	For FCY withdrawals 1,18 % min 10	NA	NA	NA
Cash Deposit Charge	Fee to be charged to notes below \$50	FREE	1,77% of FCY currency below 50 note, Otherwise FREE, For all FCY currency.	FREE	FREE	FREE
Cheque payments to other banks	When our customer pays through Cheques to third party banks	950.01	0,96	0,96	0,96	6,34
Cheque Deposit		FREE	FREE	FREE	FREE	FREE
Unpaid Cheque(Insufficient Fund)	Flat fee per unpaid item	100,000.01	100,01	100,01	100,01	666,68
Account Closure		FREE	FREE	FREE	FREE	FREE
Cheque Book		450	0,46	0,46	0,46	3,01
CARDS AND ATM FEES		TZS	USD	EURO	GBP	ZAR
Card expired		FREE	FREE	FREE	FREE	FREE
Card New		FREE	FREE	FREE	FREE	FREE
Card Not working		FREE	FREE	FREE	FREE	FREE
Card compromised		FREE	FREE	FREE	FREE	FREE
POS Purchase (Domestic)		FREE	FREE	FREE	FREE	FREE
Annual card fees	UHURU BANKING	10,000	10,01	10,01	10,01	66,67
Annual card fees	PRIVATE BANKING	30,000	30,01	30,01	30,01	200,01
Secondary Card fee		25,000,01	25,00	25,00	25,00	166,68
Card Damaged		25,000,01	25,00	25,00	25,00	166,68
Card lost/Stolen		25,000,01	25,00	25,00	25,00	166,68
Card Name Change		25,000,01	25,00	25,00	25,00	166,68
Cash withdrawal @ other bank ATM (in another country)		8,000,01	8,00	8,00	8,00	53,34
International card access fee		8,000,01	Tzs equivalent	Tzs equivalent	Tzs equivalent	Tzs equivalent
Uncollected cheque/CARDS fees (Two month)		10,000	10,01	10,01	10,01	66,67
POS Purchase (International)		FREE	FREE	FREE	FREE	FREE
Declined ATM cash withdrawal no funds - Stanbic/Standard Bank ATM (internationally)		2,500,01	2,50	2,50	2,50	16,67
Cash withdrawal @ other bank ATM (in country)		1,000 - 400,000 = 2800 400,001-above=4000	1 - 170 = 2,8 171-above=4	1 - 170 = 2,8 171-above=4	1 - 170 = 2,8 171-above=4	1 - 2,000 = 28 2,001-above=40
Declined ATM cash withdrawal no funds - other bank's ATM (in country)		1,000	1,00	1,00	1,00	6,67
Balance enquiry on other Banks ATM/ CCC and at Branch		1,000	1,00	1,00	1,00	6,67
Cash withdrawal @ own ATM (in country)		950,01	0,96	0,96	0,96	6,34
Mini stat at own ATM		900,01	0,91	0,91	0,91	6,01
Declined ATM cash withdrawal no funds (own ATM)		700,01	0,71	0,71	0,71	4,67
Pin management		700,01	0,71	0,71	0,71	4,67
Balance enquiry own ATM		300	0,31	0,31	0,31	2,01
USSD/WAP AND INTERNET BANKING		TZS	USD	EURO	GBP	ZAR
Fee- Top-up Other		FREE	FREE	FREE	FREE	FREE
Fee- Top-up Self		FREE	FREE	FREE	FREE	FREE
Fee- Self Funds		FREE	FREE	FREE	FREE	FREE
Biller Payment		FREE	FREE	FREE	FREE	FREE
Fee-Monthly Subscription		FREE	FREE	FREE	FREE	FREE
Bank To Wallet		1,000 - 25,000 =1500 25,001 - 100,000 = 2250 100,001 - 250,000 = 3000 250,001-500,000=3,750 500,000-1,000,000=4,500	Tzs equivalent	Tzs equivalent	Tzs equivalent	Tzs equivalent
Transfers Of Money Outside Stanbic(Express)		8,000,01	Tzs equivalent	Tzs equivalent	Tzs equivalent	Tzs equivalent
Transfers Of Money Outside Stanbic(Normal)		2,000,01	2,01	2,01	2,01	13,33
Transfers Of Money 3rd party Within Stanbic		FREE	FREE	FREE	FREE	FREE
Mini statement		500	0,51	0,51	0,51	3,34
Balance Inquiry(wap and ussd charged)		350,01	0,35	0,35	0,35	2,34
OTHER FEES		TZS	USD	EURO	GBP	ZAR
Statement (Monthly) OTC		1,000	1,00	1,00	1,00	6,67
E statement		FREE	FREE	FREE	FREE	FREE
MT940	Monthly Statement	75,000,01	75,00	75,00	75,00	500,00
Interim Statement (Over The Counter)(More Than One Month But Not Exceed 3 Month)		5,000	5,00	5,00	5,00	33,34
Certificate of Balance		42,000,01	42,01	42,01	42,01	280,00
Introduction letters (international banks)		55,000	55,01	55,01	55,01	366,67
Certificate covering interest paid		55,000	55,01	55,01	55,01	366,67
Certificate of Balance		42,000,01	42,01	42,01	42,01	280,00
Confirmation Auditor List		130,000,01	130,00	130,00	130,00	866,67
Search Fees For Copies		60,000	60,00	60,00	60,00	400,01
Fee- OTC History Statements		60,000	60,00	60,00	60,00	400,01
PAYMENTS		TZS	USD	EURO	GBP	ZAR
Salary Payments EFT - Manual	per person	5,000	5,00	5,00	5,00	33,34
Salary for TISS - Manual	per person	10,000	Tzs equivalent	Tzs equivalent	Tzs equivalent	Tzs equivalent
Fee- Standing Instruction	SI ESTABLISHMENT	FREE	FREE	FREE	FREE	FREE
Fee-Standing Order Amendment	SI AMMENDMENT	FREE	FREE	FREE	FREE	FREE
Basic Fee-Standing Instruction	SI THIRD PART ACCOUNT	FREE	FREE	FREE	FREE	FREE
Basic Fee-Standing Instruction	SI - OTHER BANK ACCOUNT	40,000,01	40,00	40,00	40,00	266,67
Basic Fee-Standing Instruction	SI-OWN ACCOUNT	FREE	FREE	FREE	FREE	FREE
Basic Fee-Standing Instruction	SI-UNPAID STANDING ORDER (FAILURE)	50,000,01	50,01	50,01	50,01	333,34
Stop Payment Orders		FREE	FREE	FREE	FREE	FREE
Fee-Inter Account Transfer(3Rd Party) OTC		5,000	5,00	5,00	5,00	33,34
Bank Cheque Issued		40,120	40,12	40,12	40,12	267,47
Counter Cheque (OTC)		15,000	15,00	15,00	15,00	100,00

HABARI KITAIFA

ACT sasa yaibomoa ngome CUF

Na Marco Maduhu, SHINYANGA

VIONGOZI wote wa Chama cha Wananchi CUF Wilaya ya Shinyanga Mjini, wakiwa na wanachama wao 200 wamekihama chama hicho na kuijunga cha ACT-Wazalendo, kwa madai ya kutokubali kuongozwa na Prof. Ibrahim Lipumba.

Wamesema hawana imani na Prof. Lipumba kwa kuwa aliwakimbia siku chache kabla ya uchaguzi mkuu wa mwaka 2015.

Hayo yalibainishwa na aliyekuwa Katibu wa CUF Wilaya ya Shinyanga Mjini, Saidi Juma Issa, wakati wakijivua uongozi na kuijunga rasmi ACT-Wazalendo. Akizungumza kwa niaba ya wenzake, alisema wameamua kuondoka kwenye chama hicho kwa hiari yao bila ya kushawishiwa na mtu yeoyote.

Alisema hawakuridhishwa

Karume akumbukwa kwa dua

Na Rahma Soleiman, ZANZIBAR

WAZANZIBARI jana waliadhimisha kumbukumbu ya kifo cha Rais wa kwanza wa Zanzibar, Abedi Amani Karume, kwa kumwombea dua maalum wakiongozwa na Rais wa Zanzibar na Mwenyekiti wa Baraza la Mapinduzi, Dk. Ali Mohammed Shein.

Shughuli hiyo ya maadhisho ya miaka 47 tangu kuuawa kwa kiongozi huyo, ilifanyika katika ofisi kuu za CCM Kiswandui.

Dua hiyo hufanyika Aprili 7 ya kila mwaka tangu Mzee Karume alipouawa mwaka 1972.

Akizungumza baada ya kumalizika kwa dua hiyo, mtoto wa marehemu Karume ambaye pia ni Waziri wa Vijana, Utamaduni, Sanaa na Michezo Zanzibar, Balozi Ali Abeid Karume, aliwataka viongozi kuongoza kwa kuzingatia maslahi ya wananchi kama aliyokuwa akifanya Mzee Karume.

Alisema baadhi ya viongozi huongoza kwa kuzingatia maslahi yao binafsi bila ya kuwajali wananchi.

Aliishauri serikali kutilia mkazo siku hiyo ya kumbukumbu ili vijana kuweza kujifunza historia ya kiongozi huyo pamoja na fikra na mtazamo wake chanya katika kuleta maendeleo ya nchi.

Aliwapongeza Rais John Magufuli na Dk. Shein kwa kutekeleza kwa vitendo falsafa ya Mzee Karume katika kuwaletea maendeleo wananchi.

Waziri wa Nchi, Ofisi ya Makamu wa Rais (Muungano na Mazingira), January Makamba, alisema kitu cha msingi katika kumuenzi kwa vitendo mzee Karume ni kuimarishe Muungano wa Tanzania.

Dua hiyo ilihudhuriwa na viongozi mbalimbali na wastaafu na baada ya dua hiyo waliweka mashada ya maua katika kaburi la kiongozi huyo.

na maamuzi yaliyotolewa ya Mahakama ya kukabidhiwa chama Prof. Ibrahim Lipumba, kwa kuwa hana sifa tena ya kuwa kiongozi kwa kuwa aliwakimbia wakati wakiwa kwenye kipindi cha mapambano ya kushika dola, na kusababisha chama kuonekana hakina msimamo.

"Baada ya Lipumba kukabidhiwa chama tena, sisi kama viongozi wa

CUF Shinyanga Mjini tukiwa na kamati tendaji ya watu 12, tukaona hatuna haja tena ya kuendelea kupigania chama ambacho kinaongozwa na kiongozi ambaye siyo shupavu kwenye mapambano, tukaona ni bora tuhamie upande wa pilii," alisema Issa.

"Hivyo tunaomba chama cha ACT-Wazalendo mtupokee sisi viongozi pamoja na wenzetu

ambao wapo 200, na wengine wengi watazidi kuja kwa kuwa kwa leo wamepata hudhuru, tushirikiane katika mapambano ya kisiasa ili tupate kushika dola na kuwatatumikia wananchi," aliongeza.

Mwenyekiti wa ACT-Wazalendo Wilaya ya Shinyanga Mjini, Twaha Makani, aliwapeka wanachama hao wapya kutoka CUF, huku akiwataka waifuate misingi na

katiba ya chama hicho, ili kukijenga chama ambacho kwa sasa ndicho kinaaminwa na Watanzania kuwaletea ukombozi.

Mjumbe wa Mkutano Mkuu wa ACT-Wazalendo, Nyangaki Shilungshela, aliwatahadharisha wanachama hao wapya kutokuwa na majungu na makundi, akisema yamekuwa yakisababisha migogoro katika vyama.

INTERNATIONAL BUSINESS CENTRE						
INWARD PAYMENT						
Telegraphic Transfer/SWIFT		\$10				\$10
Drafts/Bills (Clean Bill Collection)		\$150				\$150
Bills and drafts negotiated and subsequently returned unpaid		\$150				\$150
OUTWARD PAYMENTS						
SWIFT Charges for tracing remittances		\$50				\$50
Telegraphic Transfer/SWIFT	Oversee charge is charged depending on mode of payment customer has chosen.	0.3% of Value Min \$50, Max 150 (excluding oversee charge of \$29.5)			0.3% of Value Min \$50, Max 150 (excluding oversee charge of \$29.5)	
Cancellation of TT/Recall of funds		\$75				\$75
Amendment TT		\$75				\$75
Transfers through TISS		Tzs10 000			Equiv 10 000	
MT101 Issuance		10,000.00	1.18% of the amount min \$59, Max \$236	1.18% of the amount min 50, Max \$200	1.18% of the amount min 40, Max 160	1.18% of the amount min 560, Max 2240
Drafts/Bills/Cheques		1.18% of the amount min 100 000, Max 400,000	1.18% of the amount min \$59, Max \$236	1.18% of the amount min 50, Max \$200	1.18% of the amount min 40, Max 160	1.18% of the amount min 560, Max 2240
BILLS FOR COLLECTION						
OUTWARD						
Documentary Bills for collection (Payment)		SWIFT charge \$35				SWIFT charge \$35
Doc handling fee		\$150				\$150
Courier Services		\$50				\$50
Tracer Fees		\$50				\$50
Clean bills for collection		\$150				\$150
INWARD						
Documentary Bills for collection (doc handling)		\$125				\$125
Clean bills for collection		\$125				\$125
Delivery of documents free of payments, in terms of remitting bank's instructions		\$50				\$50
Avalizing		1% min \$150 however subject to adequate Security and approval			1% min \$150 however subject to adequate Security and approval	
Negotiation fee		\$50				\$50
Confirmation		\$50				\$50
Courier charges		\$50				\$50
BOL						
Telegraphic Transfers			0.3% of Value Min 50.00, Max 150.00			
Local Transfers (RTGS / TISS)	BOL	8,000.01	Tzs equivalent	Tzs equivalent	Tzs equivalent	Tzs equivalent
Local Transfers (EFT)	BOL	2,000.01	2.01	2.01	2.01	13.33
Internal Transfers	BOL	1,000	1.00	1.00	1.00	6.67
Payroll On-Us (Within Stanbic)	BOL	1,000	1.00	1.00	1.00	6.67
Payroll Off-Us - EFT	BOL	2,000.01	2.01	2.01	2.01	13.33
Payroll Off-Us - TISS	BOL	8,000.01	Tzs equivalent	Tzs equivalent	Tzs equivalent	Tzs equivalent
Mobile Bulk Payments	BOL	1,500.00	1.51	1.51	1.51	10.01
BOL Monthly Fee	BOL	24,000.01	24.00	24.00	24.00	160.01
BOL Token Fee (One-Off)	BOL	65,000.01	65.01	65.01	65.01	433.34
Till to bank	Merchant Services					1.8%

Tuungane Serengeti Boys nayo ifuzu Kombe la Dunia

JUMAPILI fainali za Mataifa ya Afrika kwa Vijana wenye umri chini ya miaka 17 (Afcon U-17) zitaanza kutimua vumbi nchini, hiyo ikiwa ni mara ya kwanza kwa michuano mikubwa kama hiyo Afrika kufanyika Tanzania.

Katika michuano hiyo ambayo itafanya jijini Dar es Salaam ikipigwa katika viwanja vitatu, Uwanja wa Taifa, Uhuru na Chamazi, Serengeti Boys imepangwa Kundi A pamoja na Angola, Uganda na Nigeria.

Kundi B katika michuano hiyo ambayo itaanza Jumapili Aprili 14-28, linajumuisha timu za Cameroon, Guinea, Morocco na Senegal.

Bila shaka kila timu katika michuano hiyo imepania kufanya vizuri ili kukata tiketi ya kushiriki Kombe la Dunia kwa wachezaji wa umri huo Oktoba mwaka huu nchini Brazil.

Hiyo ni kutohara na timu zitakazoshika nafasi ya kwanza na ya pili kutoka katika kila kundi zitafuzu moja kwa moja fainali hizo za Kombe la Dunia zitakazofanyika nchini Brazil.

Kuelekaa michuano hiyo ya Afcon U-17, hatuna hofu na maandalizi ya muda mrefu ambayo Serengeti Boys imeyafanya na inayondelea kufayanya.

Ni wiki iliyopita tu Serengeti Boys imefanikiwa kuichapa timu bora na imara ya Cameroon U-17 kwa mabao 2-1 kwenye mechi ya michuano maalum nchini Rwanda kwa ajili ya kujianaa na mashindano hayo ya Afcon.

Mbalii na michuano hiyo ya maandalizi nchini Rwanda, pia licha ya kufanya vizuri na kutolewa kwenye michuano ya Uefa Assist iliyofanyika nchini Uturuki Februari mwaka huu, tunaamini ilipata uzoefu na mazoezi yanayostahili kwani ilikutana na timu imara na ngumu. Katika michuano hiyo, Serengeti Boys ilikutana na kupoteza dhidi ya Guinea na wenyeji Uturuki na kisha kuichapa Australia, hivyo kujikuta ikiishia hatua ya makundi.

Kikosi hicho kinachonolewa na Oscar Milambo, kilanza kwa kupoteza kwa bao 1-0 dhidi ya Guinea na kisha kuichapa Australia mabao 3-2 kabla ya kukutana na mvua ya mabao 5-0 kutoka kwa wenyeji, Uturuki.

Hakika hayakuwa matokeo mazuri kwa Serengeti Boys am-bayo Jumapili itafungua michuano ya Afcon U-17 kwa kuchenza dhidi ya Nigeria Uwanja wa Taifa.

Lakini Nipashe tunaamini kuptitua michuano hiyo na hii ya mwisho nchini Rwanda, imetoo nafasi kwa kocha Milambo kurekebisha makosa yake hivyo tunategemea matokeo makubwa sasa. Milambo na benchi lake zima la ufundi pamoja na wachezaji tunaamini wamejiandaa vema kuwapa Watanzania raha kwa kuiona Serengeti Boys ikifuzu michuano hiyo mikubwa duniani. Na si kufuzu tu fainali hizo za Kombe la Dunia, bali pia kuhakikisha Kombe hilo la Afcon U-17 linabaki hapa nchini, hiyo ndio kiu ya Watanzania wote.

Hivyo, wakati tukiwa na imani kubwa na Serengeti Boys kutekeleza ipasavyo majukumu yake, mashabiki wa soka na Watanzania kwa ujumla hawana budi kutumia vema faida ya michuano hii kufanyika nchini kwa kujitokeza kwa wingi uwanjani kwenda kuishangilia.

Kama ambayo Uwanja wa Taifa ulijaa wakati Taifa Stars ikicheza mechi ya kuwanja kufuzu Afcon 2019 dhidi ya Uganda, ndicho kinachotakiwa kufanyika katika mechi zote itakazochenza Serengeti Boys katika michuano hii.

Kwa kufanya hivyo, hakika Serengeti Boys watakuwa na morali ya hali ya juu wakiamini Watanzania wote wapo nyuma yao hasa ikizingatiwa shabiki wa soka ni mchezaji wa 12 uwanjani.

Matarajio na maombi yetu kama ilivyo kwa Watanzania wote ni kuona Serengeti Boys ikitwa ubingwa huo wa Afcon na kufuzu Kombe la Dunia nchini Peru, hivyo tunaitakia kila la kheri kuanza na kumaliza kwa mafanikio makubwa katika michuano hiyo.

Nipashe hutolewa na kuchapishwa na:

THE GUARDIAN LIMITED

Mhariri Mtendaji : Beatrice Bandawe

Meneja Usambazaji na Masoko: Emmanuel Lyimo, 0716 500500

Mapokezi: 0745 700710

Meneja Matangazo: Kauthar D'souza, 0767 223311.

Baruapepe: advertise@guardian.co.tz

www.ippmmedia.com

epaper.ippmmedia.com

Na Adam
Fungamwango

Muungwana Lazima Nilonge

Yanga haiwezi kuishi kwa harambee tu

WIKI hii Klabu ya Yanga imefanya harambee mjini Dodoma ya kuichangia timu hiyo ili kujiedhaa si kuchumi.

Waheshimiwa wabunge, wanachama na mashabiki wa Yanga wamekuwa kwenye kampeni kabambe ya kuichangia klubu hiyo.

Klabu ya Yanga, moja kati ya klubu chache kongwe hapa nchini inapitia kipindi kigumu cha kuichumi.

Kutokana na hali hiyo kumekuwa kikitumika njia mbalimbali ili kuiwezesha klubu hiyo kuendelea kumudu kujiendesha.

Binafsi, sipingi kwa Yanga kuchangishana au kutembeza bakuli kwa sababu moja kati ya njia rahisi zaidi ya kusaidia mtu mwenye matatizo ni kumchangia kwanza amalize shida zake. Kutokana na hali hii Wanayanga popote pale walipo waendelee kuichangia klubu yao kwa hali na mali.

Lakini tuelezane ukweli kuwa klubu kubwa kama ya Yanga haiwezi kuendelea kuishi ama kujiendesha kwa harambee na michango siku zote. Nasema hivi kwa sababu inaweza ikachukuliwa na viongozi wengine kuwa hiyo ndio njia rasmi ya Yanga kujiingiza kipato.

Nashauri suala hili lichukuliwe kama la mpito na si la kudumu kwa kuwa haliteweza kuipeleka popote kule klubu kuwa kama hii.

Ni sawa na mtu anayechangiwa aoe au kuolewa na hawesi kuwa kila baada ya muda anachangiwa pesa, bali baada ya kuchangiwa huendelea na taratibu zake

▼
**Viongozi
wa sasa
wa Yanga
na hao
wataka-
okuja,
wakum-
buke kuwa
mtaji wa
klabu
yao ni
mashabiki,
hivyo wa-
watumie
vema kwa
kutengen-
eza bidhaa
na wao
kuzinunua,
lakini pia
kutafuta
wadhamini
wengine
zaidi ya
mmoja
walihenaye
ili kuzidi
kupata
pesa nyangi
endelevu
na zenye
hadhi ya
kuiwezesha
klabu kub-
wa kama
ya Yanga
kujiende-
sha.**

za kuiendesha familia yake na si kutegemea tena michango.

Baada ya harambee na michango yote, wabunge, wanachama na mashabiki wa Yanga watengeneze mfumo ambaa utasababisha klubu kuingiza pesa kisayansi na si kufanya mikutano kwa ajili ya kuchangishana.

Klabu ya Yanga si kama Ndanda, Mwadui au African Lyon ambazo hazihitaji kiasi kikubwa cha pesa na badala yake inaweza tu kujiedhaa kwa pesa za michango.

Harambee na michango hii haitoweza kusajili wachezaji wenye uwezo wa hali ya juu, au kulipa mishahara minono na posho, hasa kipindi hiki ambacho soka kwa sasa ni ajira na wachezaji bora wamekuwa wakipatikana kwa gharama kubwa mno.

Viongozi wa sasa wa Yanga na hao watakaokuja, wakumbuke kuwa mtaji wa klubu yao ni mashabiki, hivyo wawatumie vema kwa kutengeneza bidhaa na wao kuzinunua, lakini pia kutafuta wadhamini wengine zaidi ya mmoja walihenaye ili kuzidi kupata pesa nyangi endelevu na zenye hadhi ya kuiwezesha klubu kubwa kama ya Yanga kujiendesha.

Yanga kwa sasa inatakiwa iwe na bajeti angalau nusu ya watani zao wa jadi Simba na si vinginevyo na pesa hiyo haiwezi ikapatikana kwa michango kirahisi na hata kama ikipatikana basi haitakuwa endelevu kwa kuwa asili ya michango huwa ni mara moja au mibili, lakini inapokuwa kama utaratibu huwachosha watu na kuanza kuikwepa hata kama ni ndugu, achilia mbali klubu.

MJADALA/BARUA

Ni wakati wa matamasha ya kuwaenzi wasanii wa zamani

Mhariri

TAFADHARI nipa tie fursa katika gazeti letu ili niweze kutoa maoni yangu ambayo nina imani yatakuwa yenye manufaa kwa tasnia ya sanaa nchini.

Nchi yetu imebahatika kwa muda mrefu kuwa na wasanii maarufu ambao kihistoria walitoa mchango mkubwa wa kuitangaza Tanzania katika medani ya kimataifa, mbali na suala la kururudisha wananchi wenzao na kutoa ajira kwa watu wa kada mbalimbali.

Kwa mfano katika eneo la muziki wa dansi, kuna wanamuziki waliofanya kazi kubwa ya kuitangaza nchi yetu, kama kina Mbaraka Mwinshehe, Marijani Rajabu, Juma Kilaza, Ngorimba wa Ngorimba, kina Mzee Mwinamilia na wengineo wengi.

Pamoja na kwamba kumbukumbu zao zipo kupitia kazi mbalimbali za muziki walizofanya, lakini ninaona kama taifa tunaweza kufanya vitu vingine vizuri zaidi vya kuwakumbuka.

Ninaomba kupitia kwako Mhariri, kuliomba Baraza la Sanaa Tanzania (Basata) kuwa na utaratibu wa kuandaa matamasha na majukwaa mbalimbali nchini ya kuwakumbuka na kuwaenzi wanamuziki wetu hao wa zamani na wasanii wengine waliofanya kazi kubwa ya kuitangaza nchi hii.

Nina imani kwamba hilo likifanyika hata vizazi vya sasa na vijavyo ambavyo havikupata fursa ya kuwaona, zitajifunza zaidi juu ya watu walifanyia mengi taifa hili kupitia medani ya sanaa.

Lukumayi Justine-Tegeta

WASILIANA NASI:

TUNAKARIBISHA BARUA NA MAONI YA MSOMAJI,
UNAWEZA KUTUMA KUPITIA
KWA MHARIRI S.L.P. 31042,
DAR ES SALAAM AU
mhariri@nipashe.co.tz

Anayemlaumu Bocco ni mamluki wa soka

Na Adam Fungawango

YUPO rafiki yangu mmoja ambaye aliwahi kuniambia kuwa kuna baadhi ya mashabiki wameanza kupenda timu badala ya kupenda soka kwanza.

Nilipomuuliza ana maana gani, akaniambia kuwa ili mtu ajue mambo mengi kuhusu soka, inapaswa kwanza awe mwanimichezo au mpenda soka, halafu baadaye ndipo achague timu atakayoishabikia, iwe nchini au nje ya nchi.

Shabiki huyo anakuwa anajua vitu vingi kuhusu soka kwa sababu habebwi na mihemko ya ushabiki wake, bali uhalisia wa mchezo wenyeewe.

Lakini kuna baadhi ya mashabiki ambao anadai wao walipenda kwanza timu badala ya mchezo wenyeewe, ni wale ambao hawajui kitu chochote kuhusu soka, ila anachotaja ni timu yake tu na anachotaka ishinde tu.

Hawa hawajui kama kuna siku wachezaji mpira unawakataa, hawajui kuna bahati kwenye soka, hajui kama mchezaji anaweza kufanya kosa lolote uwanjani. Anachotaka yeze ni mchezaji wa timu pinzani tu afanye makosa, lakini si wa timu yake.

Hili limeonekana baada ya mechii ya robo fainali ya Ligi ya Mbingwa Afrika ya Simba dhidi ya TP Mazembe iliyopigwa Jumamosi katika Uwanja wa Taifa jijini Dar es Salaam.

Straika wa Simba, John Bocco alikosa penalti dakika ya 59 na timu yake kutoka sare ya bila kufungana.

Baadhi ya mashabiki wa Simba wameonekana kumtupia lawama straika huyo kuto-kana na kukosa mkwaju wa penalti kana kwamba alifanya makusudi.

Mashabiki hao wanashindwa kukumbuka kuwa Bocco ndiye mpigaji penalti namba moja wa Simba na hajawahi kukosa tangu aingie kwenye klubu hiyo akitokea Azam FC. Hata huko nako alikuwa ndiye mpigaji wa penalti mkubwa.

Ni Bocco huyu huyu ndiye aliyefunga penalti zote za Simba kwenye Ligi Kuu, lakini pia kwenye michuanoo hii hii dhidi ya Mbabane Swallow jijini Dar es Salaam na Nkana FC nchini Zambia. Na ndiyo maana hakuna mtu yeote aliyekuwa na wasiwasi alipokwenda kupiga.

Lakini baada ya kukosa imekuwa nongwa, kwa kuwa kila mtu anaongea lake. Wengine wanadai angempa Erasto Nyoni, wengine angepewa Haruna Niyonzima, lakini wapo wanaosema kuwa ile penalti angepewa Meddie Kagere.

Mashabiki hao hao wanaosema hayo, kama ingetoeka hao wakakosa, wangegeuka tena na kusema ni kwa nini wamepewa wachezaji hao wakati siku zote mpiga penalti rasmi anaeleweka kuwa ni Bocco.

Ifike wakati mashabiki wa soka hasa wa Tanzania waache lawama zisizokuwa na kichwa wala miguu na badala yake wawatie moyo wachezaji wao hasa wanapokuwa kwenye wakati mgumu kama huu.

Tunaona hata kwenye Ligi za Ulaya wachezaji maarufu na tegemeo wakikosa mkwaju ya penalti.

Hata kwenye Kombe la Dunia, kina Asamoah Gyan wa Ghana na Roberto Baggio wa Italia waliwahi kukosa penalti na kuzikosha nchi zao nafasi ya kusonga mbele pamoja na taji.

Hata Lionel Messi na Cristiano Ronaldo nao warmeshawahi kukosa penalti, lakini pamoja na kukosa bado wanaendelea kupe-wa nafasi ya kubeba jukumu hilo la penalti na wanafunga.

Kwa maana hiyo, Bocco si mchezaji wa kwanza duniani kukosa penalti na hatokuwa wa mwisho, lakini pia hatokuwa akitosa zingine atakazokuwa akipiga siku za usoni.

Je, kama huyo huyo Bocco wanaomlaumu leo, akawa ndiye mfungaji wa bao huko Lubumbashi mwishoni mwa wiki timu hizo zitakaporudiana, litakaloipeleka Simba nusu fainali watafan-yaje?

Ndiyo watageuka sasa na kumsifia? Ndiyo watambeba jujuju timu itakaposwili Uwanja wa Ndege na kumwita shujaa wakati wiki moja iliyopita walikuwa wakimshutumu? Na huo utaitwa unafiki.

Na hata yeze hatojisikia vizuri. Mashabiki wa

RADIO One

**POPOTE ULIPO SIKILIZA RADIO ONE
KATIKA MASAFI YA FUATAYO**

Wiki ngumu kwa mafisadi

INATOKA UK.2

Hoja nyingine zinazotarajiwa kuwa gumzo kwenye ripoti hiyo ya CAG ni ukujali wa Deni la Taifa na uwezo wa nchi kuhopesheka, uwapo wa 'mchwa' wa fedha za maendeleo katika halmashauri mbalimbali nchini na hali ya ununuzi na madeni kwenye taasisi za serikali.

DENI LA TAIFA

Kambi ya Upinzani Bungeni imekuwa ikimtaka CAG kufanya ukaguzi maalum (special audit) wa Deni la Taifa na kipeleka taarifa ya ukaguzi huo bungeni ili kujadiliwa baada ya kubaini deni hilo limekua maradufu kutoka 2010 hadi 2015.

Wakati wa Bunge la Bajeti mwaka jana, Naibu Waziri Kivuli wa Fedha na Mipango, David Silinde, alidai hali ya Deni la Taifa inatisha na Bunge linapaswa kushtuka.

MIFUKO YA HIFADHI

Kumekuwa na madai ya kuwapo kwa ujisadi wa fedha katika mifuko ya hifadhi ya jamii kutoptana na uwekezaji kwenye miradi isyo na faida na matumizi mabaya ya fedha yanayodaiwa kufanya na bodi za mifuko hiyo. Ripoti ya CAG ya mwaka 2017/18 inatarajiwa kuanika ukweli kuhusu tuhuma hizo.

MCHWA FEDHA ZA MAENDELEO

Tuhuma za kukosekana kwa uadilifu katika matumizi ya fedha za maendeleo zimezikumba halmashauri nyingi, huku baadhi ya watendaji wake wakitumbuliwa.

Mchwa wa fedha za maendeleo walibainika katika ripoti zilizopita za CAG kuhusu halmashauri mbalimbali, hivyo macho na masikio ya wengi yanatarajiwa kuelekezwa kwenye changamoto hiyo.

MALIPO, MIRADI HEWA

Ripoti ya CAG pia inatarajiwa kuwa na taarifa za malipo yaliyofanywa kwa miradi ambayo ama haipo au hajatekelezwa.

Katika ufuatiliaji wake, Wizara ya Maji imekuwa ikibaini malipo ya mamiloni ya shilingi kwa kazi ambazo hazijatekelezwa.

NANI ATATOA MUKHTASARI?

Wakati ripoti ya CAG ikitarajiwa kuwasilishwa mwanzoni mwa wiki hii, bado hajafahamika kama CAG atatoa mukhtasari wa ripoti yake kwa waandishi wa habari kama ambavyo alikuwa anafanya miaka iliyopita.

Ilikuwa imezoleka kuwa, mara baada ya mawaziri husika kuiwasilisha ripoti bungeni, CAG alikuwa anakutana na waandishi wa habari na kueleza kwa kifupi kilichomo ndani ya ripoti yake.

Kutoptana na Bunge kuazimia kutoptana kazi na CAG Assad, mwaka huu kukawa na utaratibu tofauti wa utoaji mukhtasari wa ripoti hiyo.

Lakini, Spika Job Ndugai ameshaweka wazi kuwa Bunge litaendelea kufanya kazi na Ofisi ya CAG isipokuwa haliko tayari kushirikiana na Prof. Assad ambaye ni mkuu wa ofisi hiyo.

TUNAKUFIKIA POPOTE ULIPO TANZANIA TANGAZA NASI SASA!!

Wakilishi wetu wa mikoani

Iringa: Siangicha Ngowi- 0658269470
Tanga: Elisha Eliya Eliya 0719923993
Arusha: Hevens Mrema - 0754481773
Zanzibar: Marry Kizuguto- 0714262437
Dodoma, Singida: Sultan Ally -0714889096 & Raymond Mushi:0784 604262
Kilimanjaro, Manyara: Kelvin Limo- 0715840855
Mwanza, Geita, Simiyu, Kagera, Mara, Kigoma: Abel Manase 0715214119 & Imani Isaya 0652 751 391
Morogoro: Baragash Hassan -0659324138
Ruvuma, Lindi, Mtwa : Gideon Mwakanosya-0754928752
Rukwa, Mbeya, Njombe: Gibson Mwakatwila 0767318070
Tabora: Halima Ikuuni- 0743868485
Shinyanga: Shaaban Njia 0757209852
Pwani: Mwombeki Mbekomize 0756756122
Dar Es Salaam: Moses Masunga 0755 642851

**The
Guardian
Nipashe**

For More Information Please contact:

Simu: +255 767 223 311, Barua pepe: advertise@guardian.co.tz

Mikocheni Light Industrial Area

SLP 31042 Dar es Salaam

JPM aamuru msako

INATOKA UK.2

geniambia waliokuwa wanawadhulumu wakulima kahawa yao, lakini anataka mimi nianze kufuatilia ambaye nilikuwa Dar es Salaam, wakati yeye anaishi huku huku."

Rais Magufuli (pichani), alimtaka mbunge huyo kuwataja watu waliohusika kuwadhalumu wananchi kwa kununua kahawa kwa bei ya chini.

Kuhusu barabara hiyo, Rais Magufuli alisema itagharimu Sh. bilioni 134.712 na itakuwa na urefu wa kilometra 66.

Alisema barabara hiyo imekuwa ya gharma kubwa kwa sababu ya kona katika milima, ambapo baadhi ya milima itapasuliwa, itachongwa ili barabara iwe nzuri, magari yapite na ajali zipungue.

Asimulia alivyotumia milioni 200/-

INATOKA UK.2

nilikwenda hospitali tofauti na mwisho wa siku nilipata majibu kutoka hospitali moja kuwa nina tatizo la TB kwenye uti wa mgongo ndipo nilipoanza kunywa dawa kwa muda wa miezi sita," alisema.

Alisema baada ya miezi sita kuisha, hali haikubadilika kwa kuwa aliendelea kupata maumivu makali kwenye uti wa mgongo na mwili ulivimbwa na kukosa nguvu na mwisho wa siku alishindwa kutembea na ndipo alipoamua kwenda Kenya kwa matibabu zaidi.

"Wataalam wa hospitali ya Nairobi, Kenya waliponifanyia vipimo vya TB na vingine vilionyesha sina TB, bali nina saratani ambayo ilikuwa imeshasambaa mwilini na mara moja nikaanza matibabu ya ugonjwa huo," alisema.

Alisema alikaa Kenya kwa miezi mitatu akiendelea na matibabu ikiwamo kupigwa mionzi na baada ya hapo alirudi Tanzania na akawa anahudhuria kliniki ya saratani kila mara Nairobi, ambako aliendelea na matibabu ya saratani kuanzia mwaka 2002 hadi 2005.

"Niliona hali haibadiliki na ukiwa mgonjwa hasa kwa mgonjwa makubwa kama haya, maumivu makali niliyokuwa nayapata niliona nitafute tiba mbadala nikaanza kutumia dawa za asili za kichina za aina tofauti ili kuondoa sumu mwilini kwa sababu kinga ya mwili kwa mujibu wa wataalam wa afya, zilikuwa zimeshuka sana," alisema.

Alisema wakati wote akiugua alikuwa ni mfanyakazi kwenye kampuni binafsi iliyopo Arusha na mwaka 2012 akiwa kazini alidondoka na kuvunjika nyonge ya kushoto na baada ya muda aliali-shwa kazi.

"Imekuwa ni mikosi juu ya mikosi wakati natafuta ufumbuzi wa maradhi yaliyokuwa yakinikabilo kipindi hicho, nyonge ya kushoto ikavunjika hivyo nilifanyiwa operesheni na kuwekewa chumba ambacho hadi sasa kipo ingawa siwezi kutembea nacho kwa sababu kinaniumiza," alisema.

Alisema mwaka uliofuta nyonge ya mguu wa kulia nayo ilipata shida na vipimo vilivyo fanyika Nairobi vilionyesha imesababishwa na saratani.

"Nilianza tiba ya mionzi ambayo iliendelea hadi mwaka 2014, wakati wote nikawa ni mtu wa kulala kitandani kwa sababu dawa nilizokuwa nazitumia zilisababisha matatizo mengine ya mifupa," alisema.

Alisema baada ya hali kuwa mbaya mwaka 2015, aliamua kwenda India

na alivyofanyiwa vipimo, ilione kana hakuwa na saratani wala TB bali tatizo liko kwenye pingili za uti wa mgongo na nyonga.

"Kwa kweli wakati napewa majibu hayo nilikuwa nimeshatumia Sh. milioni 200 za matibabu ya magonjwa ya awali niliyoambiwa ninayo, nilikuwa nimeuza mali zangu yakiwamo magari mawili niliyokuwa nayo," alisema.

Alisema safari ya kuelekea India alichangiwa na wasamaria wema kutokana na hali aliyokuwa amefikia baada ya matibabu yote aliyo yafanya Tanzania na Kenya kumgharibu kiasi kikubwa cha fedha.

"Kutoptana na fedha kidogo nilizokuwa nazo wakati nikiwa India, wataalamu walinitengeneza nyonga moja. Nilikaa huko miezi mitatu na kurudi Tanzania kwa sababu fedha ziliniishia," alisema.

Alisema alitakiwa kurudi India mwaka 2016, lakini kutoptana na kukosa fedha ameshindwa hivyo amemuumba Rais John Magufuli kumsaidia ili akamalizie matibabu ikiwamo kufanyiwa upasuaji wa uti wa mgongo, nyonga ya mguu wa kushoto na kuondolewa sumu mwilini.

"Kiasi kinachohitajika kwa matibabu yaliyobakia ni Dola za Marekani 25,000, ninamuomba Rais Magufuli unisaide nienteze kumala matibabu yangu na kurudi kuisadia familia na Tanzania.

"Nina Shahada ya Uzamili katika Sayansi, Uwekezaji na Fedha lakini kutokana na hali niliyonayo taaluma yangu imelala kwa muda wa miaka 20. Ninakuomba Rais Magufuli unisaide nienteze kumala matibabu yangu, ninjua unawasidia wengi naomba nami unisaide," alisema.

Saunaky alisema ye ye ni mtaalam wa mahesabu na hutoa mafunzo kwa wajasiriamali wakubwa na wadogo lakini ugonjwa umefanya taaluma ilale.

Alisema anaamini baada ya matibabu yake atakuja kuitumikia nchi kusaidia azma ya Rais Magufuli kuipeleka nchi kwenye uchumi wa kati wa viwanda kwa kutoa elimu kwa wajasiriamali hao.

Kuhusu familia, alisema ana mke na watoto wawili na mtoto wa kwanza anafanya shughuli ndogo ndogo na wa mwisho yupo shule ya kutwa akiendelea na masomo.

Aliomba kwa ye yeyote atakayeguswa kumsaidia atume mchango wake kwenye namba ya simu 0755 48 58 30, 0787 48 58 30, 0653 58 48 30 au atume kwenye akaunti ya Benki ya Standard Chartered 0150514480900 tawi la Arusha kwa jina Baltazar Medadi Saunaky.

HABARI KITAIFA

Utapiamlo watesa watoto 782 Kigoma

Na Joctan Ngelly, KIGOMA

WATOTO 782 wenyе umri wa miezi 7 mpaka miaka 2 wanakabiliwa na utapiamlo katika halmashauri nne za Mkoa wa Kigoma.

Akizungumza kwenye kikao cha wajumbe wa Kamati ya Lishe Halmashauri ya Manispaa ya Kigoma/Ujiji, Kaimu Ofisa Lishe Mkoa wa Kigoma, Naomi Rumenyela, alisema mkoaa huo ni miongoni mwa mikoa ambayo ina chakula cha kutosha, lakini tatizo la utapiamlo bado lipo na sababu ni wazazi kutowapa matunzo watoto hususan kutokuwapa chakula.

Rumenyela alisema utapiamlo sugu unasababisha udumavu, na kwa Kigoma kiwango cha udumavu ni asilimia 37.9.

Alizitaja halmashauri hizo kuwa ni Buhigwe, Kibondo, Kasulu Vijijini na Kigoma Vijijini, na kwamba kuna kazi moja ambayo wanaifanya ya kuhamasisha mabadiliko ya tabia kwa njia ya ushuhuda, ambapo watoto wenyе umri wa miezi saba mpaka miaka miwili wanapimwa na kuthathmini hali yao ya lishe.

Alisema mpaka sasa jumla ya watoto 2,782 kutoka halmashauri hizo wamepimwa.

Rumenyela alisema Halmashauri ya Kibondo ni watoto 752, Kasulu Vijijini 830, Kigoma Vijijini 595 na Buhigwe 555. Kati ya hao watoto amba walipatikana na utapiamlo ni 782.

Aidha, alisema kazi ambayo wanaifanya kwa sasa ili kuhakikisha tatizo la utapiamlo linapungua ni kuendelea kuhamasisha wananchi umuhimu wa kuwapa chakula watoto ambacho kina makundi yote matano kinachoweza kutia nguvu mwili ambayo ni jamii ya mizizi kama mihogo na viazi na jamii ya nafaka mahindi na mchele.

Pia chakula cha kujenga mwili ambacho ni cha protini jamii ya kunde pamoja na samaki na mazao yake pamoja na nyama.

Aidha, Rumenyela aliwataki kinamama wa mkoaa wa Kigoma kuhakikisha kwamba utunzaji wa watoto ni muhimu sana kuliko kuangalia mambo ya kilimo, kwa sababu mtoto akiugua utapiamlo kumtibia inachukwa muda na shughuli zake zinakwama.

Tanzania kuwa kitovu biashara ya chai Afrika

Na Mwandishi Wetu,
NAIROBI

TANZANIA ina sifa duniani ya kuzalisha chai bora kutoka Nyanda za Juu Kusini, lakini kwa muda mrefu uzalishaji na uchakataji wa chai nichini imegubikwa na matatizo.

Kutokana na hali hiyo, mwekezaji wa kampuni ya DL Group amejitosa kuifanya Tanzania kuwa kitovu cha biashara na ulimaji wa chai.

Afrika. Chai ni kati ya mazao mkakati saba ya Tanzania.

Mwenyekiti Mtendaji wa DL Group, Dk. David Langat, amesema jambo hili linawezekana kwa sababu wakulima wa Tanzania wana uzoefu wa kulima chai na serikali inathamini sekta binafsi na mapendekezo yake.

"Naelewa utekelezaji wa dhamari hii si nyepesi, lakini jambo hili linawezekana na tumechukua

hatua zinazoonyesha hivyo na kutupa matumaini makubwa. Isitoshe serikali inatoa ushirikiano wa kutosha kwa sekta binafsi na mapendekezo yenye ubunifi," aliezea mwenyekiti huyo mtendaji.

Kampuni ya DL Group katika miaka mitatu ya nyuma imewekeza katika zao la chai nichini na kupambana na matatizo ambayo yamekuwa yakiwakatisha tamaa wakulima.

Langat aliezea kuwa kampuni yao imenunua mashamba na viwanda viliyotolekezwa na wawekezaji na kulipa madeni ambayo wakulima wadogo waliwa wakiwadai wawekezaji walitoweka.

DL Group imefufua mashamba na kupanda chai upya katika mikoa ya Njombe na Arusha. "Huko Arusha tumenunua shamba na mali za Chai Tausi ili kuinua na kuboresha uzalishaji wa zao

la chai," alifanua na kuongeza kuwa kwa mara ya kwanza mwaka huu Tanzania imeipiku Kenya katika bei ya zao la chai.

"Haya ninayoeleza ni ushahidi kwamba lengo letu la kuifanya Tanzania kuwa "tea hub" (kiini cha kilimo na biashara ya chai) hapa Afrika linawezekana na liko jirani kama kila mda atamizima wajibu wake maana uzalishaji unaongezeka," alifanua na kuongeza kwamba kampuni yake hivi karibuni imewakutanisha wanachama wa chama cha wafanyabiashara ya chai Afrika Mashariki na wamejadili kwa upana vikwazo vya usafirishaji wa zao la chai na vikwazo wanavyokutana navyo wakulima wa chai wa Tanzania.

Mkutano huo ulihudhuriwa na wawakilishi wa Wizara ya Kilimo.

Katika kuchangia juhudu ya kuinua uzalishaji na ubora wa chai, ameeleza Langat, kampuni

yao imetoa mchango katika kufu-fu kituo cha utafiti wa chai.

Katika hotuba ya bajeti ya mwaka huu wa fedha, Wizara ya Kilimo iliyataja mazao ya asili ya biashara nchini kuwa ni pamba, chai, pareto, korosho, mkonge, sukari, kahawa na tumbaku. Wizara imesema kwamba Tanzania inatarajia kuzalisha tani 35,000 za chai katika mwaka wa fedha wa 2018/19.

Langat alisema kampuni yake inafanya kazi kwa karibu na serikali ya Tanzania kuhakikisha wakulima wadogo wa chai wanuifaika na kilimo kwa kuondoa vikwazo visivyo vya lazima.

"Tunaunga mkono juhudu na hatua anazozichukua Mheshimiwa Rais John Magufuli katika kuwekeza mazingira mazuri ya kuvutia uwekezaji na hasa kujenga uchumi wa viwanda ambao msingi wake mkubwa ni kilimo," alisema.

Mwenyekiti Mtendaji wa Kampuni ya DL, Dk. David Langat (kushoto), akisalimiana na Waziri wa Kilimo, Japhet Hasunga, walipokutana jijini Dar es Salaam hivi karibuni.
MPIGAPI-CHA WETU

Bil. 1.3/- kuvipatia maji vijiji kumi

Na Salome Kitomari

HALMASHAURI ya Wilaya ya Ikungi, mkoani Singida, imesaini mikataba ya utekelezaji wa miradi ya maji katika vijiji 10, yenye thamani ya Sh. bilioni 1.3.

Mikataba hiyo imesainiwa na Mkurugenzi wa Halmashauri hiyo, Justice Kijazi, na makandarasi watanoto watakelezaji wa miradi hiyo

Taarifa ya mkurugenzi huyo il-

ieleza kuwa kukamilika kwa miradi hiyo kutaongeza upatikanaji wa maji kutoka asilimia 41.25 hadi 57.1.

Aidha, kwa mwaka wa fedha 2018/19 halimashauri hiyo itaka-milisha usambazaji wa miundombini ya maji katika vijiji nane na kwamba upatikanaji wa maji asilimia 71.

Alisema baada ya kukamilika kazi ya uchimbaji wa visima kutakuwa na kazi ya kutandaza mtandao wa mabomba ili ku-

fikisha huduma ya maji karibu na wananchi. "Serikali imetoa fedha hizi ili kufikisha huduma ya maji kwa wananchi kwa urahisi, haita-rajiwi kabisa mkandarasi kwenda kinyume cha mkataba, ni lazima tuone thamani ya fedha kupitia miradi hii, tutafuatili kwa karibu ili kodi za wananchi zitumike vizuri," alisema Kijazi.

Akizungumza baada ya kusaini-wa kwa mikataba hiyo, Mkuu wa Wilaya ya Ikungi, Miraji Mtaturu, alisema Kijazi.

alisema kukamilika kwa miradi hiyo ni neema kwa wananchi hao kwa kuwa kutapunguza umbali wa upatikanaji wa maji, muda wa kufuuta maji na sasa wanakwenda kumtua mama ndoo.

Naye, Mwenyekiti wa Halmashauri hiyo, Ally Mwanga, alisema Ikungi ahitaji kuona majina mazuri ya kampuni bali utekelezaji wa ufanisi wa miradi ya maji utakaokuwa na tija kwa mwananchi wa kawaida.

Mamalishe wasusia jengo la mil. 173/-

Na Shaban Njia, KAHAMA

JENGO la mamalishe lililoengwa na Halmashauri ya Mji wa Kahama mkoani Shinyanga kwa shilingi milioni 173, limesuswa na wajasiriamali hao kutokana na kukosa wa-teja.

Hali hiyo imetokana na hal-mashauri kuhamisha kituo cha mabasi kilichokuwa karibu na jengo hilo.

Wakizungumza na waandi-

shi wa habari jana, mamalishe walioandamana hadi Ofisi ya Mkuu wa wilaya kutafuta su-luhu juu ya kuhamishwa kwa kituo hicho na kusababisha kushuka kwa biashara, wal-isema wateja wao walikuwa wakitegemea abiria amba-o walikuwa wakisubiri usafiri wa kueleke vijiji.

Rehema John, mwenyekiti wao, alisema awali jengo hilo li-likuwa na wajasiriamali 24 wal-ikuwa wakifanyabiashara zao

na biashara ilikuwapo kabla ya kuhamishwa kwa kituo cha mabasi, lakini sasa wamebaki 14 kutokana na biashara kud-or-ora.

Alisema wameshindwa ku-mudu gharama za kulipa bili za maji, umeme, ushuru, mlinzi na mikopo ambayo walikuwa wamekopa katika taasisi za kifedha.

Katibu wa mamalishe hao, Victoria Mwita, alisema kabla halmashauri kuwamishia

katika jengo hilo walikuwa wakifanya biashara vizuri katika sehemu mbalimbali, na kuongeza ili kuendelea kufan-ya biashara katika jengo hilo, ni bora halmashauri ikirejesha kituo hicho.

Naye Mkuu wa Wilaya ya Kahama, Anamringi Macha, alisema malalamiko hayo ameyapokea, na kuwa ataka-na uongozi wa halmashauri kuona jinsi ya kutatua changamoto hiyo.

Kaimu Ofisa Lishe Mkoa wa Kigoma, Naomi Rumenyela (kulia), akizungumza na wajumbe wa Kamati ya Lishe ya Halmashauri ya Manispaa ya Kigoma/Ujiji jana eneo la Mnarani mkoani Kigoma. Habari Uki. 9. **PICHA: JOCTAN NGELLY**

Maelfu wajunga CHF iliyoboreshwa

Na Marco Maduhu, SHINYANGA

WANANCHI wa Manispaa ya Shinyanga wamehamashwa kujiunga na Mfuko wa Bima ya Afya ya Jamii (CHF iliyoboreshwa), ili kuwaokoa wanapokuwa hawana pesa ya matibabu.

Kwa Manispaa ya Shinyanga waliojiunga na bima hiyo ni kaya 7,871 kati ya 33,623, wali-otarajiwa kuungwa kuanzia mwaka 2016 hadi mwishoni mwa mwaka huu (2019) sawa na asilimia 23.4.

Rai hiyo ilitolewa na Mratibu wa CHF Manispaa ya Shinyan-

ga, Octavian Kiwone, wakati akizungumza na Nipashe.

Alisema wananchi wanapaswa kutambua umuhimu wa kujiunga na CHF ili iwasai-die kuoko maisha yao hasa pale wanapougua na kukutwa hawana pesa ya matibabu.

Alisema jamii bado haina uelewa wa kutosha kuhusu

umuhimu wa kuwa na kadi CHF iliyoboreshwa, ambayo inakatwa kwa Sh. 30,000 na kutibiwa watu sita katika fa-milia moja ndani ya mwaka mmoja badala ya kutoa pesa mfukoni ambayo itamgharimu fedha nyingi za matibabu.

"Mikakati iliyopo kwa sasa

ni kuendelea kutoa elimu kwa wananchi kujiunga na bima ya CHF iliyoboreshwa kwa kutembelea kwenye masoko, stendi za mabasi, minadani, viwandani, vyumba za ibada, ili kuwahamasisha wajunge na kutokuwa na wasiwi wa matibabu hasa pale watakapo ugu," Kiwone alisema.

"Licha ya kuendelea kutoa hamasa ya wananchi kujiunga na bima ya afya CHF, tunabore-sha na utoaji wa huduma kwa wananchi amba-o wanakadi hizi, ili waweze kupatiwa matibabu ya haraka pamoja na upatikanaji wa dawa na manis-paa huwa tunatoa pesa mape-

ma kwenye vituo vyetu nya afya," aliongeza.

Mmoja wa wanufaika wa bima hiyo, Venant Lyamukama, mkazi wa Kambarage Manispaa ya Shinyanga, alisema bima hiyo imemsaidia kip-indi alipokuwa hana hela, licha ya yeze kupatiwa matibabu, mkewe alilazwa hadi chumba mahututi (ICU) na hawakutoa pesa yoyote. Kwa upande wake ofisa mradi wa HPSS mkoani Shinyanga, John Richard, al-izitaka halmashauri mkoani humo kuandikisha idadi kubwa ya wananchi ili wapate matibabu licha ya kuwa na ukosefu wa fedha.

Joyce Shebe Mwenyekiti mpya Tamwa

Na Salome Kitomari

CHAMA cha Wanahabari Wanawake Tanzania (Tamwa), kimemchagua Joyce Shebe, kuwa mwenyekiti mpya wa chama hicho kwa kipindi cha miaka mitatu ijayo.

Uchaguzi huo ulifanyika juzi baada ya kumalizika kwa mukutano mkuu wa mwaka huu wa chama hicho, uliowale-ta pamoja wanachama kutoka Tanza-nia Bara na Visiwani.

Aidha, wanachama hapo pia wa-mechagua wajumbe wa bodi amba-o ni Leah Mushi, Raziah Mwawanga kwa upande wa Bara na Halima Mselem anayewakilisha Zanzibar.

Akizungumza na wanachama baada ya ushindi huo, Joyce aliwataka wanachama kuwa mstari wa mbele kuijenga Tamwa kwa manufaa endelevu ya chama hicho na taifa kwa ujumia.

Alisema Tamwa inategemewa na Wa-tanzania kutokana na majukumu yake ya kupambana na ukatili wa kijinsia kwa wanawake na watoto.

Aidha, alisema Tamwa ina mchan-go mkubwa katika maendeleo ya kidemokrasia na haki za binadamu na kwamba yote yatawezekana iwapo wanachama watatumia vyema kalamu zao kuibua habari mbalimbali za ku-leta mabadiliko katika jamii.

Alisema katika utekelezaji wa majukumu yake, wataendeleza maono na mipango ya Tamwa kwa kuzingatia malengo endelevu ya millennia am-bayo Tanzania imeyaridhia.

Awali, Mwenyekiti aliyemaliza muda wake, Alakok Mayombo, alisema Tamwa itajengwa na wana Tamwa na daima waandishi wa habari wanataki-wa kuzitumia kalamu zao kuelimisha, kuburudisha na kukosoa ili kuwa na maendeleo.

Baadhi ya wanachama walisema mchangi wa Tamwa kwa kutumia kalamu umeleta mabadiliko chanya katika mapambano dhidi ya mila kandamizi za wanawake na watoto wa kike.

Walisema Tamwa imekuwa mstari wa mbele kupiga vita ukeketaji, ndoa za utotonii, mili potofu za ngoma za unyago ambazo humwanda mtoto wa kike wa kuanzia umri mdogo wa miaka mitatu.

Kadhalika, unyanyasanyi wa wanawake kama vipigo, kukeketwa na kutokuwa na nguvu ya kiuchumi kumeumiza fikra za wanawake wengi na kuishi maisha tegemezi ambayo huwa ni mateso kwao na watoto wao.

Naye Mkurugenzi wa Tamwa, Rose Ruben, alisema moja ya mradi unaofanywa na Tamwa ni kuibua matukio ya ukatili wa kijinsia katika wilaya 10 nchini na kuandika habari kwenye vyombo nya habari.

Aidha, alilaombwa wadau mbalimbali kushirikiana na Tamwa ikiwamo kutoa taarifa za matukio yao na kutumia vyema dawati la msaada wa kisheria pamoja na kusukuma mabadiliko ya sheria mbalimbali ambazo zinaone-kana kuwa kikwazo cha maendeleo ya mwanamke na mtoto wa kike.

Shirika laipongeza serikali huduma watoto wenyewe usonji

Na Mwandishi Wetu,
ARUSHA

SHIRIKA la Connects Autism Tanzania (CAT), limeipongeza serikali kwa kutoa huduma ya walimu wataalamu, chakula, vifaa na afya kwenye vitengo vinavyohudumia watoto wenye ulemavu ikiwa pamoja na usonji.

Aidha, limekipongeza Chuo cha Ufundu Stadi (Veta), Oljoro kwa kukubali kuwapokea wanafunzi 10 wenyewe ulemavu wa akili na usonji kupata mafunzo ya ufundi stadi na kuweza kujajiri au kuajiriwa na kupata kipato kwa ajili ya kujikumu kimaisha.

Mkurugenzi na mwasisi wa CAT, Graceanna Lyimo, alisema hayo wakati wa kilele cha maadhisho ya siku ya usonji iliyofanyika jijini hapa mwishoni mwa wiki.

"Huduma hizo zimevezeshwa

kuwapo na ongezeko kubwa la watoto wanaoandikishwa kwenye vitengo...tunaomba serikali iendelee kutoa huduma hizo na ikiwezekana kuziboresha zaidi," alisema.

Alisema kutokana na ongezeko la watoto wanaoandikishwa shulen, kume-kwua na upungufu wa walimu wataalamu, vifaa vya kutolea huduma pamoja na vyumba vya madarasa.

Alihauri serikali na wadau ikiwezekana kujenga bweni au kuwapatia watoto hao usafiri wa uhakika wa kutoka nyumbani na kuja shulen kwa kuwa baadhi yao wanaishi mbali na vituo hivyo.

Alisema lengo la maadhisho hayo yenyenye kauli mbiu ya 'Tuwalinde Tuwapende' ni kuelimisha jamii kuhusu watoto wenyewe usonji na kuondoa dhana ya kuwaona watoto hao kama hawawezi, hivyo, jamii inatakiwa kuwapa nafasi ya ku-

fanya mambo mbalimbali.

Alisema usonji ni hali inayomwathiri mtoto katika mishipa ya fahamu na hali hii huleta changamoto kubwa katika maeneo makuu matatu ambayo ni mawasiliano, mahusiano ya kijamii na utambuzi na hujidhiihirisha zaidi mtoto anapofikia umri wa miaka mitatu.

Ofisa Elimu Msingi wa Hal-mashauri ya Jiji la Arusha, Ormry Kwasiga, alisema serikali ilifanya utambuzi wa watoto wote wenyewe ulemavu/mahitaji maalum na kupewa hatua stahiki ikiwa ni pamoja na huduma za kiafya na kuan-dikishwa kwenye shule zenyetengenye vya kuwahudumia kul-ingana na mahitaji yao.

Alisema serikali inatambua hatua hiyo imesababisha ku-wapo kwa ongezeko kubwa la wanafunzi kwenye vitengo na kusababisha uhitaji wa walimu wataalamu.

Alisema Chuo cha Ualimu Patandi kimepewa jukumu la kuanda walimu wataalamu hivyo changamoto hiyo itaendelea kupungua.

"Natoa wito kwa wazazi, wadau na jamii kuendelea kuwabaini na kuwaelekeza wazazi kuwapeleka watoto wenyewe ul-emavu kwenye vitengo vina-yowahudumia ili nao wapate fursa za elimu...watoto wenyewe ulemavu wanapopata fursa za elimu inawasaidia sana kuonda au kupunguza hali yao ya ulemavu," alisema.

Akizungumza kwa niaba ya wazazi, Emmanuel Munisi, aliipongeza serikali kwa kue-nendelea huduma kwa watoto wenyewe mahitaji maalum.

Aliwaomba wazazi wenyewe watoto wa aina hiyo wasiwa-fiche ndani bali wawaonyeshe upendo wa hali ya juu na wasi-wanyime haki zao kama elimu, michezo ili kukuza ufahamu wao.

Waziri wa Ardhi, Nyumba na Maendeleo ya Makazi, William Lukuvi, akiongea kwenye uzinduzi rasmi wa Siku ya Nyumba ya NMB iliyofanyika jijini Arusha mwishoni mwa wiki. Siku ya Nyumba ya NMB ni maonyesho yenyenye lengo la kuwaleta pamoja wateja na kampuni za kuza nyumba ili kuona miradi walijonayo na gharama kabla ya kununua kuitia benki hiyo. **PICHA: MPIGAPICHA WETU**

Lukuvi ataka NMB kushirikiana na NHC

Na Mwandishi Wetu,
ARUSHA

WAZIRI wa Ardhi, Nyumba na Maendeleo ya Makazi, William Lukuvi, ametoo wito kwa Benki ya NMB kuungana na Shirika la Nyumba la Taifa, (NHC), ili kusaidia utatuzi wa changamoto ya umiliki wa nyumba bora na za kisasa miongoni mwa Watanzania.

Lukuvi alitoa wito huo wakati wa uzinduzi wa NMB Nyumba Day Expo 2019, maonyesho yanayolenga kuwakutanisha wadau wa sekta ya ujenzi na kutoa elimu na uelewa kwa wa-

nanchi juu ya mikopo ya nyumba na namna sahihi ya kumiliki nyumba bora.

Kwa mujibu wa Waziri Lukuvi, kumekuwa na changamoto kubwa kwa Watanzania wa kada mbalimbali katika kumi-liki viwanja, kupata hati za viwanja hivyo pamoja na vibali vya ujenzi na kwamba ushirikiano wa kikazi baina ya NMB na NHC, utasaidia kumaliza changamoto hiyo.

Kuitia maonyesho hayo yanayofanyika jijini Arusha, Waziri Lukuvi alibainisha kuwa mikopo hiyo imetolewa kwa zaidi ya wateja 139 kote nchini, huku akiahidi kuwa benki

nchini kuitia Sheria ya Fedha za Mikopo ya Makazi ya Mwaka 2008, kwa lengo la kuboresha maisha ya Watanzania kwa kuwezesha upatikanaji wa makazi ya kutosha.

Mapema, akizindua maonyesho hayo, Mkuu wa Wateja Wadogo na wa Kati wa NMB, Salie Mlay, aliahidi kuufanya kazi wito wa Waziri Lukuvi, huku akibainisha kuwa katika kipindi-chi miaka miili, wametoa mikobo ya zaidi ya Sh. bilioni 17.

Mlay alibainisha kuwa mikopo hiyo imetolewa kwa nafuu, kulingana na kasi ya ongezeko la watu mijini na vijiji.

yake kwa kushirikiana na NHC watajikita katika kuwawezeshwa wananchi wa Arusha kumiliki viwanja na nyumba kwa ghara-ma.

Aliongeza kwa kuanzia watahakikisha wakazi wa Arusha wanamiliki viwanja na kupata makazi kwa gharama nafuu katika mradi wa ujenzi wa makazi wa Safari City, unaofanyika huko Mateves, nje kidogo ya jiji la Arusha.

kwa lengo la kuwezesha wateja kumiliki makazi bora na nafuu, kulingana na kasi ya ongezeko la watu mijini na vijiji.

Watahadharisha mwendo kasi mbuga za wanyama

Na Novatus Makunga, SERENGETI

WATAALAMU wa mradi wa utafiti wa duma nchini wametaka mwendokasi wa magari yanayobeba watalii udhibitiwe ndani ya hifadhi za taifa kwa madai ya kusababisha kugongwa mara kwa mara kwa wanyamapori hasa adimu waliopo hatarini kutoweka.

Ushauri huo ultolewa na timu ya wanasayansi waliopo katika mradi unaoratibiwa na Taasisi ya Utafiti wa Wanyamapori Tanzania, (Tawiri), amba-o kwa sasa wanaendelea na utafiti wa kupungua kwa duma katika Hifadhi ya Taifa ya Serengeti.

Mratibu wa mradi huo, Denis Minja, alisema kati ya mwaka 2016 na 2018 duma wapatao nane walikufa kutokana na kugongwa na magari ya watalii katika Hifadhi ya Taifa ya Serengeti.

Minja alieleza pamoja na adhabu ya faini ya dola za Marekani 5000 (zaidi ya Sh. milioni 11) na kuzuiwa kuingia katika hifadhi ya taifa kwa miezi mitatu kwa dereva wa gari, lakini alisitisiza bado ajali hizi ni janga kubwa kwa utalii.

"Jaribu kupiga hesabu nyepesi tu, kasi ya duma ni kilometra 105 kwa saa na ana uwezo wa kuchanganya kasi hiyo kwa muda mfupi tu, hivyo kugongwa kwao mara kwa mara kunaa-shiria kuna tatizo," alisema Minja.

Alishauri ni vyema sasa ukawapo mfumo ama vifaa vya kudhibiti mwendo kasi wa magari hususani katika Hifadhi ya Taifa ya Serengeti.

Minja alisema duma ni kati ya wanyama 10 adimu aina za paka mwenye kasi duniani na pia ni hatari, asilimia tisa pekee ya aina hiyo ya mnyama ndio wamebakia katika historia ya wanyama hao duniani.

Aidha, wataalamu hao wa watafiti walitaja sababu nydingine za kupungua kwa duma ni kwa watoto wake kuliwa na wanyama wakali amba-o wame-wataja kuwa ni pamoja na fisi, simba na chui.

"Kimsingi kati ya watoto 100 wa duma wanaozaliwa ni asilimia tatu tu ndio wanaoweza kuendelea kuishi," Minja alifafanu.

Watafiti wanasayansi hao wanataja sababu nydingine ni pamoja na mabadi-ko ya tabianchi, ujangili, ongezeko la shughuli za kibinadamu na kasi ya ujenzi wa hoteli ndani ya hifadhi za taifa.

"Kwa hali hiyo ni dhahiri kwamba kuna hatari kwa duma kutoweka duniani iwapo hatua za kumlinda hazitachukuliwa na katika nchi mbalimbali ikiwamo Tanzania," Minja aliongeza.

Allibainisha katika mfumo wa Ikolo-jia ya Selous-Mikumi, duma wame-toweka tangu miaka ya 1980.

Minja alisema kuwa Tawiri inata-rajia kuanza utafiti mwininge wa duma katika mfumo wa Ikolojia ya Ruaha-Rungwa pamoja na ikolojia ya Tarangire-Manara.

Katika nchi za Afrika ya Mashari-ki takwimu zinaonyesha kuwapo kwa duma 2,572 wanapatikana katika hifadhi za Serengeti na Ngorongoro pamoja na mbuga ya Maasai Mara na Tsavo nchini Kenya.

KESI MAUAJI YA MWANAFUNZI:

Jamhuri yaombwa kuongeza mashahidi

Na Mwandishi Wetu, MOSHI

UPANDE wa mashtaka katika kesi ya mauaji ya mwanafunzi wa kidato cha pili wa Shule ya Sekondari ya Scholastica inayowakabili watu wataatu akiwamo mfanyakia yabiashara maarufu wa Moshi, Edward Shayo 'king size' na wenzake wawili umeongeza idadi ya mashahidi kutoka 34 hadi kufikia 39.

Hoja ya kutaka kuongeza kwa idadi ya mashahidi hao ilitolewa mwishoni mwa wiki na Wakili Mwandamizi wa Serikali, Abdalah Chavula, mbele ya Jaji Firmin Matogolo anayesikiliza kesi hiyo katika Mahakama Kuu ya Tanzania, Kanda ya Moshi.

Kesi hiyo namba 48 ya mwaka 2018, inamkabilii mamiliki wa shule hiyo Edward Shayo, mwalimu wa nidhamu wa shule hiyo Labani Nabisia na mlinzi wa shule hiyo Hamisi Chacha.

Akitoa hoja hiyo, Wakili Chavula aliiyeza: "Mheshimiwa Jaji, naomba kuitaarifu mahakama yako kwamba siye wa upande wa mashtaka tuna nia ya kuongeza idadi ya mashahidi kutopteka na baadhi ya mashahidi tuliowaandaa kushindwa kufika kutoa ushahidi kutopteka na sababu mbalimbali."

Wakili Chavula alitoa hoja hiyo wakati alipokuwa anaiomba mahakama hiyo iahirishe shauri hilo hadi leo, mahakama itakapoendelea kusikiliza mashahidi wa upande wa mashtaka.

Kabla ya kuwasilisha ombi hilo, wakili huyo alimweleza Jaji Matogolo kwamba wakati wanaendelea na usikilizwaji wa mashahidi hao, kulikuwa mashahidi ambaa hawa jifika na wako njiani.

Alidai mashahidi hao ni askari polisi ambaa waliwasiliana nao na wakatoa taarifa kwamba wanajandaan kuja leo.

"Mheshimiwa Jaji tunaiomba samahani mahakama hii kwa kuwa tulishawaandaa mashahidi wetu lakini hawajafika, tunaiomba radhi tukija Jumatapat hali hii haitajirudia tena kwa kukwamisha kesi isiendoolee," alidai.

Katika kesi hiyo, Chavula amedai wamejiandaa vyema, hivyo wanaiomba mahakama hiyo kuongeza idadi ya mashahidi watanoo ambaa ni askari polisi H.1469 DC John, F 3988 PCP Kibwana Luis, G 5865 DC Abdul, Insekti Leonce Mwamunyi na E 9022 Enock.

Baada ya kuwasilisha ombi hilo, jopo la mawakili wa utetezi likiongozoza na Wakili Elikunda Kipoko, lilipinga ombi hilo likiomba mahakama isikubaliane na hoja ya upande wa mashtaka.

Hata hivyo, Jaji Matogolo alihoji iwapo upande wa mashtaka kama mashahidi hao walipata wito wa mahakama na kuuagiza upande wa mashtaka kuhakikisha mashahidi na vielelezo katika kesi hiyo havikwamishi usikilizaji wa kesi

hiyo.

Awali, wakati mahakama hiyo ikideleka na usikilizwaji wa shauri hilo la mauaji ya kukuudia, shahidi wa sita wa upande wa mashtaka, PC Shabani (askari polisi) ambaye anatoka katika Ofisi ya Mkuu wa Upelezei Mkoa wa Kilimanjaro (RCO), aliiyeza yeye ndiye aliye-husika kusafirisha sampuli mbali mbali za vipimo nya DNA (sampuli za vinasaba) hadi Ofisi ya Mkemia Mkuu wa Serikali Dar es Salaam Oktoba 20, 2017.

Akiongozwa na Wakili wa Serikali Joseph Pande, shahidi huyo alidai alipeleka kwa Mkemia Mkuu wa serikali, vipimo nya Joyce

Shaban) alidai Mkemia Mkuu wa Serikali, kabla ya yeye kuondoka alizikagua nyaraka na sampuli hizo kisha kuchukua namba zake za simu kwa mawasiliano na ilipofika Oktoba 29, 2017 alipokeea simu kutoka Ofisi ya Mkemia Mkuu ilikintaka afike katika ofisi hizo kuchukua majibu.

Alisema alitoa taarifa ofisini kwake juu ya wito huo na kujianadaa na safari, ambapo alifika Dar es Salaam na kukabidhiwa vipimo hivyo Oktoba 30, 2017 alirudi Kilimanjaro na kuzikabidi kwa RCO na Januari 30, 2018 alikabidhiwa tena simu saba na kuzipeleka Ofisi za Cyber Crime

ripoti toka kwa Mkemia

Mkuu wa Serikali ama barua?

Shahidi: Hapana sijaleta

Wakili: Ulipewa simu 7 na Hashimu?

Shahidi: Ndio

Wakili: Umeleta hapa mahakamani vielelezo nya makabidhiano ya simu hizo?

Shahidi: Hapana sijaleta mahakamani hapa

Wakili Sambo: Ni document zipi umesainishwa wakati wa makabidhiano na Mkemia Mkuu?

Shahidi: Nilisaini dispatch book na sio fomu ya polisi

Wakili: Haukusafiri siku ya tarehe 29/11/2017 na sampuli hizo ulizitoa wapi?

Shahidi: KCMC

Wakili: Simu 7 alizokukabidhi ulisaini?

Shahidi: Ndio

Wakili: Zilirudi kwa Hashimu?

Shahidi: Mimi nilikabidhi Ofisi za DCI, Kitengo cha Cyber Crime

Wakili: Ulisaini chochote?

Shahidi: Sikusaini

Wakili Eliakunda Kipoko: Hapa mahakamani umeonyesha ushahidi wowote ulisafiri kwenda Dar es Salaam?

Shahidi: Hapana

Wakili: Hapa mahakamani umeleta ushahidi wowote kuna kitu ulipokea Dar es Salaam kwa Mkemia Mkuu?

Shahidi: Hapana

Wakili Paul: Wewe ulisafiri bila kupewa bording pass ya kusafiria?

Shahidi: Hapana

Wakili: Umeleta hapa mahakamani?

Shahidi: Hapana

Wakili wa serikali: Hapa mahakamani umeulizwa maswali mengi kwamba hujaleta ushahidi hapa mahakamani ni kweli?

Shahidi: Ndio

Wakili: Ushahidi wako ni nini?

Shahidi: Haya niliyokueleza.

Shahidi: Wa tano wa kesi ya mauaji ya kukuudia, Anastazia Lutumula, aliiyeza mahakama alipokea maiti isiyojulikana akiwa kazini, lakin hakuiangala.

Anastazia Lutumula alikuwa muugazi wa zamu wa Hospitali ya Rufani ya Mkoa wa Kilimanjaro (Mawenzi), wakati mwili wa mwanafunzi huyo Humphrey Makundi unaingizwa chumba cha kuhifadhi maiti, Novemba 10, 2017.

Akitoa ushahidi wake kwa kuonozwa na wakili wa upande wa mashtaka, Lucy Kyusa, shahidi huyo alidai siku hiyo akiwa kazini, Inspekta wa Polisi (Mkaguzi Msaidizi), aliyemfahamu kwa jina moja la Juma alifika hospitali hapo akiwa na gari la polisi na kumwambia ameleta maiti isiyojulikana kwa ajili ya kuhifadhi mochwari lakin ni ya jinsia ya kiume ambayo im-eokotwa eneo la Himo.

Aliendelea kudai baada ya kuelenza ni mwili usiotambulika umeokotwa Himo na kuuandikia taarifa yake, alimwita mlinzi wa zamu katika Hospitali ya Mkoa ya

Mawenzi kwa ajili ya kuhifadhi.

Shahidi huyo aliiyeza alilazimika kumwita mlinzi huyo kwa sababu wakati huo mhudumu wa chumba cha kuhifadhi maiti alikuwa ameshatoka hospitali na kwanzo kupumzika nyumbani.

Alidai alimkabidhi mlinzi funguo za chumba hicho cha kuhifadhi maiti na yeye kuendelea na majukumu yake, lakini alishuhudia kwa mbali wakishusha na kuingiza mwili huo mwochwari na yeye aliondoka kazini Novemba 11, 2017.

Baada ya kumaliza kutoa ushahidi wake na kuanza kuhojiwa na jopo la mawakili wa upande wa utetezi, Wakili Elikunda Kipoko, David Shilatu, Gwakisa Sambo na Patrick Paul, shahidi huyo alidai sio wajibu wake kuona mwili wa marehemu na kwamba Novemba 10, 2017 hakuona maiti, bali aliandikisha taarifa za kupokelewa maiti hiyo.

Alidai baada ya siku kadhaa aliiwa polisi na kuandika mael-ezo yake ambayo yamepokelewa na mahakama hiyo kama ushahidi wa upande wa utetezi, huku upande huo ukidai shahidi huyo ameshindwa kuwasilisha rejestya ya majina ya watu walioingiza maiti hiyo mwochwari wala gari lililobebe maiti.

Shahidi wa tano wa upande wa mashtaka ambaye ni Daktari wa Meno kutoka Hospitali ya Rufani ya KCMC, Dk. Samwel Mwita, alidai Novemba 19, 2017 aki kazini alikuta mwili wa mtu asiyejulikana ukiwa kwenye mfuko wa plastiki umeharibika na unahitaji kufanya uchunguzi ili kukisia umri wake.

Alidai mwili huo ulianza kuharibika na ni vigumu kutambulika kwa wepesi mwili ulioharibika na nyama huwa zinatangulia kuanza kuoza na katika kumbukumbu zake siku hiyo walifanyia uchunguzi mwili huo akiwa na madaktari wenzake wane.

Alidai kabla ya kufanya uchunguzi hakuna mtu aliyeweza kutambua mwili bila kufanya vipimo nya DNA na kwamba baada ya uchunguzi wake alitambua mwili huo unaweza kuwa na umri wa kati ya 14 na 17 kutokana mfumo wa meno yake uliyokuwa.

Alisema baadhi ya meno ya marehemu hajui yalipotelea wapi na kwamba baada ya uchunguzi wake pia alitoa maeleo yake polisi, ambapo nayo yalipokelewa na mahakama hiyo kama kielelezo cha ushahidi upande wa mashtaka.

Mshtakiwa wa kwanza ni mlinzi wa shule hiyo Hamisi Chacha. Upande wa mashtaka unaongozoza na Wakili Mwandamizi wa Serikali, John Pande, Wakili Mwandamizi wa Serikali Abdalah Chavula, Wakili wa Serikali, Omary Kibwana na Wakili wa Serikali Lucy Kyusa.

Jopo la mawakili wa utetezi lin-aongozoza na mawakili Elikunda Kipoko, David Shilatu, Gwakisa Sambo na Patrick Paul.

Makundi, Jackson Makundi ikiwamo damu na jino la mwili wa marehemu, Humphrey Makundi (16).

Alidai alipitia na sampuli hizo katika ofisi ya DCI (Mkurugenzi wa Upelezei wa Makosa ya Jinai) na kuomba kibali cha kupeleka vipimo hivyo kwa Mkemia Mkuu wa Serikali, baada ya kupata barua kutoka Ofisi ya Mkuu wa Upelezei Mkoa wa Kilimanjaro.

Alidai aliondoka Novemba 19, 2017 akitokea katika mjini wa Moshi na kwenda hadi Uwanja wa Ndege Kisongo, Arusha na kuondoka na ndege ndogo ya Coast Line kupitia Zanzibar na saa 8:00 mchana ikuwa Uwanja wa Ndege wa Julius Nyerere (JNA).

Zaidi aliiyeza mahakama sampuli hizo ziliikuwa zimehifadhiwa na kufungwa kwa kutumia 'lakiri' na kuhifadhiwa katika kisanduku ndani ya jokofu katika Ofisi ya DCI na kubidhiwa funguo na kwenza zake kupumzika na ilipofika Oktoba 21, 2017 alieleka Ofisi ya Mkemia Mkuu wa Serikali na kubidhi sampuli hizo.

Aliendelea kudai alipofika Ofisi ya Mkemia Mkuu wa Serikali alikabidhi sampuli hizo na nyaraka kutoka Ofisi ya RCO Kilimanjaro na Ofisi ya DCI. Shahidi huyo (PC

(kitengendo cha uchunguzi wa makosa ya kimtandao) Dar es Salaam kufanya uchunguzi.

Baada ya maeleo hayo, wakili wa utetezi, David Shilatu, wakati anamhoji shahidi huyo mambo ya likiwa hivi:

Wakili Shilatu: Ili Sampuli zitoke kwa mtunza vielelezo ni lazima ujaza fomu namba 16?

Shahidi: Hapana, nilijaza kwenye clearance book.

Wakili: Umeleta hapa mahakamani kama ushahidi?

Shahidi: Hapana

Wakili: Ni kweli ulipewa barua na RCO Kilimanjaro?

Shahidi: Ni kweli nilipewa

Wakili: Umeleta hapa mahakamani?

Shahidi: Hapana

Wakili: Ulipewa fomu namba 180?

Shahidi: Ndiyo

Wakili: Umeleta hapa mahakamani?

Shahidi: Hapana

Wakili: Barua ya RCO umeleta

hapa mahakamani?

Shahidi: Hapana

Wakili: Umeleta mahakamani

Nipashe Spotika

NIPASHE JUMATATU APRIL 8, 2019

SABABU SIMBA KUTOKA SARE NA TP MAZEMBE UK.18

KIMGONGOMONGO...

ISIKUPITE

Lionel Messi ameipiku rekodi ya Iker Casillas kwenye La Liga wakati akiisaidia Barcelona kuichapa Atletico Madrid mabao 2-0 Jumamosi. Kwa kipindi kirefu kipa huyo wa zamani wa Real Madrid, Casillas aliyeichezea kwa miaka 16, alikuwa akishikilia rekodi ya kushinda mechi 334 kwenye La Liga tangu alipotimkia Porto mwaka 2015, lakini Messi, sasa amempiku ikiwa ni baada ya kuifikia rekodi hiyo wiki moja iliyopita wakati waliposhinda mechi ya Catalunya 'dabi' dhidi ya Espanyol.

Mshambuliaji wa Real Madrid, Gareth Bale, akipata upinzani mkali kutoka kwa beki wa Eibar, Jose Angel "Cote", wakati akiwania kumiliki mpira wa juu kwenye mechi ya La Liga iliyopigwa Uwanja wa Santiago Bernabeu juzi na vijana hao wa Zinedine Zidane kuibuka na ushindi wa mabao 2-1. **HABARI UK. 30**

MADRID, Hispania

WACHEZAJI Cristiano Ronaldo na Lionel Messi wamekuwa na mjadala unoone-kana kutokuwa na mwisho juu ya nani ni mchezaji bora zaidi duniani. Hata hivyo, wote wana ubora wa aina yake.

Messi, kwa mfano, ameshinda mataji mengi zaidi ya Ligi Kuu ya Hispania, La Liga, kuhiko Ronaldo na msimu huu, raia huyo wa Argentina amefunga mabao mengi zaidi kuliko mwenzake huyo anayecheza pale Juventus katika ligi ya ndani na ile ya Mabingwa Ulaya.

Ronaldo, kwa upande mwine, ameonekana kama mmoja wa wachezaji bora zaidi baada ya kushinda mataji katika nchi tofauti, na Messi ametumia muda wake karibia wote kwenye Ligi ya Hispania. Hapa tutaangalia sababu tatu kwa nini Ronaldo ni bora zaidi ya Messi katika Ligi ya Mabingwa na kwa timu ya taifa.

1. Uzoefu

Ronaldo bila shaka amepata sifa za kipekee katika ligi tofauti kuliko Messi. Alikuwa na miaka mingi ya kupata uzoefu kwenye ligi ya nchini kwao Ureno kabla ya kujuunga na Manchester United. Alikaa miaka sita katika Ligi Kuu ya England na baadye akajiunga na Real Madrid; ambako alikaa misimu tisa.

Hivi karibuni alifungua sura mpya katika Ligi Kuu ya Italia, Serie A na vinara wenye kutawala soka la nchini hiyo kwa sasa, Juventus. Ujuzi wake mkubwa wa ligi na wachezaji wengine umemsaidia kuwalewa wapinzani wake vizuri. Katika mashindano kama vile Ligi ya Mabingwa na mashindano ya kimataifa, mchezaji atakuwa na wachezaji wengi tofauti kutoka kwa ligi kadhaa na timu za taifa.

Wote wana sifa tofauti na kucheza mitindo yao. Hivyo, Ronaldo anaweza kuwa na faida zaidi kuliko Messi hata kabla ya mchezoo kuanza.

Nyota wa Barcelona, hata hivyo, ametumia masha yake yote katika La Liga, ambayo inajumuisha wachezaji wa Hispania. Inaeleweka kwamba Messi pia amezifunga timu nyingi kutoka ligi tofauti.

2. Mawazo ya kipekee

Mbali ya uhodari wake, shabiki yeote wa soka lazima akiri kwamba Ronaldo pia ana mawazo mazuri. Nyimbo za chuki kutoka kwa mashabiki zilikuwa kama kifungua kinywa chake cha kila siku wakati Mreno huyo akicheza Real Madrid.

Sio siri kwamba pale 'Los Blancos' kuliwa na matukio mengi ambapo wafuasi wao walikuwa wakiwazomea wachezaji wao wenyeve kutokana sababu binafsi. Hali hii mbaya inahamasisha na kufundisha nguvu za akili za Ronaldo kwa kiwango ambacho atakuwa na nguvu wakati wapinzani wake wanapomvuta.

Mtazamo wa nguvu ni moja ya funguo muhimu katika ligi zote na michuano ya Ligi ya Mabingwa na mashindano ya kimataifa kama hatima ya timu imeamua katika mechii moja au mbili.

Uwezo wa Ronaldo wa kutamani kushinda mara zote umemsaidia kuharibu hali ngumu, na hata wakati aliposhambuliwa wakati wakifungwa na Atletico Madrid hakuonyesha kuchukia sana.

Wakati Juventus ilipotenza kwa mabao 2-0 katika mchezo wa kwanza wa Ligi ya Mabingwa hatua ya mtoano wa timu 16, yeye ndiye aliyepindua matokeo kwenye mchezo wa pili.

Messi, kwa upande mwine, ni mara chache mno amekuwa akizomewa na mashabiki, kwani wale wa Barcelona wanamwamini zaidi.

3. Uongozi wa ubora

Mbali na mawazo yake yasiyoweza kuzunguka, Ronaldo anaweza kuhamasisha wachezaji wenzake kuwa na tamai ya kushinda. Labda wengi wa mashabiki wa mpira wa miguu wanawea kusema kuwa nyota huyo wa zamani wa Real Madrid ana maneno mazuri zaidi kwa wenzake akiwa chumba cha kubadilisha nguo kuliko Messi.

Mchezaji huyo mwenye umri wa miaka 34, mara zote huwa hasiti kuwahamasisha wenzake. Lakini kwa upande wa Messi yeye mara zote si mzungumzaji na hivyo sio mtu wa kuhamasisha wenzake.

KWA NINI RONALDO NI BORA KULIKO MESSI KIMATAIFA?

JE, WAJUA?

Hii ni mara ya 11 kwa Manchester City kutinga fainali ya Kombe la FA, na ya kwanza tangu mwaka 2013 wakati ilipochezea kichapo dhidi ya Wigan, lakini pia City inakuwa timu ya tisa tofauti kutinga fainali za makombe yote makubwa England kwa msimu mmoja, baada ya Arsenal, Chelsea, Everton, Liverpool, Manchester United, Middlesbrough, Sheffield Wednesday na Tottenham Hotspur.

NJE YA UWANJA

SALAH AJIVUNIA REKODI LIVER

LIVERPOOL, England

MOHAMED Salah amesema anajisikia furaha na fahari kuvunja rekodi Liverpool baada ya kuhitmischa ukame wake wa mabao Ligi Kuu England kwa kutupia bao muhimu dhidi ya Southampton Ijumaa iliyopita.

Salah aliiweka Liverpool mbele ndani ya dakika 10 kwenye mechi hiyo iliypigwa Uwanja wa St Mary', na Jordan Henderson akaungeza lingine katika dakika za mwisho na kuifanya timu yao kuibuka na ushindi wa mabao 3-1.

Ushindi huo uliirejesha Liverpool Kileleni juu ya Manchester City katika mbio za ubingwa, na 'Wekundu' hao wakiwa mbele kwa pointi mbili, lakini wakicheza mechi moja zaidi ya mabingwa hao watetezi.

Na kwa mabao yake tisa katika mashindano yote, Salah anakuwa mchezaji aliyefikisha mapema zaidi mabao 50 kwenye Ligi Kuu England, EPL kwa Liverpool.

Na ahueni hiyo kutoka kwa Salah ilikuwa wazi kufuatia kutania kuhusu kiwango binafsi cha nahodha Henderson kufuatia bao lake.

"Nadhani hilo bao ni namba 50 kwa Liverpool kwenye EPL, hivyo hiyo ni ya kipekee," Salah aliiambia Sky Sports baada ya kutupia bao lake la 18 kwenye ligi msimu huu.

"Baada ya mechi tisa ni mwenye furaha na najisikia fahari, lakini kwa timu na pointi tatu muhimu zaidi. Bao langu la kwanza katika mechi tisa, bao la kwanza la [Henderson] katika mechi 20!"

Wachezaji wa Mbao FC, wakishangilia bao lao kwenye mechi dhidi ya Yang'a, wakati ikilala 2-1. Mbao ni moja kati ya timu 17 zilizo kwenye hatari ya kushuka daraja msimu huu.

HAZIPO SALAMA LIGI KUU BARA

Na Adam Fungamwango

WAKATI Ligi Kuu Tanzania Bara ikielekea ukingoni, ukiondoa timu tatu tu, hakuna timu yoyote iliyoonekana kuepuka janga la kushuka daraja.

Katika ya timu 20 zinazoshiriki Ligi Kuu, ni Yang'a, Simba na Azam pekee ndizo zinazoonekana hazina tishio la kushuka daraja, lakini 17 zote zilizobaki kama hazikuchanga karata zao vizuri basi zinaweza kujikuta zikikata tiketi ya kucheza Ligi Daraja la Kwanza msimu ujao.

Msimu huu ni timu nne zinazoshukira daraja, na hali imetuwa ngumu kutokana na timu nyingi kulingana pointi na pia hata zilizokuwa juu yao kutokuwa na tofauti kubwa ya pointi.

Hii inaonyesha kuwa msimu huu kumekuwa na ligi ngumu iliyojuwa na timu zilizojipanga vema kutoa ushindani mkali, licha ya changamoto mbalimbali ya ukata, ikiwamo kutokuwa na mdhamini.

Tayari kuna timu zimeshabakisha mechi tano kabla ya kumalika kwa msimu huu Ligi Kuu na hazipo kwenye mazingira mazuri. Zifuatizo ni timu zote ambazo inabidi zipambane kwenye mechi zao zilizosalia, la sivyo zinaweza kujikuta shimonii...

1. Lipuli

Pamoja na kwamba inakamata nafasi ya nne ikiwa na pointi zake 48, lakini kimahesabu bado inaweza kushuka daraja. Lipuli imebakisha mechi tano tu ili imalize ligi na pointi ilizonazo zinaweza kupitwa na timu zilizo nyuma yake. Kwa maana hiyo inabidi mechi zake zilizobaki zisifanyiwe masihara.

2. Mtibwa Sugar

Iko nafasi ya tano ikiwa na pointi 45, ikiwa imemecheza mechi 31. Imebakisha mechi saba tu kuweza kuhitisha mechi zake. Nayo inabidi ifanye kazi ya ziada kwani pointi ilizonazo kama haikufanya vizuri zinaweza kupitwa na timu zilizo chini na kuipa wakati mgumu.

3. Tanzania Prisons

Timu hii ya maafande ilianza kinyonge ligi na kuonekana huenda ikashuka daraja mape-ma. Lakini imejipapatua na kuwa kwenye nafasi ya sita hadi jana. imekusanya pointi 42, ikiwa imebakisha mechi sita tu kumaliza ligi.

Hata hivyo, kutokana na pointi ambazo timu za nyuma yake zinazo, bado haiko salama.

4. KMC Kinondoni

Timu hii imepanda daraja msimu huu, lakini inashika nafasi ya saba ikiwa na pointi 41. KMC imebakisha mechi nane kumaliza ligi, lakini pia inaweza kushuka kama itapoteza baadhi ya mechi zake na timu zilizo chini yake zikafanya vizuri.

5. Coastal Union

Nayo ina pointi 41 kama KMC, pia imebakisha mechi nane. Jana ilitarajia kucheza dhidi ya Ndanda. Mfuatano huu wa pointi unaonyesha kabisa kuwa timu yoyote ile itakayoteza kwenye Ligi Kuu, basi Ligi Daraja la Kwanza inaihusu.

6. JKT Tanzania

Imebakisha mechi saba tu kumaliza Ligi Kuu, imevuna pointi 39, hivyo iko katika hatari ya kushuka daraja kama haitajizatiti kwa mechi zake zilizobaki, lakini kama itachanga karata zake vizuri, basi inaweza kuzipita timu zilizo juu.

7. Singida United

Kama ilivyo kwa JKT, imebakisha mechi saba na ina pointi 39, ambazo nazo bado zinatia wasiwi kama inaweza kubaki endapo haitafanya vema kwenye mechi zake ilizobaki nazo mgononi.

8. Mbeya City

Imebakisha mechi nane kabla ya kumaliza mechi zake msimu huu, lakini ina pointi 37. Ni pointi ambazo zinaitaka kufanya kazi ya ziada kwenye mechi zilizobaki kwani inaweza kujikuta ikishuka daraja.

9. Mwadui FC

Nayo ina pointi 37, lakini kwa bahati mbaya sana imebakisha mechi tano tu ili kumaliza ligi, hivyo inatakiwa kufanya kila njia kuhakikisha inafanya vema kwenye mechi zake zilizobaki, huku ikiangalia na za wenzake.

10. Alliance FC

Pia ina pointi 37. Imebakisha mechi sita kumaliza ligi. Inabidi icheze kufa au kupona kama inataka kubaki Ligi Kuu, la sivyo itakwenda na maji.

11. Kagera Sugar

Imecheza mechi 30, hivyo imebakiza mechi nane ili kumaliza mechi zake za ligi na imevuna pointi 36 mpaka sasa. Haiko sehemu nzuri kwa hiyo juhudhi zinahitajika kufanya ili kunusurika kushuka daraja.

12. Ruvu Shooting

Jana ilitarajia kucheza dhidi ya Stand United. Kabla ya mechi hiyo ilikuwa na pointi 36 kama Kagera Sugar. Itakuwa imebakisha mechi tano ili imalize ligi, lakini pointi ilizo nazo itabidi ifanye kitu ili kuendelea kusalia Ligi Kuu.

13. Ndanda FC

Baada ya sare dhidi ya Yang'a jana ilitarajia tena kucheza dhidi ya Coastal Union. Kabla ya mechi ya jana ilikuwa na pointi 36 na imanzisha kampeni kabambe kuhakikisha haipotezi mechi nyumbani ili kubaki salama kwenye Ligi Kuu.

14. Stand United

Jana ilitarajia kucheza dhidi ya Ruvu Shooting, lakini kabla ya hapo ilikuwa na pointi 36 tu. Ni pointi ambazo bado haziipi uhakika wa kubaki Ligi Kuu, na itakuwa imebakisha mechi tano baada ya mchezo huo.

15. Mbao FC

Ilitarajia kucheza dhidi ya Azam jana, lakini imetuwa haina mwendelezo mzuri kwenye mechi zake za hivi karibuni. Itakuwa imebakisha mechi tano. Kabla ya mechi ya jana ilikuwa na pointi 36. Kama ikiendelea na mwenendo usioridhisha msimu huu unaweza kuwa wa mwisho kucheza Ligi Kuu.

16. Biashara Mara

Ina pointi 34 tu. Iko kwenye mstari wa hatari wa kushuka daraja kama isipochukua hatua. Imebakisha mechi saba kumaliza ligi, hivyo ina mtihani mkubwa ili isirudi ilikotoka.

17. African Lyon

Ni timu inayoburuzia mkia kwenye Ligi Kuu. Ina pointi 22 tu. Imebakisha mechi sita tu. Kimahesabu inaonekana kama ikipambana kwenye mechi zake zilizobaki haitoshuka, lakini kimtaazamo inaonekana ni moja kati ya timu zitakazoshuka daraja msimu huu.

NUKUU

"Ubingwa wa Ligi Kuu England ndilo tunalowaza kwa sasa, konyanya kombe ndilo jumbo muhimu kwetu, tunataka kurejesha hali hiyo japo kuhwa siyo kazl nyepesi. Nataka nikondoka niwe nimeshinda mataji, liki wamo la Premier League, ikiwa hivyo nitakuwa najivunia uwapo wangu klubani hapa," kocha wa Manchester United, Ole Gunnar Solskjaer, alisema baada ya kutangazwa rasmi kunoa timu hiyo huko akiongeza: "Nina furaha na ni mto niyayepambana, nataka siku nikondoka niwe na heshima."

"Sijafunga katika michezo michache, lakini kuna baadhi ya wachezaji ambao wana mabao sawa na mimi, na hakuna mtu anayezungumza kuwahusu wachezaji hao watatu ama wanne ilia watu wanasema wachezaji hao wana msimu mzuri katika maisha yao, ninachotaka ni kutwaa tu ubingwa wa Ligi Kuu hicho ndicho kitu muhimu hiko," Mohamed Salah aliiyambia Sky Sports kabla ya kuziona nyayo wiki iliypota dhidi ya Southampton.

"Nitoe wito kwa viongozi, wachezaji na walimu wa [Taifa Stars] kufanya kazi upungufu ulijitokeza kwenye michezo ili yotangulia ili kuijweka sawa na michuano ya Juni mwaka huu [Afcon 2019 nchini Misri]. Napenda mtambe kwamba lengo letu ni kwenda kushindhana na kushiriki. Niwataki maandalizi mema na mafanikio katika michuano hiyo inayokuju," Waziri Mkuu, Kassim Majaliwa akiwasilisha hotuba yake bungeni mjini Dodoma kwa iliypota.

David Silva

LONDON, England

LIGI Kuu ya England imeingia kwenye awamu yake ya mwisho, huku Manchester City na Liverpool zikiwa kwenye mbio moja ya kuwania ubingwa wa ligi hiyo. Zikiwa zimebaki mechili tano ligi hiyo kufikia mwisho, kuna vitu vingi vinaendelea kwenye kuwania ubingwa.

Ukiacha mbio za ubingwa wa Ligi Kuu kwa timu, lakini pia wachezaji nao wapo kwenye mbio zao za kutaka kupata mafanikio binafsi wakati kila mmoja akiwa na lengo la kuhakikisha anakuwa katika ubora wake.

Tuzo ya mwanasoka bora wa mwaka wa Ligi Kuu ina ushindani mkubwa baina ya wachezaji na kila mchezaji anajiwka kwenye nafasi ya kutaka kubeba tuzo hiyo.

Mohamed Salah ni mchezaji ambyare alishindira tuzo hiyo msimu ulipita, lakini sasa ni wazi kwamba kutakua na ushindani mkubwa wa mbio ya kuitwaa tuzo hiyo.

Wachezaji kama Eden Hazard, Paul Pogba, Harry Kane, Son na Aubameyang wanonekanwa kwenye kiwango cha kuvutia.

Hapa tunawangala wachezaji watano ambao wana nafasi kubwa ya kuitwaa tuzo hiyo mwishoni mwa msimu, maarufu kama PFA:

5. Mohamed Salah

Mohamed Salah anapigania kutetea tuzo yake hiyo ya PFA kwa mwaka huu. Ni mchezaji ambaye anatafuta kufikia mafanikio ya nyota wa zamani wa ligi hiyo kama Thierry Henry na Cristiano Ronaldo ambaa walifiti tuzo hiyo mfululizo. Mchezaji huu raya wa Misri alishinda tuzo hiyo baada ya kuvunja rekodi yake aktiva anacheza kwa msimu wake wa kwanza pale Liverpool.

Nyota huu wa zamani wa AS Roma amecheza mechili 32 kwa 'Wekundu' hao kwenye Ligi Kuu msimu huu na akifunga mabao 17. Ukiacha mabao 18 allyofunga, raja huu wa Misri ametoa pasi za mwisho nane kwa jina lake. Nyota huu wa Liverpool anayevaa jezi namba II ana takwimu ya kufunga bao kila baada ya dakika 16!

Salah alianza msimu huu taratibu, lakini ameweza kurudi kwenye kiwango chake kadri msimu unavyoyokwenda. Amezfunga kwa urahisi timu za chini, lakini ameshindwa kufunga dhidi ya timu nne kubwa za juu. Salah kiwango pekee alichokonyesha ni dhidi ya Arsenal wakati aliopfunga moja na kutengeneza moja.

4. David Silva

David Silva kwa miaka mingi amekewa mmoja wa viungo wasioshuka kiwango duniani na amekewa kwenye ngazi zilezile kama Modric, Kroos, De Bruyne na Pogba.

Rai huu wa Hispania amekewa mmoja wa nguzo muhimu zaidi kwa wachezaji wa Pep Guardiola wakati Manchester City ikipigania kutetea taji la Ligi Kuu. Silva amekewa na kiwango cha kuvutia zaidi na kuisaidia Man City wakati ambao inahitaji msaada wake.

Ukiacha uwazo wake wa kuubadilisha mchezo, kiungo huo amefunga mabao sita na kutoa pasi za mwisho sita. Katika umri wake wa miaka 33, ametengeneza nafasi nzuri kubwa za kufunga kwa wachezaji wenza mara 13, ikiwa ndiye mchezaji wa pilii wa kutengeneza pasi nzuri ukiacha, Ryan Fraser ambyare anaongoza kwa kutengeneza pasi hizo mara 21.

Virgil Van Dijk

Sergio Aguero

Raheem Sterling

Mchezaji huu wa zamani wa Valencia alikuwa ndiye nguzo ya safu ya kiungo kwa Man City wakati Kevin De Bruyne alipokuwa nje ya dimba kwa kipindi cha miezi kadhaa. Silva amekewa mmoja wa viungo bora kwenye Ligi Kuu mwaka huu.

3. Sergio Aguero

Sergio Kun Aguero amekewa mmoja wa washambulaji bora zaidi duniani kwa sasa na amejilimara sha yeze mwenyewe.

Rai huu wa Argentine kwa sasa anaongoza katika safu ya ufungaji aktiva na mabao 19 kwa jina lake. Ukiacha uwazo wake wa kufunga mabao 19, ametoa pasi za mwisho saba. Mkongwe huu ana jicho nzuri zaidi aktiva kwenye lango la goli.

Mchezaji huu mwenyewe umri wa miaka 30, awali alionekana kama angepata ushindani baada ya ujio wa Gabriel Jesus, lakini huu wa kujimarisheye yeze mwenyewe na kujikuta aktiwa nafasi nydingi zaidi za kuchenza na kufunga mabao.

Amekewa nguzo muhimu kwa Kocha Pep Guardiola na alikuwa mwiba kwa timu kama Arsenal na Chelsea wakati akifunga mabao matatu 'hat-trick' dhidi yao katika dimba la Eti-had.

Na kiwango hicho kinamfanya jina lake kuonekana kuwa kwenye orodha ya wachezaji ambao wanapewa nafasi kubwa ya kuwania tuzo ya mchezaji bora wa mwaka wa Ligi Kuu, PFA.

2. Raheem Sterling

Raheem Sterling yupo kwenye kilele cha juu kwa sasa. Winga huu wa Manchester City atanengeneza nafasi nydingi na kufunga kila anapopata nafasi. Amejilimarishe na kuwa mmoja wa mabingwa bora duniani kwa sasa chini ya kocha Guardiola. Sterling amekewa mmoja wa nguzo ya mafanikio ya Man City msimu huu. Kwa sasa Sterling amepevuka ya kutosha zaidi hasi wakati alipooynesha uwezo wa hali ya juu wakati Sergio Aguero na Kevin De Bruyne wakiwa nje ya dimba kutokana na majeraha.

Mchezaji huu wa kimagala wa England amefunga mabao 15 kwa jina lake na amepitwa mabao manne tu na Aguero ambyare anaongoza kwenye ufungaji bora. Ukiacha kufunga mabao 15, ametoa pasi za mwisho 11 kwa jina lake. Raheem Sterling pamoja na Aguero wametengeneza upatina mzuri zaidi kwenye kufunga mabao. Mchezaji huu mwenyewe umri wa miaka 24, amekewa na rekodi ya kufunga bao kila baada ya dakika 149.

Kama Man City wakitwa ubingwa wa Ligi Kuu msimu huu, Aguero na Sterling ndio watakuwa chachu kubwa zaidi.

1. Virgil Van Dijk

Virgil Van Dijk anaonekana amekamia zaidi katika kuwania tuzo ya PFA kama iliyo kwa Raheem Sterling, Aguero na wachezaji wenza pale Liverpool, Sadio Mane na Salah. Van Dijk amekewa beki wa kwanza kuwanzia tuzo hiyo baada ya John Terry ambyare aliitwa tuzo hiyo mwaka 2005. Tangu hapo Ngolo Kante aliitwa mwaka 2017.

Liverpool ilivunja rekodi ya usajili kwa kumsajili Van Dijk wakati walipolipa ada ya pauni milioni 70 kumsajili Mholanzi huu. Na sasa Van Dijk amekewa akilipa fadilia zake kwa Wekundu hao. Pamoja na Alisson ndio wachezaji pekee wameanza kwenye mechili zote Mholanzi huu amecheza katika kila dakika 90 kwenye Ligi Kuu.

Watano wenyeye nafasi kutwaa PFA England

SABABU SIMBA KUTOKA SARE NA TP MAZEMBE

Na Adam Fungamwango

KINACHOTAKIWA sasa kwa Simba ni kwenda ugenini na kushinda angalau bao 1-0 au kutoka sare yoyote ya mabao ili kuweza kusonga mbele kwenye hatua ya nusu fainali ya Ligi ya Mabingwa Afrika.

Ni baada ya kulazimishwa sare ya bila kufungana dhidi ya TP Mazembe kutoka Jamhuri ya Kidemokrasi ya Congo Jumamosi kwenye Uwanja wa Taifa jijini Dar es Salaam.

Ilikuwa ni mechi kali, iliyo subiriwa na watu wengi na kutazamwa na idadi kubwa ya mashabiki kwenye Ukanda wa Afrika Mashariki na Kat.

Hii ni mara ya kwanza kwa Simba kutoka sare kwenye uwanja wake wa nyumbani baada ya kucheza mechi tano na kushinda zote.

Ilishinda mabao 4-1 dhidi ya Mbabane Swallow, ikaifumua Nkana FC mabao 3-1, kabla ya kuitwanga Saoura mabao 3-0.

Baada ya hapo ikainyuka Al Ahly bao 1-0, na AS Vita akafa mabao 2-1, kabla ya mechi ya sita kutoka sare ya bila kufungana dhidi ya TP Mazembe.

Lakini kwa nini Simba imelazimishwa sare kwenye mechi hii? Mwandishi wa makala haya anaeleza baadhi ya sababu alizoziona kwenye mechi hiyo na pia jinsi mechi

ilivyo kuwa...

1. TP Mazembe walipoozesha mechi Simba walilingia kwenye mtego wa kucheza soka la taratibu la TP Mazembe.

Wachezaji wengi wa TP Mazembe wana miili mikubwa, na si watamu sana kwa soka la kasi, hivyo walikuwa wakicheza taratibu kila wanapopata mpira na kwa bahati mbaya sana, Simba nayo iliga mchezo wao na hapo ndipo walipopoeta kwani ndicho walichokuwa wakihitaji.

Kama Simba ingeanza kucheza mchezo wa kasi kama ilivyo cheza dhidi ya AS Vita, nadhani TP Mazembe ingekuwa kwenye wakati mgumu.

Vile vile kutokuanza tangu mwanzo kwa Emmanuel Okwi pia kuliathiri Simba kwa sababu hakukuba na mchezaji mwenyi kasi ambaye angeweza kuwapeleka mbio na kuwaturuga mabeki wa timu pinzani.

2. Viungo hawakuwa kwenye ki-wango

Baadhi ya wachezaji wa Simba hasa viungo hawakuwa kwenye viwango vyao vya kawaida.

Hii iliwayfanya kushindwa kutengeneza nafasi kwa washambali jia amba walikuwa wamekabwa vema na walini warefu na wenye miili iliyo shiba wa TP Mazembe.

Chama na Haruna Niyonzima hawakuwa

wale amba mashabiki wamewazoea, kwani walishindwa kabisa kupenya ngome ya wapinzani na kuwafanya walini kute-tereka kiasi cha kuwapa mwanya mastraika kufanya vitu vyao, badala yake muda mrefu walikuwa wakiuchezza mpira katikati ya uwanja na kucheza pasi fupifupi zisizokuwa na sababu wala malengo na hivyo kunyang'anya kiurahisi na wapinzani.

Mwingine ni kiungo wa kukuba, Jonas Mkude naye pia alikuwa hafanyi majukumu yake ipasavyo ya kukuba, lakini pia hata anapopata mpira hakuwa na jicho la mbali la kupeleka mpira sehemu ambayo inaweza kuwa hatari kwa wapinzani, badala yake kutoa pasi za papo kwa hapo. Kiungo pekee ambaye siku zote huwa hajawahi kuonekana akicheza chini ya kiwango ni James Kotei. Huyu ndiye roho ya Simba pale katikati kwa sasa, kwani alifanya kazini kubwa ya kuwasaidia

NAJUA WAJUA

KADI nyekundu mwamuzi Mike Dean aliyoumwyeshwa Ashley Young dhidi ya Wolves wiki iliopita, ni ya 100 kutolewa na refa huyo kwenye michuano ya Ligi Kuu England, idadi ambayo ni kubwa zaidi kuwahi kutolewa na refa yeoyote katika historia ya ligi hiyo. Aidha, kadi zote nyekundu alizowahi kuonyeshwa Young kwenye Ligi Kuu, ameonyeshwa na Dean nyingine ikiwa ni (Januari 2009 katika mechi ya Aston Villa vs Sunderland).

mabeki wa timu yake wasipate kashikashi nyingi.

3. Penalty ya Bocco iliawatoa mchezoni

Baada ya nahodha wa Simba, John Bocco ukosa mkwaju wa penalty dakika ya 59, wachezaji wa timu hiyo walione kana kutoka mchezoni. Ile hali ya upambanaji ikapotea na walikuwa wakicheza ili mradi tu sasa chochote kitokee, tofauti na mwanzo ambapo angalau ilionekana kuwa kitu kinatufuwa.

Iwapo kama Bocco angepata mkwaju ule, wachezaji wa Simba wangepata ari kubwa ya kupambana, lakini hata TP Mazembe pia wangefunguka kutafuta bao la kusawazisha na hapo ndipo mashabiki wangeweza kuona burudani zaidi, tofauti na walivo yoona.

4. Tofauti kati Simba na TP Mazembe

Kulione kana utofatik mukubwa kati ya wachezaji wa Simba na TP Mazembe. Kwenye hatua kubwa kama hizi ndipo unapoweza kuona tofauti kati ya wachezaji wenye viwango vya juu na wale wa chini, pia wa gharara kubwa na wa bei ya chini.

Wachezaji wa TP Mazembe wote walione kana wako vizuri kwenye utimamu wa mwili, lakini pia uwemo wa kumiliki mpira kwa mchezaji mmoja mmoja. Wachezaji wengi wa TP Mazembe walikuwa na uwemo wa kuka aina mpira kwa muda mrefu, lakini pia kupeleka sehemu husika na kwa wakati sahihi.

Ni tofauti na wachezaji wa Simba wengi walione kana hawakuwa na utimamu kim-wili kuwashinda wenzao, lakini bado walione kana kulazimisha kushindana ubavu na wenzao badala ya kucheza soka la haraka. Pia wengi hawakuwa na uwemo wa kumiliki mpira na kuka nao muda mrefu, lakini vile vile hata pasi zao zilikuwa mbovu, kwa sababu hazikuwa na malengo, hazikuwa zikienda eneo husika kwa wakati sahihi, huku baadhi ya wachezaji wakikaa na mpira bila sababu.

5. Uzoefu uliwabeba Mazembe

Kuchea michuano hii kwa muda mrefu pia kuliibeba TP Mazembe kupata sare dhidi ya Simba.

Wachezaji wa timu hiyo wanaonekana kuwa wamezoea kucheza mechii za ugenini zenye presha kali ya wapinzani ndani ya uwanja pamoja na mashabiki wao majukwaani. Walione kana kutulia wakicheza bila papara na kwa nidhamu ya hali ya juu.

Hili ndilo linalowashinda Simba wanapokwendwa kucheza ugenini. Nadhani ni kwa sababu ya ugeni wao.

6. Mashabiki Simba kushindwa kui-faidisha timu yao

Pamoja na wingi wa mashabiki wa Simba uwanjani, lakini walishindwa kuifaidisha timu yao kwa wingi wao hususan kushangilia kwa nguvu ili kuwapa presha kubwa wapinzani na kuongeza moral kwa wachezaji wao.

Mashabiki wa Simba wamekuwa wakikosa sifa hiyo katika michuano hii kwenye mechii zote Simba imekuwa ikicheza nyumbani, kwani wamekuwa wakishangilia tu pindi wanapofunga ama kuvutiwa na mchezaji fulani kumlamba mpinzani kanzu, na ikitokea kutangulia kufungwa hunywea kama wamemwagiwa maji baridi.

Kama wanagetumia wingi wao kuzomea wapinzani wanapogusa mpira kwa aidha, kusema "buuu" na wachezaji wao wanapogusa mpira hata kwa kupiga tu makofi, ingewapunguza nguvu wapinzani na kuongeza moral kwa Simba, hilo ni jambo wanapaswa kujifunza kwa siku zijazo.

 MAKALA

MABEKI WAZ WANAOWEZA KUWA VAN DIJK WA UNITED

LONDON, England

VIRGIL van Dijk ni mchezaji muhimu zaidi katika mafanikio ya hivi karibuni ya Liverpool. Beki huyu wa kati akiwa yupo kwenye klubu hiyo si zaidi ya mwaka mmoja sasa, lakini tangu nyota huyo wa kimataifa wa Uholanzi alipojiunga na 'Wekundu' hao, wamepoteza michezo minne tu kwenye Ligi Kuu, wakifika finali ya Ligi ya Mabingwa Ulaya na hivi sasa ipo kileleni mwa msimamo wa Ligi Kuu ya England.

Salah, Firmino na Mane pengine wanafunga vizuri mabao kule mbele, lakini Van Dijk ndiyo sababu Liverpool imeruhusu mabao 20 tu msimu huu kwenye Ligi Kuu na kuifanya kuwa moja ya timu yenye beki bora EPL.

Yeye si tu anayeongoza timu, lakini pia ndiye anayeimarisha ulinzi wa timu hiyo na mchezaji huyo wa zamani wa Southampton yupo kweye kiwango bora kabisa. Yeye hakuwahi kupigwa chenga msimu huu, mafanikio yaliyofikiwa na Alessio Romagnoli na Omar Colley kule kwenye Ligi Kuu Italia, Serie A.

Ameonekana kuwa mchezaji muhimu zaidi katika kila mchezo. Virgil ana wastani wa usahihi wa pasi kwa asilimia 89.6.

Manchester United, kwa upande mwingine haina beki wa kati mwenye daraja la Van Dijk. Kuanzia kutoka kwa Victor Lindelöf, hakuna beki wa 'Mashetani Wekundu' hao ambaye anaweza kufikia kwenye kiwango chake.

Lakini sasa Man United imekuwa ikiwania kutaka kumsajili beki wa kati ambaye yupo kwenye daraja la Van Dijk.

Katika makala haya tunakuchambulia mabeki amba wanaweza kuwa kwenye kiwango sawa na Van Dijk...

3. Matthijs De Ligt

De Ligt ndiye mchezaji kijana zaidi katika orodha hii. Katika umri wa miaka 19, yeye ndiye mchezaji mwenye uzoefu mkubwa zaidi katika orodha hiyo. Zao hili la timu ya Ajax, tarayi ameonyesha umuhimu wake kwenye Ligi ya Mabingwa Ulaya na kwenye Ligi ya Mataifa ya Ulaya. Ana kipaji cha hali ya juu na kisichochuja katika mabeki bora Ulaya kwa sasa.

Kutokana na umri wake, Mholanzi huyo sio tu kiongozi, lakini pia ni nahodha wa Ajax. Na De Ligt pamoja na umri wake ana nafasi ya kuweza kuwa beki kiongozi kwenye timu ya Ligi Kuu.

Hata hivyo, mchezaji huyo mwenye umri wa miaka 19 anaweza kuizoeza haraka Ligi Kuu ya England iwapo atatua pale Manchester United.

Unaweza kuona kijana huyo kwa kiasi fulani ni kama anamfikia kitakwimu Dijk. Na atawenza kuwa msaada mkubwa kwa kikosi hicho. Hata hivyo, nyota huyo anaweza kuigharimu fedha nyingi zaidi Man United, kwa kuwa bei yake inatajwa kuwa ni pauni milioni 80. Lakini pamoja na yote, klubu kama Barcelona na Liverpool nazo zinainyati saini yake.

2. Toby Alderweireld

Alderweireld ndiye mchezaji pekee kwenye orodha hiyo ambaye ana uzoefu wa kuchenza kwenye Ligi Kuu. Staili yake ya uchezaji kwa kiasi kikubwa inafanana na Van Dijk. Pia ni mzuri zaidi kwenye kuwapanga wachezaji wenzake kwa ajili ya mashambulizi ya mbele. Ni mchezaji asiyechuja kiwango, akiwa pia si mtu wa kufanya makosa mara kwa mara.

Mchezaji huyo wa kimataifa wa Ubelgiji ndiye mwenye umri mkubwa zaidi katika orodha hiyo. Katika umri wake wa miaka 30, anaweza kuwa msaada mkubwa zaidi kwa Man United.

Pamoja na yote Alderweireld mara zote hajawa kiongozi wa safu ya ulinzi, kwani mara nyingi amekuwa akicheza kama nahodha. Hiyo imechukuliwa kama tatozo kwa Manchester United kuweza kujijenga zaidi. Lakini kwa uwezo wa wachezaji kama Shaw na Lindelöf, anaweza kuwa msaada wa uongozi kwake.

Ukiangalia kwa takwimu, inashangaza kwamba, Alderweireld ni bora zaidi kuliko Van Dijk, linapokuwa suala la mipira mirefu. Huyu anaweza kuwa msaada mkubwa zaidi kwa kikosi cha Manchester United hasa kutokana na staili yake ya uchezaji. Lakini katika umri wake wa miaka 30 bei yake inaweza kuwa sio kubwa na thamani yake ni dola milioni 25.

1. Kalidou Koulibaly

Koulibaly yupo kwenye kilele cha mafanikio ya juu kwa sasa. Beki huyu kiongozi wa Napoli yuko fiti na ana kazi zaidi, na hilo alilithibitisha kwa kuweza kuwazua Mbappé na Salah kwenye Ligi ya Mabingwa Ulaya. Ni mrefu zaidi kuliko Van Dijk. Raia huyo wa Senegal ni mtengenezaji wa pasi nzuri na zenye macho.

Kwa kitu kingine ni kwamba, hajawahi kuchenza kwenye Ligi Kuu ya England, EPL na pengine anaweza kuzoea haraka staili na mfumo wa soka la Ligi Kuu ya England. Lakini tatizo lake kubwa ni mtu wa faulo nyingi zaidi akiwa na takwimu ya kutoa kwa asilimia 1.4 kwa mchezo mmoja. Lakini tatizo lake kubwa ni mtu wa faulo nyingi zaidi akiwa na takwimu ya kutoa kwa asilimia 1.4 kwa mchezo mmoja.

Koulibaly ni mpole kama iliyovo kwa Van Dijk. Kuwa bora kwa kuzoea haraka mchezo linaweza kuwa tatizo kubwa kwake.

Hata hivyo, raia huyo wa Senegal kiuchezaji anafanana na Van Dijk na anaweza kuongoza safu ya ulinzi. Ana uwezo wa kuwatisha wachezaji washambulaji wa timu pinzani kutokana na kiwango chake.

Lakini atawaghari mu zaidi Man United kwani thamani yake ni kati ya pauni milioni 90 hadi 140.

NDANI YA 18

WOLVES ndiyo timu iliyo vuna pointi nyingi zaidi dhidi ya timu sita kubwa ['big six'] kwenye Ligi Kuu England msimu huu kuliko timu nyingine 14 zinazoshiriki kinyang'anyiro hicho (imeshinda- 13, sare nne, na kupoteza tatu).

LIGI Kuu ya England imeingia kwenye awamu yake ya mwisho, huku Manchester City na Liverpool zikiwa kwenye mbio moja ya kuwania ubingwa wa ligi hiyo. Zikiwa zimebaki mechji tano ligi hiyo kufikia mwisho, kuna vitu vingi vinaendelea kwenye kuwania ubingwa.
UK. 16-17

WA5 WANAOOTISHA KWA MISHAHARA EPL

LONDON, England

LIGI Kuu ya England ni moja ya ligi inayotazama wa zaidi duniani, huku wadhamiri na matangazo ya kwenye televisheni yakipaa kwa mabiliioni ya pauni kila mwisho wa msimu. Kutokana na ligi hiyo kuingiza kiasi kikubwa cha fedha, hata wachezaji nao wanakuwa sehemu ya manufaa hayo, kwani wanajikuta wakilipwa kiasi kikubwa cha fedha kama mishahara yao.

Klabu kama Manchester United, Chelsea, Manchester City na Arsenal mara kwa mara zimekuwa zikiingia kwenye orodha ya timu ambazo zinaingiza fedha nyingi zaidi kwa kupata mapato makubwa. Sasa kutokana na hilo, makala haya inawatazama wachezaji watano ambaa wanalipwa mishahara mi-kubwa zaidi kwa sasa katika ligi hiyo ikilinganishwa na wachezaji wengine...

5. Gonzalo Higuain (Chelsea) - Pauni 270,000 kwa wiki
Mshambuliaji huyu wa kimataifa wa Argentina alisajili-wa kipindi cha majira ya baridi kuchukua nafasi ya Alvaro Morata aliyetimka Atletico Madrid ili awe patina wa Olivier Giroud.

Chelsea ilimchukua kwa mkopo ambaa unamalizika mwishoni mwa msimu huu akitoea AC Milan na walikuwa na matarajio naye makubwa zaidi.

Kwa kuwa aliwahi kucheza chini ya kocha wa sasa wa Chelsea, Maurizio Sarri pale Napoli kwa misimu miwili yenye mafanikio makubwa, walikuwa na imani kwamba mchezaji huyo mwenye umri wa miaka 31, angekuwa na wakati mzuri zaidi hapo.

Hadi sasa Higuain amefunga mabao matatu katika mechji 10 alizoshuka dimbani na anavuta mkwanja mrefu, kwani kwa wiki ye ye anaingiza kiasi cha pauni 270,000.

4. Paul Pogba (Man United) - Pauni 290,000 kwa wiki
Baada ya awali kujikuta kwenye wakati mgumu wa kupata namba katika kikosi cha kwanza wakati akiwa kinda hapo Manchester United, Paul Pogba aliondoka na kwenda Juventus kwa uhamisho huru mwaka 2012 na akajikuta kwenye wakati mzuri zaidi katika soka la Italia.

Baada ya miaka minne, Man United ed wakaamua kumrudisha kwenye dimba la Old Trafford mwaka 2016 na akaanza kwa mafanikio mazuri kwenye safu ya kiungo na alisajili-wa kwa ada iliyoweka rekodi ya pauni milioni 89.6.

Chini ya kocha, Jose Mourinho mchezaji huyo mwenye umri wa miaka 25, akajikuta akikosa nafasi ya kucheza mara kwa mara katika kikosi hicho.

3. N'Golo Kante (Chelsea) - Pauni 290,000 kwa wiki
Kante ni mmoja wa viungo bora kabisa kwenye Ligi Kuu ya England kwa kipindi cha miaka mitano sasa, akiwa ametwaa mara mbili mataji ya Ligi Kuu England, huku pia akiwa kwenye kikosi cha Ufaransa kilichotwaa Kombe la Dunia nchini Urusi mwaka jana.

Katika umri wake wa miaka 27, amekuwa mwenye kiwango kizuri pale Chelsea akicheza kama mhimili mkuu wa kikosi hicho.

Huku akihusishwa na mpango wa kutakiwa na klabu kubwa kama Real Madrid, Mfaransa huyo aliamua kuongeza mkataba wake hapo Chelsea Novemba mwaka jana na sasa Kante anatia mfukoni kiasi cha pauni 290,000 kwa wiki.

2. Mesut Ozil (Arsenal) - Pauni 350,000 kwa wiki
Mesut Ozil alivutia macho ya wengi kwenye michuano ya Kombe la Dunia mwaka 2014 nchini Brazil wakati Ujerumanii kilitwa taji hilo. Kipindi hicho alikuwa ana umri wa miaka 22 tu, lakini uwezo wake dimbani ulikuwa gumzo kubwa, na kwenye mchezo wa nusu fainali ya michuano hiyo wakati Ujerumanii ikiimwagia mvua ya mabao saba Brazil, yeye ndiye alikuwa mpishi mzuri pale kwenye dimba la kati.

Kiwango chake hicho kule Brazil, kikavuta hisia za Real Madrid na wakamsajili na kutua pale kwenye dimba la Bernabeu, akicheza pamoa na Cristiano Ronaldo.

Baada ya kuwa na mafanikio makubwa na Los Blancos hao, kocha wa Arsenal wa wakati huo, Arsene Wenger akavutiva naye na akamsajili kwa pauni milioni 40 mwaka 2013, na kumfanya Ozil kuwa mchezaji ghali zaidi katika historia ya Arsenal.

Kwa kipindi cha miaka mitano, Ozil ametoa mchango mkubwa kwa 'Washika Bunduki' hao.

Hivi sasa akiwa amebakiza miezi sita katika mkataba wake, bado hajasaini mkataba mpya. Hata hivyo, mkataba wake wa sasa unamfanya Ozil kutia mfukoni kiasi cha pauni 350,000 kwa wiki.

1. Alexis Sanchez (Man United) - Pauni 400,000 kwa wiki
Mashabiki wa Manchester United walishangilia mno wakati klabu yao ilipofanikiwa kuinasa saini ya Alexis Sanchez na kuwazidi kete wapinzani wao wa jiji moja, Manchester City.

Mashabiki hao waliyamini kwamba, mchezaji huyo raia wa Chile atakuwa na msaada mkubwa kwao, lakini mambo yamekwendwa kinyume chake.

Kwa kipindi cha miaka minne, mchezaji huyo mwenye umri wa miaka 30, ameshindwa kufikia mafanikio aliyyopata kule Arsenal na kujikuta akiwa na wakati mgumu zaidi hapo kwenye dimba la Old Trafford.

Hadi sasa Sanchez amecheza mechji 41 kwa Man United, lakini amefunga mabao matano tu katika mashindano yote, lakini ndiye mchezaji anayelipwa mshahara mkubwa zaidi katika historia ya Ligi Kuu ya England. Sanchez analipwa kiasi cha pauni 400,000 kwa wiki.

Alexis Sanchez

USILOLIJUA

LIVERPOOL imekuwa timu ya saba kwenye historia ya Ligi Kuu England kuruhusu mabao 5,000 baada ya Everton, Manchester City, Aston Villa, Newcastle, Sunderland na Arsenal.

HABARI MBEYA

**Wazazi
CCM
yaanzisha
miradi
ufugaji
nyuki
shule za
sekondari**

Na Grace Mwakalinga, MBEYA

JUMUIYA ya Wazazi ya Chama Cha Mapinduzi Taifa, imeanzisha mradi wa somo la nyuki ambao hautaingiliana na masuala ya taaluma, katika shule zote za sekondari zinazomilikiwa na jumuiya hiyo.

Hayo yalisewa na Mwe-nyekiti wa Jumuiya ya Wazazi CCM Taifa, Dk. Edmond Mndolwa, wakati wa ziara ya kutembelea baadhi ya shule za sekondari za jumuiya hiyo.

Alisema mradi wa nyuki shulenit utamsaidia mwanafunzi kuondokana na utegemezi kwa kuwa atajifunza mbinu mbalimbali za namna ya kuendeleza mradi huo ili kujiongeza kipato akiwa shulenit na baada ya kumaliza shule.

Alisema somo la nyuki litafundishwa muda wa ziada ili kuepusha mwiningiliano na masomo mengine na kuptitia somo hilo wadau mbalimbali watajitekeza kuwapata maarifa ya kuongeza uzalishaji.

"Hii ni mionganini mwa mipango kabambe ya kuhakikisha Chama Cha Mapinduzi kinasaidia jamii, tunaanzisha mradi wa somo la nyuki shulenit ili kuwaisaidia wanafunzi kujitegemea na kujingizia kipato ambacho kitawasaidia kututua changamoto zinazowakabili," alisema Mndolwa.

Alizipongeza shule zinazomilikiwa na jumuiya hiyo hususi Sekondari ya Irumuwa kwa kufanya vizuri katika mitihani ya kitaifa na kukipa sifa Chama Cha Mapinduzi.

Mwenyekiti wa Jumuiya ya Wazazi kutoka jijini Dar es Salaam, Frank Kamugisha alisema tayari ameshaanza maandalizi ya kuhakikisha shule zote zinaanza kufundisha somo la nyuki.

Hata hivyo Katibu wa CCM Mkoa wa Mbeya, Solomon Itunda, alimhakikisha Mwenyekiti wa Jumuiya hiyo taifa kuwa mradi wa somo la nyuki utatolewa kwa shule zote za sekondari zinazomilikiwa na jumuiya hiyo.

Alisema kuptitia mradi huo wanategemea mambo makubwa ikilwamo kuzalisha ajira kwa wingi kuptitia mradi huo kwa kuwa vijana watajajiri na kuajiriwa.

Umakini unahitajika uandikishaji Daftari la Mpigakura

**Na Grace
Mwakalinga MBEYA**

VIONGOZI wa serikali mkoani Mbeya wame-takiwa kusimamia kwa karibu uandikishaji wa Daftari la Mpigakura litakapoanza ili kuepuka udanganyifu kwa baadhi ya watu.

Kauli hiyo ilitolewa mwishoni mwa wiki na Mwenyekiti wa Jumuiya ya Wazazi wa Chama Cha Mapinduzi (CCM) Mkoa wa Mbeya, James Mwampondele, wakati wa sherehe za maadhisho ya Wiki ya Wazazi yaliyofanya kimko

katika Kata ya Lufingo, wilayani Rungwe.

Mwampondele alisema katika chaguzi zilizopita kulitokea udanganyifu mkubwa kwa watu ambaa siyo makazi yao kujandikisha na kuwataka viongozi wa serikali kutorudia makosa na kuwa makini wakati wa uandikishaji wa wananchi kwenye daftari hilo.

"Tunapojaandaa na mchakato wa uchaguzi wa serikali za mitaa inabidi tuwe makini katika uandikishaji wa daftari la wapigakura, hii itasaidia kukabiliana na wimbi la udanganyifu ambalo miaka ya nyuma limekuwa liki-

haribu uchaguzi, tuhakikishe wanajiandikisha watu sahihi katika maeneo yao," alisema Mwampondele.

Aidha, aliwasisitiza wananchi kuzingatia kanuni na taratibu za uchaguzi ambazo zinataka kila mwananchi aliyeefikia umri wa miaka 18 akajiandikisha ili apate haki yake ya msingi ya kupiga kura au kugombea nafasi mbalimbali za uongozi.

Katibu Tawala Wilaya ya Rungwe, Nkondola Bendera, alisema wamejipanga kuahakikisha wananchi wanaojiandikisha kwenye daftari la wapiga kura wanatoka maeneo husika na

mchakato ukatakapoanza rasmii watatoa elimu ya mpigakura kwenye maeneo mbalimbali ya wilaya hiyo.

Maadhisho hayo yalifanyika kwa upandaji wa miti na kutembelea baadhi ya miradi ya maendeleo, ikiwamo kituo cha afya Isongole pamoja na kuwasha umeme katika Shule ya Sekondari Lufingo.

Katibu wa Jumuiya ya Wazazi Mkoa wa Mbeya, Yahaya Zakkaria, alisema jumuiya hiyo imejiveka mkakati wa kiushindani katika sekta ya elimu lengo likiwa ni kuongeza kiwango cha ufaulu.

Mfanyabiashara wa viatu vya mitumba Soko la Ilala Mchikichini akivisafisha katika banda lake Barabara ya Uhuru jijini Dar es Salaam jana. Baadhi ya wanawake wamekuwa wakijishughulisha na biashara ya mitumba ili kuongeza pato la familia. **PICHA: SELEMANI MPOCHI**

Wadau mtandao wa kijamii wasaidia shule ya wasichana

**Na Grace Mwakalinga,
RUNGWE**

WADAU wa maendeleo kuptitia jukwaa la mtandao wa kijamii la WhatsApp lijulikanalo kwa jina la 'Rungwe Yetu' wametoa misaada mbalimbali kwenye Shule ya Sekondari ya Wasichana ya Kandete imetuwa ikitakiliwa na changamoto mbalimbali hali inayosababisha walimu kushindwa kutimiza makukumu yao ipasavyo.

Alisema leo katika jamii kama vile sekta ya elimu na afya.

Alisema Shule ya Sekondari ya Wasichana ya Kandete imetuwa ikitakiliwa na changamoto mbalimbali hali inayosababisha walimu kushindwa kutimiza makukumu yao ipasavyo.

Alisema pia watoto wa kike wanashindwa kufurahia elimu kutokana na vikwazo wanavyovipata ikiwamo uhaba wa vifaa ya kujifunzia.

"Jukwaa hili la Rungwe yetu lilianzishwa kwa ajili ya kuisaidia jamii yetu licha ya kuwa kila mwanajukwaa anaishi maeneo tofauti, lakini kuptitia WhatsApp tunuungana katika kutatua kero zinazojitekeza tumekuwa na

utaratibu wa kusaidia mambo mengi na lengo ni kuhakikisha Busokelo inapiga hatua katika masuala mbalimbali ya maendeleo," alisema Lawrence.

Miongoni mwa wana jukwaa hilo, Ezekiel Gwatengile, alisema misaada huo utasaidia kupunguza adha kwa walimu na kuendelea kuisaidia shule hiyo kutengeneza mazingira rafiki ili mtoto wa kike asome kwa furaha na kufaulu masomo yake.

Naye Suma Mwakasitu alia-hidi kutoa Sh. 250,000 kwa ajili ya kununulia taulo za kike na kuahidi kufanya hivyo mara kwa mara ili wanafunzi wasome kwa amani na utulivu.

Mkurugenzi Mtendaji wa Hal-

mashauri ya Busokelo, Eston Ngilangwa, aliwashukuru wadau wa maendeleo kwa misaada yao ambayo alisema itasaidia kupunguza changamoto ya vifaa shulenit hapo.

Alisema halmashauri imejitahidi kujenga miundombinu rafiki kwa ajili ya wanafunzi, lakini kuna changamoto ya vifaa vya kujifunzia na kufundishia pamoja na chumba maalum kwa ajili ya watoto wa kike wanapokuwa kwenye hedhi.

Aliwaomba wadau hao kuendelea kutoa misaada ikiwa ni pamoja na ujenzi wa uzio kweenye mabweni ya watoto wa kike ili kuwalinda na vitendo vya ukatali kama vile ubakaji.

Mwarobaini wa ukosefu wa ajira wapatikana

Na Augusta Njoji, DODOMA

WAZIRI wa Nchi, Ofisi ya Waziri Mkuu, Sera, Bunge, Kazi, Ajira, Vijana na Watu wenye Ulemavu, Jenista Mhagama, amesema vijana wengi walikuwa wankosa ajira kwa kigezo cha kutokuwa na uzoefu.

Hata hivyo, kupitia mradi wa kujenga stadi na uwezo chini ya ofisi yake wameweza kutatua changamoto hiyo.

Mhagama alitoa kauli hiyo mwishoni mwa wiki katika semina ya wajumbe wa Kamati ya Bunge ya Katiba na Sheria, jijini hapa.

"Kwa sasa tumekubaliana na sekta binafsi kwamba tunataka ifike mahali kila mmoja aone anao wajibu wa kumchukua kijana wa Tanzania aliyehitimu kumpeleka kwenye kampuni yake apate uzoefu na ujuzi na hatimaye aweze kuajirika," alisema.

Alisema kupitia mradi huo wengi wameshaanza kuchukuliwa na wanapata ajira.

Akitoa mada katika semina hiyo Mkurugenzi wa Chama cha Ushirika cha Wahitimu wa Chuo cha Kilimo Sokoine (SUGECO), Joseph Masimba, alisema waliamua kuanzisha ushirika huo ili kusaidia vijana wanaotaka kujajiri weywewe.

"Sisi tunaamini kilimo lazima kifanywe na watu wenye maarifa, msingi wa mananikio kwenye kilimo ni maarifa sahihi, shida kubwa tulyioiona katika hili ni mind set ya vijana katika maeneo mengi, sisi tunasema ukiwa na ardhi isyo na rutuba hata upande mbegu bora hutapata mazao," alisema Masimba.

Kwa upande wake Mwenyekiti wa kamati hiyo Mohammed Mchengerwa, aliishauri serikali kutoa elimu kwa wahitimu wanaomaliza vyuo vikuu ili wawewe kujajiri kupitia teknolojia ya kitalu nyumba.

"Mtoe elimu hii (ya teknolojia ya kitalu nyumba) kwa wahitimu wanaomaliza vyuo. Kuna vijana wamehitimu degree (shahada) zao wapewe elimu kuhusu kilimo hiki," alisema.

Kadhalika, Mkurugenzi wa Ajira, Ofisi ya Wazir Mkuu, Kazi, Ajira, Vijana na Watu wenye Ulemavu, Alli Msaki, alisema serikali inatarajia kufikisha utealamu wa teknolojia ya vitalu nyumba na ulimaji wa mazao ya bustani kibashara kwa vijana 18,800 nchini ili wapate ujuzi na uwezo wa kuweza kujajiri wao weywewe.

Alisema mradi huo ni sehemu ya utekelezaji wa mkakati wa serikali katika kutatua changamoto za ajira kwa vijana na kuboresha kipato cha Watanzania.

"Mradi huu umekusudiwa kutekelezwa kwenye halmashauri zote 185 za Tanzania Bara na kwamba katika awamu ya kwanza mikoa 12 na halmashauri 83 zitahusika," alisema.

Alisema malengo ya mradi huo ni pamoa na kuwawezesha vijana kuwa na stadi za kazi na stadi za maisha ambazo zinatolewa na mafunzo ya kilimo.

Ili kufanikisha hilo, alisema wataandaa mwongozo wa mamlaka za mikoa, halmashauri za wilaya, manipaa na majiji katika kusimamia utekelezaji wa mafunzo hayo yanatolewa na kusambazwa katika mikoa yote.

Huduma afya ya mama na mtoto yaimarika

**Na Augusta Njoji,
DODOMA**

UTEKELEZAJI wa Mradi wa Afya ya Uzazi ya Mama na Mtoto mkoani Kigoma umeongeza kinamama kujifungulia kwenye vituo yaa kwa asilimia 24 ndani ya miaka sita.

Hayo yalielezwu jana jijini hapa na Mkurugenzi Mtendaji wa Taasisi ya Thamini Uhuru, Dk. Nguke Mwakatundu, alipokuwa akizungumza na waandishi wa habari baada ya majadiliano ya wadau wa afya katika kikao kilichofanyika jijini Dodoma.

Mradi huo ambao ume-fadhiliwa kwa miaka 13 na Taasisi za Bloomberg Philanthropies na Foundation H&B, uliokuwa ukitekelezwa na asasi zisizo za serikali za

EngenderHealth na Thamini Uhuru na unatarajia kumalizika mwishoni mwa mwezi huu.

Dk. Mwakatundu alisema asilimia ya wanaojifungulia katika vituo yaa kwa im-eongezeka hadi kufikia 72 kwa mwaka 2017 kutoka asilimia 48 mwaka 2011.

"Takwimu zilizopo sasa zaidi ya watoto 70,000 wamezaliwa katika vituo yaa kwa vilyo-boreshwa, jambo ambalo pia limesaidia kuzua takribani vifo 1,100 yaa wajawazito na huduma za dharura za uzazi kwa upas-uaui katika Mko wa Kigoma umeongezeka na kuboresha matokeo ya uzazi salama ya mama na mtoto kutoka asilimia 2.7 mwaka 2011 hadi kufikia asilimia 4.1 mwaka 2017," alisema.

Kwa upande wake, Mwakatundu ilishi Msaidizi wa Taasisi ya EngenderHealth, Prudence Masako, alisema changamoto ya vifo vinavyotokana na uzazi zinatokana na mambo mbalimbali ikiwamo upatikanaji wa huduma bora za afya ya uzazi.

Alisema kupitia Mradi wa Afya ya Uzazi ya Mama na Mtoto kwa Mko wa Kigoma umesaidia kuelimisha watoa huduma ya afya na kuboresha vituo ili kuimarisha upatikanaji wa huduma bora za afya.

Naye Mwenyekiti wa wabunge wa Mko wa Kigoma ambaye pia Mbunge wa Kasulu Mjini, Daniel Nsanzugwako, alikiri kuwa mradi huo umesaidia kupunguza vifo yaa wajawazito, takwimu za mwaka 2015 za vifo vime-pungua kutoka asilimia 39 hadi 72.

"Mko wa Kigoma uli-kuwa na matatizo makubwa ya kiafya na ulikuwa nafasi za mwisho mwisho kwenye huduma za afya, na kuititia programu hii sasa tunaanza kuwa ni mikoa ambayo inafanya vizuri," alisema.

Pamoja na hayo, Mkurugenzi Msaidizi Wizara ya Afya, Dk. Ahmad Makuwani, alishauri kuwapo na mtaalamu wa huduma ya usingizi aliyepeata mafunzo sahihi kabla ya kuanza shughuli za upasuaji ili kupunguza vifo wakati wa upasuaji kwenye vituo hivyo.

Alisema takwimu zinaonyesha kuwa vifo yaa wajawazito 1,747 vilyoyotoka mwaka jana nchi nzima asilimia 3.3 vimechangiwa na suala la dawa ya usingizi.

Aliyekuwa mwenyekiti wa wilaya ya Dodoma kupitia Chama cha Demokrasia na Maendeleo (CHADEMA) Yona Kusaja (kushoto) akipokea kadi ya CCM kutoka kwa Mwenyekiti wa chama cha Mapinduzi Dodoma Robert Mwinje baada ya kuamua kujiunga.

PICHA: PETER MKWAVILA

Mwenyekiti Chadema Dodoma atimkia CCM

**Na Peter Mkwavila,
DODOMA**

MWENYEKITI wa Chama cha Demokrasia na Maendeleo (Chadema), Dodoma mjiini, Yona Kusaja, amejinguna na Chama Cha Mapinduzi (CCM) kwa madai kuwa amekunwa na utendaji wa Rais John Magufuli.

Diwani huyo alitangaza uamuzi huo jana alipo katika mkutano wa hadhara uliofanyika uwanga wa Soko la Majengo mapya jijini hapa. Kusaja alisema ameama

kuondoka Chadema kuto-kana na kukunwa na utendaji wa Rais katika miradi ya maendeleo kama vile ya ujenzi wa reli ya kisasa (Standard gauge) umeme, maji, uwanja wa michezo upatikanaji wa ndege za kisasa.

"Kwa kweli sina haja ya kung'ang'ania sehemu ambako kunakwamisha maendeleo ya Watanzania walio wengi, nimeamua mimi mwenyewe bila kupewa kitu chohote kujinga na Chama tawala Cha Mapinduzi na ninamwakikisha Rais nitaun-

gana naye katika kuhimiza maendeleo bila itikadi yoyote kwa faida ya wananchi," alisema.

Kwa upande wake, Diwani wa kata hiyo Dotto Gombo, aliwataka walio-reje na ku-jinga na CCM kuunga juhudzi zinazofanywa na serikali za kimaendeleo badala ya kujadili masuala ya vyama walivyotoka.

"Mmejiungu na CCM ambacho kimekuwa kikitende haki kwa Watanzania katika kuhakikisha maendeleo yanapatikana chini ya Rais Magu-

fuli ambaye haangalii chama chochote kwenye upande wa maendeleo," alisema.

Alisema kuwa ni imani yake kubwa na Watanzania wote kuona kwa upande wao wanahimiza maendeleo kwa wananchi badala ya kuweka mikakati ya kudhoofisha.

Mwenyekiti wa CCM Dodoma, Robert Mwinje, aliwataka kufanya kazi kwa masilahi ya Watanzania wote na kuondokana na dhana walijukwanayo ya huko walikotoka kwenye vyama vya upinzani.

HABARI ZANZIBAR

Meneja Mauzo wa Vodacom Kanda ya Pwani, Yusup Ning'angi, akimkabidhi mfano wa hundi ya shilingi 500,000 mmoja wa washiriki wa kampeni ya Vodacom M-Pesa Tuzo Points, Lydia Mwanga, katika hafla iliyofanyika jijini Dar es Salaam mwishoni mwa wiki. Kupitia kampeni hii wateja 140 wa Vodacom walizawadiwa shilingi 25,000 kila mmoja na baada ya kampeni kumalizika wateja 10 wa Vodacom nchi nzima watazawadiwa shilingi 500,000 kila mmoja. **PICHA: MPIGAPICHA WETU**

Wanawake Pangawe watakiwa kujifunza dini

Na Rahma Suleiman,
ZANZIBAR

WANAWAKE wa Jimbo la Pangawe wame-takiwa kujiunga na madrasa ili kujifunza dini ya Kiislamu badala ya kukaa vibarazani kupiga soga.

Wito huo ultolewa na Mwakilishi wa Jimbo la Pangawe, Khamis Juma Maal-

im, Kimara Mkoa wa Mjini Magharibi, alipokuwa akizungumza na kinamama hao.

Alisema elimu ni jambo la msingi ambalo halina umri na hivyo kila mmoja anapaswa kujidendeza kwa maslahi yake hapa duniani na ahera.

Alisema baadhi ya wanawake hutoa visingizio vya kutokwenda katika madrasa kwa madai kuwa wameshukwa watu wazima na badala

yake kukaa vibarazani na kuzungumza mambo yasiyokuwa na maana.

"Suala la kusoma ni wajibu kwa Muislamu awe mwana-mume au mwanamke wote wana haki sawa, hivyo baadhi ya wanawake kutojiunga na madarasa ya watu wa wazima kwa madai ya kuwa hawafahamu kutohana na umri ni kuenta kinyume na maamrisha ya dini ya Kiislamu," alisema.

Aidha, aliwataka wanawake hao kufuata maamrisha ya dini ili kuimashana mambo mema na kukatazana maovu.

Mwakilishi huyo ambaye pia ni Waziri wa Katiba na Sheria alisema serikali kuititia ofisi ya Mufti imeratibu ziara nchi nzima ya kukagua madrasa ili kubaini mafanikio na upungu-fu unaokwamisha maendeleo ya madrasa hizo.

UNFPA yafurahishwa mradi wa mama na mtoto

Na Rahma Suleiman,
ZANZIBAR

SHIRIKA la Umoja wa Mataifa la Idadi ya Watu Duni-ani (UNFPA) Tanzania, limesema mpango kazi wa mradi wa pamoja wa mama na mtoto unaojulikana kama afya bora waliowekeza visiwani Zanzibar unazidi kuleta mafanikio katika lengo la kuhakikisha wajawazito na watoto wanapata huduma bora kabla na baada ya kujifungua.

Akizungumza katika hafla ya kukagua miradi hiyo ambayo waliambatana na wanawasiliano wa shirika hilo wa Tanzania katika Kituo cha Afya cha Fuoni, Meneja Ma-wasiliano wa UNFPA, Waren

Bright, alisema maendeleo ya mradi huo wa afya bora katika kituo hicho unaridhisha kutokana na kujitokeza idadi kubwa ya wajawazito kujifungua ikilinganishwa na hapo awali kabla ya kuwapo mradi huo.

Kituo cha Afya cha Fuoni ni moja ya kituo kinachotekeleza mradi huo ambao unafadhiliwa na Umoja wa Mataifa pamoja na Shirika la Kuwahudumia Watoto (Save the Children), kwa ufadili wa watu wa Canada, ulizinduliwa rasmi, mwaka jana ili kuhakikisha wajawazito wanajifungulia katika vituo vya afya na kupata huduma zote anazohitaji.

Alisema maendeleo ya

mradi huo ambao katika kituo hicho unajulikana kama afya bora, yatasaidia kupunguza au kutokomeza vifo vya mama na mtoto wakati wa kujifungua.

Alisema kuwa mbali na kituo cha afya cha Fuoni am-bacho kinahudumia zaidi ya shehia tano, pia UNFPA inaangalia mpango wa kuperleka huduma hiyo katika maeneo mengine ya Zanzibar ili kuhakikisha lengo la kutokomeza vifo vya mama na mtoto wakati wa kujifungua linafikia kwa asilimia kubwa.

"Moja ya malengo ya UNFPA kuititia mradi huu ni tunafikisha kutokomeza vifo vya mama na mtoto wakati wa kujifungua, hivyo huduma hii pia inahitajika katika maeneo

mengine na sisi bado tupo katika malengo yetu kuhakikisha kwa kiasi kikubwa mradi huu unaokoa maisha ya wajawazito, hivyo tutaendelea kupanua mradi huu katika maeneo mengine ya hapa Tanzania na Zanzibar kwa ujumla," alisema.

Mkuu wa Kituo cha Afya cha Fuoni, Abdallah Issa, alisema kutekelezwa kwa mradi huo kumeleta mafanikio makubwa kutokana na kuongezeka kwa idadi ya wagonjwa wanaofika ikiinganishwa na hapo awali.

Alisema walianza na wagonyja 700 na sasa wanapokea zaidi ya 1,000 kwa mwezi, kuongezeka kwa idadi hiyo kuanokana na huduma bora inayotolewa katika kituo hicho.

Karume alisimamia usawa na umaja - Balozi Iddi

Na Rahma Suleiman, ZANZIBAR

MAKAMU wa Pili wa Rais wa Zanzibar, Balozi Seif Ali Iddi, amesema falsafa aliyokuwa nayo Mzee Abeid Amani Karume wakati akipigania ukombozi ilikuwa inaelekeza uhuru, usawa na umaja mambo ambayo baada ya Mapinduzi aliendelea kuyasimamiwa kwa nguvu zake zote na wakati wote wa uhai wake.

Balozi Iddi aliyaeleza hayo wakati akilifungua kongamano la kumuenzi mwasisi wa Mapinduzi ya Zanzibar marehemu Mzee Abeid Amani Karume lililofanyika mjini Zanzibar.

Alisema mbegu aliyoipanda mwasi-si huyo ya kuheshimu haki za binadamu kwa kufuata mageuzi makubwa ya sera ya magereza hivi sasa mmea wake umechipua vyema na kutoa matunda ya demokrasia sahihi nchini.

Alisema Januari 12, mwaka 1972, Mzee Karume, alitoa amri kwa wafungwa wote waliokuwa kifungoni waachie huru kwa lengo la kuvunjwa kwa magereza na badala yake kuwekwa chuo cha mafunzo ambacho hadi sasa kipo kwa nia ya kumreke-bisha tabia mtu anayefungwa ili anapotoka gerezani awe na tabia inayokubalika katika jamii.

Alisema mageuzi hayo yalikuwa ya aina yake kufanyika barani Afrika yamewezeza baadaye kuundwa kwa wizara inayoshughulikia utawala bora, kuwapo kwa sheria na sera tofauti zinazolinda haki za wazee, wanawake na watoto.

Aliwaeleza wanakongamano hao kwamba mbinu alizokwu akizitumia marehemu mzee Karume zilimsaidia kubadilisha mwonekano wa Zanzibar kutoka kwenye umaskini wa kudhu-lumiwa na kuelekea kwenye maende-leo ya kudumu kwa wote.

Alieleza kwamba katika kipindi chake cha uongozi marehemu mzee Karume alionekana akitumia muda wake mwingi kutembelea miradi aliyoianzisha ili kuhakikisha kwamba inatekelezwa kwa mafanikio makub-wa.

Naye Katibu Mkuu Ofisi ya Makamu wa Pili wa Rais wa Zanzibar, Shaaban Seif Mohamed, alisema Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar kuanzia mwaka huu imeamua kuziendeleza kumbukumbu za mwasisi wa Mapinduzi ya Zanzibar marehemu mzee Karume katika wiki nzima hadi kilele Aprili 7, kila mwaka.

Shaaban alisema wiki hiyo ya kumbukumbu ya mzee Karume ilibeba mambo mbalimbali yenye masuala ya historia ya ukombozi wa visiwa vya Zanzibar na mtazamo wa baadaye wa kustawisha maisha bora ya wananchi wake. Aprili 7 kila mwaka imetengwa na Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar kuwa siku maalum ya kumbukumbu ya kuenzi kifo cha marehemu mzee Abeid Amani Karume, ambaye alikuwa jemedari wa Mapinduzi matukufu ya Januari 12, 1964 yaliyomng'o mkoloni katika visiwa vya Zanzibar.

**CAPITAL
TELEVISION**

Mon 8 April	13:00 Series rpt: Grapes of Justice
06:00 Al Jazeera	05:30 Uwanja wa Mazoezi
08:00 CNN International News	13:45 Series rpt: Ilijmae
09:00 Al Jazeera	14:30 Business Edition rpt
10:00 Kumeckucha	15:00 Korean Drama rpt: Emperors of the sea
10:30 Kumeckucha Michezo	15:00 Korean Drama rpt: Empress of the sea
11:30 Kumeckucha Kishindo	16:00 Dakika 45 rpt
12:00 Turning the spotlight rpt:	17:00 In good shape
12:30 Drive it rpt	17:30 Meza Huru
13:00 Series rpt: Grapes of Justice of justice	19:00 Turning the spotlight
13:45 Series rpt: Ilijmae	19:30 Usafiri wako
14:30 Usafiri wako rpt	20:00 Series: Grapes of Justice
15:00 Cookery rpt: Culinary Delight	20:45 Series: Ilijmae
15:30 Toyota world of wildlife rpt	21:30 Capital Prime News
16:00 CNN International	Frid 12 April
17:00 Eco@Africa rpt	06:00 Al Jazeera
17:30 Meza huru	08:00 CNN International News
19:00 The Décor rpt	09:00 Al Jazeera
19:30 Business edition	10:00 Kumeckucha
20:00 Series: Grapes of Justice	10:30 Kumeckucha Michezo
20:45 The Monday Agenda	11:30 Kumeckucha Kishindo
21:30 Capital Prime News	12:00 Innovation rpt
22:00 Kipima Joto	12:30 The Decor rpt
00:00 Al Jazeera	13:00 Series rpt: Grapes of Justice
Tues 9 April	13:45 Series rpt: Ilijmae
06:00 Al Jazeera	14:30 Ripoti Maalum rpt
08:00 CNN International News	15:00 Korean Dram rpt:
09:00 Al Jazeera	Emperor of the sea
10:00 Kumeckucha	16:00 CNN International
10:30 Kumeckucha Michezo	16:30 The Monday Agenda rpt
11:30 Kumeckucha Kishindo	17:30 Meza Huru
12:00 The Decor rpt	19:00 Drive it
12:30 Mizengwe rpt	19:30 Eco@Africa
12:45 Albu Yako	20:00 Albu yako
13:00 Series rpt: Grapes of Justice	20:15 Local Pgms: Business Edition
13:45 Series rpt: Ilijmae	20:45 Series: Ilijmae
14:15 Local pgm rpt:	21:30 Capital Prime News
Business Edition	22:00 Malumbano ya hoja rpt
15:00 Bundesliga kick off	00:00 Al Jazeera
15:30 Out and About rpt	Sat 13 April
16:00 Capchat rpt	08:00 CNN International
17:00 Ripoti Maalum rpt	09:00 Drive It rpt
17:30 Meza huru	09:30 Turning the Spotlight rpt
19:00 Innovation	10:00 Culinary delight rpt
19:30 Ripoti Maalum	10:30 Innovation rpt
20:45 Series: Ilijmae	20:00 Series: Grapes of Justice
21:30 Capital Prime	21:00 Out n'about rpt
22:00 Turning the Spotlight rpt	21:30 Sports Gazette rpt
22:30 Iron Chef rpt	22:00 Usafiri wako rpt
23:30 Al Jazeera	22:30 Eco@Africa rpt
Wed 10 April	13:30 Korean Drama rpt: Emperor of the sea
06:00 Al Jazeera	14:30 Telenovela rpt: Ilijmae
08:00 CNN International News	17:15 Ripoti Maalum rpt
09:00 Al Jazeera	17:45 Bundesliga kick off
08:00 CNN International News	18:15 Capchat rpt
09:00 Al Jazeera	19:15 Mizengwe
10:00 Kumeckucha	19:30 The Decor
10:30 Kumeckucha Michezo	20:00 Iron Chef.
11:30 Kumeckucha Kishindo	21:00 Out n'about
12:00 Turning the Spotlight rpt	21:30 Movie: Night of terror
12:30 Culinary delight rpt	22:00 Grapes of Justice rpt
13:00 Series rpt: Grapes of Justice	01:00 Al Jazeera
13:45 Series rpt: Ilijmae	Sun 14 April
14:30 Local Pgms: The Monday Agenda Rpt	08:00 CNN International
15:15 Capchat rpt	09:00 In good shape
16:15 CNN International	10:00 Sports Gazette rpt
17:00 Innovation rpt	11:30 Iron chef rpt
17:30 Meza Huru	12:00 Out n about rpt
19:00 Sports Gazette	12:30 Bundesliga Kick Off rpt
19:30 Business edition rpt	13:00 Ripoti Maalum
20:00 Series: Grapes of Justice	13:30 Series rpt: Grapes of Justice
20:45 Series: Ilijmae	15:15 Albu yako
21:30 Capital Prime News	15:30 Drive it rpt
22:00 Dakika 45:	16:00 Dakika 45 rpt
22:45 The Décor	16:45 Mizengwe rpt
23:15 Al Jazeera	17:00 The Decor rpt
Thurs 11 April	17:30 Meza huru
06:00 Al Jazeera	19:00 Turning the Spotlight rpt
08:00 CNN International News	19:30 Cookery pgm:Culinary Delights
09:00 Al Jazeera	20:00 Korean Drama rpt:
10:00 Kumeckucha	Emperor of the sea
10:30 Kumeckucha Michezo	21:00 Shift
11:30 Kumeckucha Kishindo	21:15 Capchat live
12:00 Sports Gazette	22:15 Series rpt: Ilijmae
12:30 Out n' about rpt:	00:00 Al Jazeera

WEEKLY-SCHEDULE

MONDAY 8 April	09:00 Kumeckucha Kishindo	11:00 Hawavumi lakin wamo
06:00 Habari	09:30 Isidingo	11:20 Usafiri wako
06:40 Kumeckucha	10:00 Watoto wetu	11:55 Habari za saa
07:30 HABARI	10:30 Shamba shape up	12:00 Al Jazeera
08:00 Kumeckucha Michezo	10:55 Habari za saa	12:30 Kipindi Maalum rpt: Tanesco
08:55 Habari za saa	11:00 Korean: The Great Queen	12:55 Habari za saa
09:00 Kumeckucha Kishindo	11:15 Seonduk	13:45 Kipindi Maalum: Kesho leo rpt
09:35 Isidingo	11:55 Habari za saa	13:55 Habari za saa
10:00 Kumeckucha Michezo	12:00 Al Jazeera	14:00 Kipindi Maalum: Kesho leo rpt
11:30 Kumeckucha Kishindo	12:30 Jardha la wanawake rpt	14:15 Telenovela rpt: Destiny (Destino)
12:00 Turning the spotlight rpt:	12:55 Habari za saa	14:55 Habari za saa
12:30 Drive it rpt	13:00 Igizo: Hatusa	15:00 Meza huru
13:00 Series rpt : Grapes of justice of justice	13:10 Kumeckucha Millele	16:30 Watoto wetu
13:45 Series rpt: Ilijmae	13:25 Habari za saa	17:30 Ibada ya kisalamu
14:30 Usafiri wako rpt	14:00 Al Jazeera	18:00 Jiji Letu
15:00 Cookery rpt: Culinary Delight	14:45 Telenovela rpt: Destiny (Destino)	18:15 Igizo: Mizengwe
15:30 Toyota world of wildlife rpt	15:00 Meza huru	18:30 Shamba shape up
16:00 CNN International	15:30 Dakika 45	19:00 Uchumi na biashara
Frid 12 April	16:30 Watoto wetu	20:00 Habari
17:00 Eco@Africa rpt	17:00 The Base	21:05 Kipima joto
17:30 Meza huru	17:30 Jungu kuu	22:00 Habari
19:00 The Décor rpt	18:00 Jiji Letu	23:30 The Base
19:30 Business edition	18:15 Kumeckucha Michezo	00:30 CNN International
20:00 Series: Grapes of Justice	18:30 Kumeckucha Michezo	SATURDAY 13 April
20:45 The Monday Agenda	18:45 Kumeckucha Michezo	05:30 Uwanja wa Mazoezi
21:30 Capital Prime News	19:00 Kumeckucha Michezo	06:00 HABARI
22:00 Kipima Joto	19:30 Isidingo	06:40 Kumeckucha
00:00 Al Jazeera	20:00 Watoto wetu	07:00 Habari
Sat 13 April	20:15 Albu yako rpt	09:00 Al Jazeera
21:30 Meza huru	21:00 Telenovela: Destiny (Destino)	09:30 Watoto wetu
22:00 CNN International	21:30 Telenovela: Destiny (Destino)	10:00 Mjue Zaidi rpt
TUESDAY 9 April	22:30 Uwanja wa Mazoezi	11:00 Jungu kuu rpt
05:30 Uwanja wa Mazoezi	06:00 HABARI	11:30 Usafiri wako
06:00 Habari	06:40 Kumeckucha	12:00 Shamba shape up
06:40 Kumeckucha	07:00 Habari	12:30 Telenovela rpt: Destiny (Destino)
07:30 HABARI	07:30 The Base	14:45 Igizo: Riziki
08:00 Kumeckucha Michezo	08:00 Al Jazeera	15:15 Igizo: Eliminyo
08:55 Habari za saa	08:30 Isidingo	15:45 Igizo: Mzengwe
09:00 Kumeckucha Kishindo	09:00 Kumeckucha Kishindo	16:00 Igizo: Kimya Milele
09:35 Isidingo	09:30 Watoto wetu	17:00 Shamsham za Pwani
10:00 Watoto wetu	10:30 Igizo: Eliminyo	17:30 Jiji Letu
10:30 Watoto wetu	11:00 Igizo: Eliminyo	18:00 Jiji Letu
11:00 Hawavumi lakin wamo	11:15 Habari za saa	18:15 Mapiishi
11:55 Habari za saa	11:30 Hawavumi lakin wamo	18:30 Igizo: Riziki
12:00 Hawavumi lakin wamo	11:45 Habari za saa	19:00 Sanaa na wasanii
12:45 Albu Yako	12:00 Hawavumi lakin wamo	19:30 Jungu Kuu
13:00 Series rpt: Grapes of Justice	12:30 Hawavumi lakin wamo	20:00 Habari
13:45 Series rpt: Ilijmae	13:00 Isidingo	21:00 Igizo: Kimya Milele
14:15 Local pgm rpt:	13:30 Watoto wetu	21:30 Hawavumi lakin wamo
Business Edition	14:00 Telenovela: Destiny (Destino)	22:00 Isidingo rpt
15:00 Bundesliga kick off	14:45 Habari za saa	01:00 CNN International
15:30 Out and About rpt	15:00 Meza huru	SUNDAY 14 April
16:00 Capchat rpt	15:30 Watoto wetu	05:30 Uwanja wa Mazoezi
17:00 Ripoti Maalum rpt	16:00 Habari	06:00 HABARI
17:30 Meza huru	16:30 Watoto wetu	06:40 Kumeckucha
19:00 Innovation	17:00 The Base	07:00 Habari
19:30 Ripoti Maalum	17:30 Jungu kuu	08:00 Al Jazeera
20:45 Series: Ilijmae	18:00 Jiji Letu	09:00 Watoto wetu
21:30 Capital Prime	18:15 Korean drama rpt: The Great Queen Seonduk	10:00 Isidingo
22:00 Turning the Spotlight rpt	18:30 Al Jazeera	11:00 Hawavumi lakin wamo rpt
22:30 Iron Chef rpt	19:00 Jardha la wanawake	12:00 Bongo Movie: Illegal sisters
23:30 Al Jazeera	19:30 Isidingo	12:30 Malumbano ya hoja
Wed 10 April	20:00 Habari	21:00 Bongo Movie: Illegal sisters 2
21:15 Telenovela: Destiny (Destino)	20:15 Watoto wetu	22:00 Telenovela rpt: Destiny (Destino)
22:30 Ujenzi	21:00 Ujenzi	01:00 - 03:00HRS YALIYOMO YAMO (MARUDIO)
23:30 CNN International	21:30 Watoto wetu	03:00 - 05:00HRS DK 45 (MARUDIO)
WEDNESDAY 10 April	23:30 Isidingo	01:00 - 03:00HRS YALIYOMO YAMO (MARUDIO)
05:30 Uwanja wa Mazoezi	09:00 Kumeckucha Michezo	03:00 - 05:00HRS HOJA YA LEO (MARUDIO)
06:00 HABARI	09:30 Isidingo	SATURDAY 12 April
06:40 Kumeckucha	10:00 Watoto wetu	05:30 Uwanja wa Mazoezi
07:30 HABARI	10:30 Hawavumi lakin wamo	06:00 HABARI
08:00 Kumeckucha Michezo	11:00 Hawavumi lakin wamo	06:40 Kumeckucha
08:55 Habari za saa	11:15 Habari za saa	07:00 Habari
09:00 Kumeckucha Kishindo	11:30 Hawavumi lakin wamo	08:00 Al Jazeera
09:35 Isidingo	12:00 Hawavumi lakin wamo	09:00 Watoto wetu
HABARI	12:30 Hawavumi lakin wamo	10:00 Isidingo
EATV	13:00 Hawavumi lakin wamo	11:45 Albu Yako
JUMATATU	13:30 Hawavumi lakin wamo	15:00 Hawavumi lakin wamo rpt
14:00 Bongo Movie rpt: Illegal sisters	14:00 Bongo Movie rpt: Illegal sisters	12:00 Bongo Movie: Illegalsisters 2
14:30 DADAZ (live)	14:30 DADAZ (live)	22:00 Bongo Movie: Illegalsisters 2 (Telenovela rpt: Destiny (Destino))
15:00 FUNGUKA	15:00 FUNGUKA	23:00 Bongo Movie: Illegalsisters 2 (Telenovela rpt: Destiny (Destino))
16:00 UTAKE	16:00 UTAKE	01:00 - 03:00HRS YALIYOMO YAMO (MARUDIO)
16:30 #HASHTAG	16:30 #HASHTAG	03:00 - 05:00HRS HOJA YA LEO (MARUDIO)
17:00 5SELEKT	17:00 5SELEKT	SUNDAY 14 April
17:55 KURASA	17:55 KURASA	05:00 AM HALI YA HEWA / KUMEPAMBZUKA I
18:00 eNewz	18:00 eNewz	06:00 AM AMKA NA BBC
18:30 Music	18:30 Music	06:30 AM NIPASHE
19:00 EATV SAA 1	19:00 EATV SAA 1	07:00 AM MATANGAZO
19:30 MJADALA	19:30 MJADALA	07:30 AM NEWS BULLETIN (24 HRS)
21:00 UJENZI	21:00 UJENZI	08:00 AM AFRO TIZII
21:30 5SPORTS LIVE	21:30 5SPORTS LIVE	08:30 AM SPOTI LEO
22:30 BONGO HITS	22:30 BONGO HITS	09:00 AM TAARIFA ZA BARABANI
JUMATATU	JUMATATU	09:30 AM UCHUNGUZI KAMILI
05:00 EA Breakfast	05:00 EA Breakfast	10:00 AM DURU ZETU
09:00 Supamix	09:00 Supamix	11:00 AM NEWS BULLETIN (24 HRS)
12:00 Kipenga Xtra	12:00 Kipenga Xtra	12:00 PM DEATH ANNOUNCEMENTS
13:00 Planet Bongo	13:00 Planet Bongo	13:00 PM DEATH ANNOUNCEMENTS
16:00 EA Drive	16:00 EA Drive	14:00 PM DEATH ANNOUNCEMENTS
20:00 Kipenga	20:00 Kipenga	15:00 PM DEATH ANNOUNCEMENTS
21:00 The Cruise	21:00 The Cruise	16:00 PM DEATH ANNOUNCEMENTS

</

HABARI KIMATAIFA

Waandamana mbele ya makao makuu ya jeshi

KHARTOUM, Sudan

MAELFU ya waandamanaji nchini Sudan kwa mara ya kwanza juzi waliandamana hadi katika makao makuu ya jeshi jijini Khartoum, wakiendelea kushinikiza kujiuzulu kwa Rais wa nchi hiyo, Omar Al Bashir.

Waandamanaji hao wakiwa wamebeba mabango huku wakiimba nyimbo mbalimbali za kushinikiza Rais Al Bashiri kuachia madaraka, hata hivyo maandamano hayo yaliendelea licha ya serikali kutangaza hali ya hatari nchini humo.

Wakiwa wameshika mabango, waandamanaji hao walisisika wakisema lengo la kufika katika makao makuu ya jeshi ni kuituma ujumbe mzito kwa wanajeshi kuamua iwapo wanasi-mama na wananchi au hapana.

"Bado hatujatimiza lengo letu, lakini ujumbe wetu umefikia uongozi wa jeshi, tunamtaka Rais Bashir ajiuzulu," mmoja wa waandamanaji Amir Omer alisikika akisema.

Maandamano hayo pia yali-fanyika katika mji mwine wa Omdurman na kusababisha mtu mmoja kupoteza maisha.

Rais Omar Al-Bashir mwene yemri wa miaka 75, amekuwa akiongoza nchi hiyo kwa miaka 26.

Hivi karibuni, Rais Al-Bashir alinukuliwa akisema anaelewa baadhi ya malalamishi ya waandamanaji hasa suala la ukosefu wa ajira kwa vijana, na kuahidi kuja na mpango wa kutekeleza hilo. Hata hivyo, anawashatamu wapinzani wa kisiasa kwa kuchochea maandamano hayo.

RFI

"Bado hatujatimiza lengo letu, lakini ujumbe wetu umefikia uongozi wa jeshi, tunamtaka Rais Bashir ajiuzulu," mmoja wa waandamanaji Amir Omer alisikika akisema.

Upinzani Uganda waungana kumng'oa Rais Museveni uchaguzi ujao

KAMPALA, Uganda

VYAMA vitatu ya upinzani nchini Uganda vimetia saini mkataba wa ushirikiano kuelekea uchaguzi mkuu mwakani, vikiwa na lengo la kumpata mgombea mmoja atakayepambana na Rais Yoweri Museveni.

Vyama hivyo viliviotia saini mkataba huo ni pamoja na kile cha DP, kinachoongozwa na Nobert Mao, chama cha People's Progressive party na chama cha Social Democratic party.

"Sasa tumeungana kwa ush-

irikiano ikiwa ni pamoja na Alliance for National Transformation, Robert Kyagulanyi (Bobiwine) na People Power. Tutakuwa na mgombea mmoja ambae atapeperusha bendera yetu," alisema Nobert Mao, mmoja wa makada wa chama kimoja cha upinzani kilichoshiriki muungano huo.

Hatua hiyo imesifiwa na Bobi Wine, mwanasiisa kijana nchini Uganda ambaye amepata umaarufu hivi karibuni, huku akibaini kwamba muungano huo wa wapinzani nitishio kwa Rais Museveni.

"Nimefurahi tumeanza ku-

ungana. Kila saini inaonyesha Museveni leo hii ataondoka madarakani kwa sababu tuko wengi sana na Museveni hana tena nguvu za kuongoza nchi. Wakiomba nipeperushe bendera ya muungano nitafanya hivyo," alisema Robert Kyagulanyi. Hata hivyo, Mike Mukula, naibu kiongozi wa chama tawala NRM, alisema muungano huo hauwatishii.

"Si muungano wakutisha na watu bado wanaona, kwa kwe-li Rais Museveni bado anazo nguvu, amesimama imara wanampa heshima, huyo mzee atashinda kabisa bila wasiwa-

si," alisema Mukula.

Hata hivyo, wachambuzi wa masuala ya siasi wanaona kuwa muungano huu utakuwa na nguvu zaidi iwapo chama kikuu cha upinzani FDC kitaungana na wengine kuongeza nguvu kutokana na umaruwu wa Kiiza Besigye.

Hii ni mara ya tatu kwa vyama vya upinzani kuungana nchini Uganda kuelekea uchaguzi mkuu.

Mwaka 2016, kuliundwa muungano uliofahamika kama Democratic Alliance, lakini haukufaulu kuingia Ikulu ya Entebbe. **RFI**

Waziri Mkuu wa Uingereza, Theresa May, ambaye amekiri mikakati ya serikali kuidhinisha mpango wake wa Brexit bungeni umefeli. **PICHA: ALLIANCE**

May akiri Brexit ni ngoma ngumu

LONDON, Uingereza

WAZIRI Mkuu wa Uingereza, Theresa May, amekiri kuwa mikakati ya serikali kuidhinisha mpango wake wa Brexit bungeni umefeli.

Amesema kuna matarajio madogo kwa wabunge kuunga mkoно makubaliano yaliokataliwa mara tatu.

Watani Uingereza kwa mara nyingine ikibakisha siku chache tu kutoka tarehe ya mwisho ya kuondoka Umoja wa Ulaya (EU), May aliwashinikiza wabunge wa upinzani kusaidia kupatikana kwa makubaliano ya muafaka.

Baada ya makubaliano ya May na EU kukiataliwa kwa mara ya tatu na bunge, waziri mkuu huyo alikialika chama cha upinzani cha Labour kujadili mikakati

mbadala.

Lakini siku tatu za mazungumzo zili-sha bila makubaliano, chama hicho cha Labour kikiishutumu serikali ya May kwa kutotoa mabadiliko ya kweli.

"Sijaona mabadiliko yoyote makubwa katika msimamo wa serikali mpaka sasa," alisema kiongozi wa Labour Jeremy Corbyn.

Chama cha Labour kinapendelea mchakato mwepesi wa Brexit kuliko iliyopendekezwa na serikali.

Chama hicho kinasema Uingereza inap-swa kubakia ikiongozo na sheria za EU kwenye masuala ya biashara na kue-ndeleza viwango vya kanda hiyo katika maeneo ya haki za wafanyakazi na ulinzi wa mazingira.

Uingereza inatarajiwa kujiondoka

EU siku ya Ijumaa iwapo May hatopata makubaliano ya kurefusha tena mchakato kutoka EU, ambao tayari ulikubali kurefusha siku ya Brexit iliyopangwa awali kuwa Machi 29.

May sasa anaomba muda wa kuondoka Uingereza urefushwe hadi Juni 30, akitumai kufikia muafaka na chama cha Labour na makubaliano kuperitishwa na bunge katika muda wa wiki chache.

"Kadri hii inavyochukuwa muda mrefu, ndivyo hatari inavyoongezeka ya Uingereza kuondoka kabisa," alisema May katika taarifa.

Mwezi uliopita, EU uliipa muda zaidi Uingereza hadi Aprili 12 kuidhinisha makubaliano ya kujiondoa katika jumuiya hiyo uliofikia na serikali ya May.

DW

Idadi ya wazee duniani ni kubwa kuliko watoto

WASHINGTON, Marekani

UMOJA wa Mataifa (UN) umesema kwa mara ya kwanza katika historia, kuna idadi takwimu ya wazee duniani kuliko watoto.

Takwimu zinaonyesha kuwa watu wenye umri wa miaka 65 ni wengi ukilinganisha na wale walio chini ya miaka mitano mwishoni mwa mwaka 2018.

Kwa sasa kuna watu takriban milioni 705 wenye miaka zaidi ya 65 duniani, wakati wenye umri kati ya miaka 0-4 ni

takriban milioni 680.

Mkurugenzi wa Taasisi ya Utafiti na Tathmini ya masuala ya Afya ya Chuo Kikuu cha Washington, Christopher Murray, alisema kutakuwa na watoto wachache sana na watu wengi sana walio na umri wa miaka zaidi ya 65, hali itakayowia vigumu dunia kuendelea.

"Fikiria kuhusu athari za kisosholojia na kiuchumi kwa jamii yenye watu wenye umri mkubwa wengi kuliko watoto," alisema Murray.

Kwa mujibu wa taarifa ya Benki ya Dunia (WB) mwaka 1960, uwiano wa uzao ulikuwa karibu watoto watano kwa mwanamke mmoja. Miaka 60 baadaye uwiano huo umeongezeza kwa 2.4 tu.

Tatizo la uwapo wa wazee wengi ni kubwa katika nchi zilizoen-delea.

Kuna kasi ndogo ya kuzaliwa watoto kwa sababu kadhaa ikiwamo sababu za kiuchumi, idadi vifo vya watoto ni ndogo, njia za kupanga uzazi zinapatikana kwa urahisi na kulea watoto ni gharama.

Katika nchi hizo, wanawake hupata watoto wakiwa na umri mkubwa, hivyo hu-wafanya kuwa na watoto wachache.

Mazingira mazuri ya maisha yao inamaanisha kuwa watu huishi maisha marefu kwenye nchi zilizoen-delea, mfano Japan, watu huishi mpaka karibu miaka 84 amba ni umri mkubwa zaidi duniani.

Hali hiyo imeiogopesha Japan kwa miango kadhaa na mwaka jana serikali ilitangaza ongezeko la umri wa kustaafu kutoka miaka 65 mpaka 70. **BBC**

Shule UDSM yajitathmini

Na Gwamaka Alipipi

SHULE Kuu ya Biashara ya Chuo Kikuu cha Dar es Salaam (UDBS) imeanza kujitathmini endapo imetoo mchango wawoote wa kulisaidia taifa kwenye seka ya elimu na uchumi, tangu ilipoanzishwa mwaka 1979.

Hivyo inatarajia kuwaita viongozi wa serikali, waajiri, wafanyabiashara wakubwa, wajasiriamali waliowahi kusoma katika shule hiyo watoe maoni yao kama imefanikiwa kuzalisha wahitimu walioisaidia nchi.

Mkuu wa UDBS, Prof. Ulingeta Obadia, aliyasema hayo jijini Dar es Salaam wakati wa maandalizi ya maadhimisho hayo na kwamba kilele kitakuwa Septemba mwaka huu.

"Tunaadhimisha miaka 40, mwezi ujao tutawaita waliosoma kwenye shule hii, tutaangalia wapi tumefanya vizuri, kwenye soko la ajira tumetoo mchango gani tangu shule ilipoanzishwa," alisema Prof. Obadia.

Alisema UDBS itajitathmini kwa kujilinganisha na vyuo vingine duniani kama wafanya vizuri katika kuchangia uchumi wa nchi pamoja na kuwaandaa wahitimu kuja kuva viongozi wa baadaye.

"Tanzania tulitoka kwenye uchumi wa kilimo na sasa tunaingia kwenye uchumi wa viwanda, hivyo na sisi UDSB hatutaki tuwe watazamaji tunatakiwa kufanya utafiti wa namna gani kuisaidia serikali katika kufanikisha uchumi wa viwanda," alisema Prof. Obadia.

Naye Mhadhiri wa UDBS, Dk. Theresia Dominic, alisema yatakuwa ni maadhimisho ya kunoyesha umuhimu wa kufanya biashara na kufanya utafiti.

Alisema UDBS itatoa semina, makongamano kuhusu namna bora ya Watanzania waweze kufanya biashara, ujasiriamali pamoja na kuisaidia nchi kufanikisha uchumi wa viwanda.

"Tutawaalika waajiri ambaa wameejirji wanafunzi wetu waliowahi kusoma hapa, na maandalizi yameanza sasa na tutamaliza Septemba mwaka huu, pia tutaonyesha shughuli zetu mbalimbali tunazozifanya," alisema Dk. Dominic.

Alisema kwa kipindi cha miaka 40 tangu kuanzishwa kwa UDBS, mafanikio mengi yamepatikana ambapo kampuni nyingi nchini zinaongozwa na watu waliowahi kuwa wanafunzi wa shule hiyo.

Alisema lengo kuu la UDBS ni kumwandaa mwanafunzi kuwa na umahili katika kuanzisha biashara, wanafunzi wengi wanaomiliza katika shule hiyo wanakuwa na ndoto za kuanzisha biashara zao na siyo kuajiriwa.

Na Shaban Njia na Mohab Dominick, KAHAMA

WATU wasiojulikana wamevamia na kuvunja dirisha la ofisi ya Mamlaka ya Mapato Tanzania (TRA) mkoaa maalumu wa kikodi Kahama na kuiba baadhi ya nyaraka.

Mbali na nyaraka, pia watu hao wamepora vitendea kazi ikiwamo kompyuta mpakato na fedha taslimu shilingi milioni mbili.

Wezi hao walivamia ofisi hiyo usiku wa manane wa kuamkia Jumamosi kumfunga kamba mlinzi mmoja aliyejukapo na kuvunja dirisha kisha kuingia

ndani ya ofisi, hivyo kufanikiwa kuiba baadhi ya nyaraka, zikiwamo fedha za uendeshaji wa ofisi na kompyuta mpakato, am-bayo ni mali ya mhasibu.

Kamishna Mkuu wa TRA, Charles Kichere, alithibitisha kutokeea kwa uvamizi wa ofisi hiyo, na kusema ametuma maofisa wake wa kitengo cha mambo ya ndani kwenda kuchunguza tukio hilo.

"Sisi tuna kitengo cha mambo ya ndani, ambacho kwa sasa tumekiagiza kwenda Kahama kuchunguza juu ya wizi uliojiteza na kutoa taarifa, na hii taarifa ninayokupatia ni taarifa ya awali," alisema Kichere na

kuongeza:

"Taarifa kamili zitatolewa pindi uchunguzi utakapokamilika, kwa kuwa tumeshatoa taarifa katika Jeshi la Polisi."

Kuhusu kuibwa kwa baadhi ya nyaraka, Kamishna Kichere alisema hajapata taarifa, na kuongeza kuwa Jeshi la Polisi linamshikilia mlinzi mmoja wa zamu aliyejukapo siku hiyo kwa mahojiano na taarifa kamili zitatolewa baadaye.

Hata hivyo, Kichere alisema wizi ultokea katika ofisi hizo ni wizi kama wizi mwagine, na kutoa wito kwa maofisa wa TRA kuwa makini katika kutunza nyaraka za serikali ili kuweka

kumbukumbu sahihi za mapato ambayo yanalipwa na walipakodi.

Kwa upande wake Kamanda wa Polisi mkoani Shinyanga, Richard Abwao, alithibitisha kutokeea kwa tukio hilo, na kueleza kuwa Jeshi la Polisi linamshikilia mlinzi aliyejukapo siku hiyo kwa mahojiano zaidi.

"Tunaendelea na upelelezi ili tutambue ni kwa nini wamevamia na kubomoa dirisha na kuiba nyaraka, fedha, kompyuta mpakato, na upelelezi utakapokamilika na watusika kubainika tutawafikisha mahakamani mara moja," alisema Kamanda Abwao.

Meneja Bidhaa Kitengo cha EzyPesa cha Zantel, Leonard Kameta (katikati), akiongea kwa simu na mmoja wa washindi wa promosheni ya "Tumia EZYPESA Ushinde" wakati wa droo ya nane iliyofanyika jijini Dar es Salaam, akishuhudiwa na mkaguzi kutoka Bodi ya Taifa ya Michezo ya Kubahatisha, Emanuel Ndaki (kushoto) na Meneja wa Chapa ya Zantel, David Maisori (kulua). **PICHA: MPIGAPICHA WETU**

ACT-Wazalendo bila ruzuku miezi 11

Na Enock Charles

ZIKIWA zimebaki siku tano tangu Msajili wa Vyama vya Siasa nchini alipotoa siku 14 kwa chama cha ACT-Wazalendo kujieleza kwanini kisifutiwe usajili wa kudumu, chama hicho kinakabiliana na hali ngumu ya kuchumi kutokana na kuzuiliwa kwa ruzuku kwa takriban miezi 11 sasa.

Katibu wa Uenezi wa chama hicho, Ado Shaibu, aliajambia Nipashe kuwa ruzuku kwa chama chao imezuiliwa kwa miezi 11 sasa na Ofisi ya Msajili wa Vyama vya Siasa nchini kwa maelezo kuwa hakikuwasilisha hesabu zake za mwaka 2013/2014.

"Ni kweli ruzuku yetu ilizuiliwa miezi 11 iliyopita mpaka sasa na sehemu inayoleta ubishi ni hesabu ya mwaka 2013/14 zingine za mwaka 2015/16 na 2016/17 tumepeata hati safi ila hiyo ya mwaka 2013/14 ndio inayobishaniwa," alisema na kuongeza.

"Lakini tulipata usajili wa kudumu Mei 5, 2014 na hesabu za mwaka 2013/14 na 2014/15 ziliunganishwa katika ripoti moja baada ya

kupata ushauri wa CAG na kumwandikia barua msajili na hayo yote tumeyajibu kwenye barua tuliyompelekea msajili."

Akijibu swali hilo katika kipindi cha moja ya televisheni jijini Dar es Salaam wiki iliyopita, lililomtaka kueleza watatoa wapi fedha za kuendesha chama hicho, Kiongozi Mkuu wa ACT-Wazalendo, Zitto Kabwe, alisema chama hicho hupokeea ruzuku ya Sh. milioni nne kwa mwezi ambayo kwa sasa imezuiliwa miezi 11 iliyopita.

"Fedha za siasa huwa zinatoka kwa wananchi wenye na wananchi ndio wanaotaka mabadiliko na lazima wayagharamie hayo mabadiliko, tatarudi kwao tutawaomba wahakikisha ndoto hii ya kwenda kuleta mabadiliko katika nchi yetu inafanikiwa," Zitto aliongeza.

Akitoa uzoefu wake katika chama cha wananchi (CUF) kuhusu masuala ya kifedha, mwanachama wa ACT Wazalendo, Maalim Seif Sharif Hamad, alisema kuwa wanachama wao wapo tayari kugharamia shughuli za chama hicho.

"Tuna uzoefu sisi tuliotoka CUF kwenda ACT-Wazalendo, kwa muda mrefu tumezuiwa ruzuku na badala ya kupewa sisi akawa anapewa bwana mkubwa (Prof. Ibrahim Lipumba), lakini hiyo haikuzuia shughuli zetu zisiendelee. Siri yake ni moja tu, tunashirikisha wanachama," Maalim alisema.

Wiki iliyopita Msajili wa Vyama vya Siasa alikiandikia barua chama cha ACT-Wazalendo yenye kumbukumbu namba HA.322/362/20/98 ya Machi 25 akiwapa siku 14 kujieleza kwanini isifutiwe usajili wa kudumu kwa vitendo vya uvunjifu wa sheria ikiwamo kutowasilisha hesabu za ukaguzi 2013/14.

Hata hivyo, Zitto ambaye pia ni Mbunge wa Kigoma Mjini amenukuliwa na gazeti moja nchini akidai amewasilisha barua ya mael-ezo juzi, yenye majibu ya hoja walizouliwa na msajili katika ofisi hiyo.

Msajili wa Vyama vya Siasa, Jaji Francis Mutungi, hakuweza kupatikana alipotafutwa kujibu iwapo barua hiyo kutoka kwa Zitto imefika katika ofisi yake ama la.

MATANGAZO

MATANGAZO MCHANGANYIKO

NIPASHE NI JIBU LAKO

NJOO UTANGAZE BIDHAA YAKO KWA BEI NAFUU SANA

Tutumie E-mail: advertise@guardian.co.tz, au piga simu: 0767 223311

CHETI KIMEPOTEA

115160702

MUHSIN KAMALUDIN anatangaza kupotelewa na cheti cha kidato cha sita chenye **index namba S.1246/0729** kilichotolewa na MIDLANDS HIGH SCHOOL mwaka 2010. Yeyote atakayekiona atoe taarifa kituo cha polisi. Taarifa ya polisi: **CD/RB/4912/2017**

CHETI KIMEPOTEA

215163702

JOHN P. MTWENA amepotelewa na cheti cha elimu ya Secondari, alichosomea ktk shule ya secondari AABUY JUMAA. Alichomaliza mwaka 2015. Chenye **index namba S.2778-0123**. Kwa yeyote atakae kiona atoe taarifa kituo chochote cha polisi. Taarifa ya polisi: **MOR/RB/2300/2019.**

CHETI KIMEPOTEA

115160702

MAXMILIANI KALUMNA anatangaza kupotelewa na cheti cha kidato cha sita chenye **index namba S:0367-0081** kilichotolewa na KILOSA SEC SCHOOL mwaka 2013. Yeyote atakayekiona atoe taarifa kituo cha polisi. Taarifa ya polisi: **STK/RB/3019/2019**

BARAZA LA ARDHI NA NYUMBA MOSHI. WILAYA YA MOSHI

MAOMBII NA. 39/2018

EPHIRAIM HIPPOLITE LYARU.....MLETA MAOMBII

DHIDI YA

PASCAL CHARLES MOSHI

DONATA PASCAL MOSHI

EMMANUEL LYIMO.....WAJIBU MAOMBII

KUITWA SHAURINI

KWA: PASCAL CHARLES MOSHI & DONATA PASCAL MOSHI

POPOTE ULIPO

Kwa kuwa Mleta maombi ameleta maombi ya kesi na yameeleza katika nakala ya madai ambayo inapatikana katika Baraza la Ardhi na Nyumba Moshi, Shauri ilimpangwa kutajwa tarehe 8/5/2019 saa mbili na nusu (2:30) asububi mbele ya Mheshimiwa Mwenyeikil J.Silas, hiyo unatakiwa kufika mahakama nye au mawakilif wenu.

ANGALIA : Kama hukuhudhuria tarehe iliyotajwa hapo juu Mahakama itsikiliza shauri hili na kutoa umuzi upande mmoja.

Imetolewa na kutiwa saini na muhuri wa Baraza hili tarehe 04 mwezi, April 2019.

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA

MAHAKAMA YA MWANZO YA MAGU MJINI

KUITWA SHAURINI MDAWI

(MCA/63)

SHAURI NA. 15/2019

CALVERT S. SINDATO.....MDAI

DHIDI YA

JOHN WAZIRI MPANGA.....MDAIA

WITO WA KUITWA MAHKAMANI

KWA: JOHN WAZIRI MPANGA, WA MTAAWA BENKI, MAGU MJINI

Unafahamishwa kwamba Mleta maombi hapo juu amefungua Shauri/Ombi dhidi yako katika Mahakama ya Mwanzo, Magu mjini

Kwa hiyo unatakiwa kuhudhuria binafsi katika Mahakama hili siku ya tarehe 18/04/2019 saa 2:00 asububi kujibu madai hayo, na kwa kuwa siku hiyo ni ya kukatwa shauri hilo ni lazima kuleta mashahidi wako na hati zote zinazohusu shauri hilo kwa ajili ya kujiteera.

Angalia: kama hukuhudhuria siku iliyotajwa, Mahakama itawenza kutoa hukumu,

Hati hili yatolewa kwa Amri yangu na Chapa ya Mahakama hili tarehe 05/04/2019.

215163602

KUPOTEKA KWA KADI YA GARI

MAKOYE MADUHU

Anatangaza kupotelewa na kadi ya gari aina MIISTUBISHI yenye namba **T.823 AQR** yenye enjini namba 4D35F82256, Chasis namba **530564**. Yeyote atakayekiona atoe taarifa katika kituo chochote cha polisi kilicho karibu. Taarifa ya jeshi la polisi, **MBG/RB/891/2019.**

MNADA WA HADHARA

Kwa idhini tuliyopewa na **TUJJENGE TANZANIA LTD, RAISSA COMPANY LTD** tutauza kwa mnada wa hadhara magari ya wadaiwa. Ndugu **NAYAZ NIAZIM BHANJI** (T 893 DJV TOYOTA MARK X) na Ndugu **JOVIN DEODATUS RUTECHURA** (T.370 ASY TOYOTA RAV4). Magari yote yapo katika yard ya Makumbusho. Lengo ni kufidia/kupunguza madeni ya mikopo wanayodaiwa. Mnada utafanyika Tarehe 15/04/2019, mahali dhamana zilipo. Mteja atalipa 25% siku ya mnada, 75% atalipa ndani ya siku 14 akishindwa kulipa 25% hairudishwi. **Gharama za kubadili umilliki ni juu ya mnunuzi.** Raissa Company Ltd: 0652 113 262; Tujijenge: 0718068335 / 0717956315.

215164302

Kwa Habari Motomoto usikose

Gazeti lako la Nipashe kila siku

Tupigie 0767 223 311

JE UNAHANGAIKA PA KUUZA BIDHAA YAKO?

Nipashe

NI JIBU LAKO NJOO UTANGAZE BIDHAA YAKO KWA BEI NAFUU SANA

Tutumie E-mail: advertise@guardian.co.tz, Tupigie 0767 223311

HABARI MICHEZO

ALLEGRI AKUBALI JUVE KUSHINDA KWA MBINDE

TURIN, Italia

KOCHA Massimiliano Allegri ameleezea namna presha ilivyokuwa kubwa kwa Juventus katika kipindi cha pili wakati wakitoka nyuma kui-funga Milan mabao 2-1 kwenye dimba la Allianz juzi, Jumamosi.

Bao la dakika za mwisho la mchezaji chipukizi, Moise Kean liliwezesha 'Bianconeri' kupata pointi zote tatu, baada ya Paulo Dybala kusawazisha lile la Milan lilofungwa na Krzysztof Piatek.

Ushindi huo sasa umeifanya Juventus kushinda mechi nane mfululizo kwenye Ligi Kuu ya Italia, Serie A.

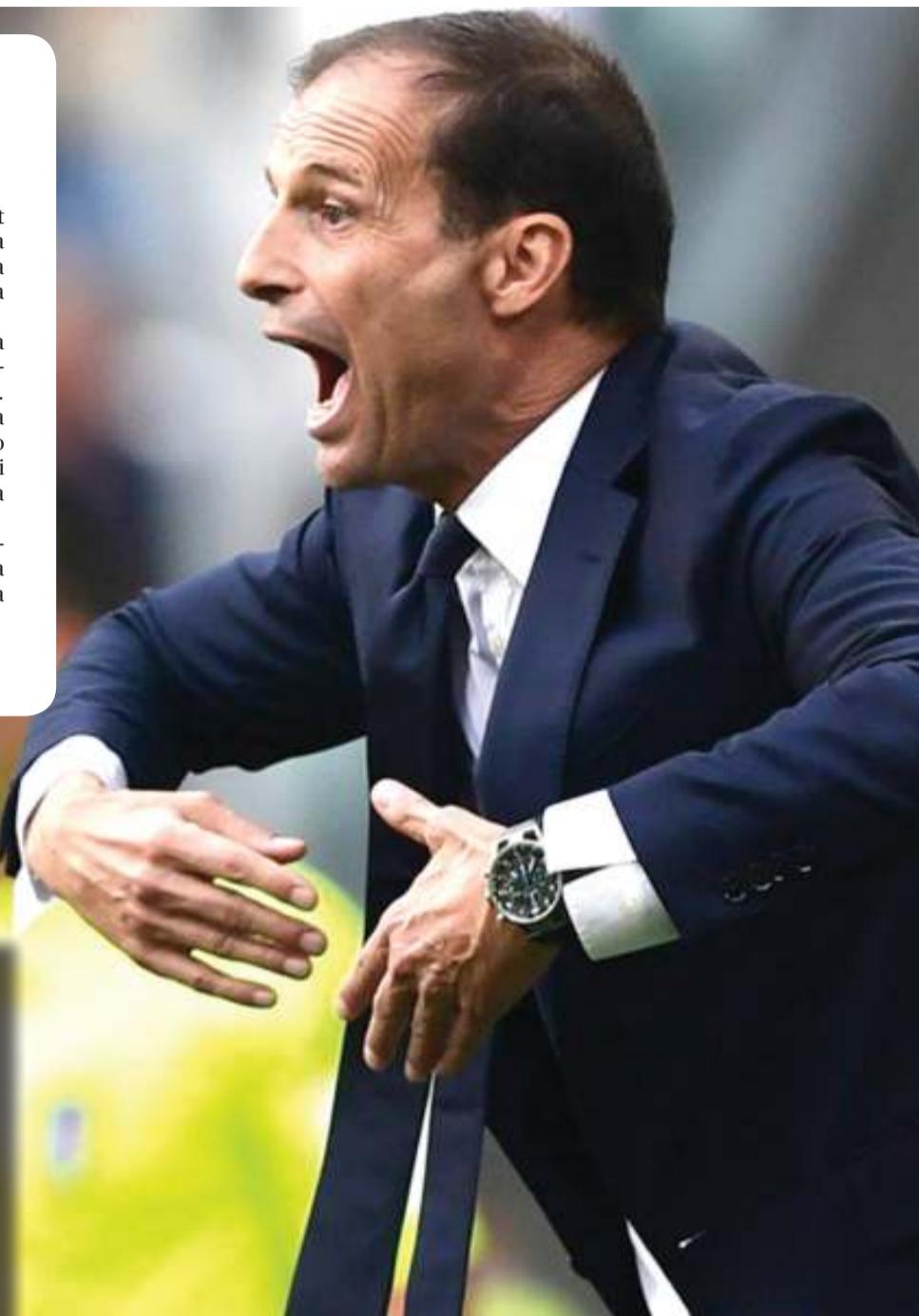
Akizungumza baada ya mch-

ezo huo, Allegri aliiambia Sky Sport kwamba, aliridhishwa na kiwango cha wachezaji wake walichokionyesha hasa kwa kuweza kupata bao dakika za majeruhi.

"Ulikuwa ni ushindi muhimu, kama ambavyo mara zote mchezo kati ya Juventus na Milan unavyokuwa mgumu.

"Ilionyesha tunashinda au tunatoka sare. Wachezaji walionyesha kiwango cha kuvutia, hasa kutohana na ukweli kwamba wengi wao hawakucheza kwa muda mrefu.

"Kipindi cha kwanza hakikuwa kizuri, kwani tulizidiwa, lakini baada ya mapumziko tulijipanga vizuri na kucheza kwa hamasa kubwa zaidi."

VALVERDE: BARCA HAIJAMALIZA MBIO ZA UHINGWA LA LIGA

BARCELONA, Hispania

ERNESTO Valverde amesisitiza kwamba, mbio za ubingwa wa Ligi Kuu ya Hispania, La Liga, bado hazi-jaisha licha ya Barcelona kupata ushindi wa mabao 2-0 dhidi ya Atletico Madrid katika Uwanja wa Camp Nou.

Wageni hao walihitaji kuwapa presha vinara hao kama wangeshinda, lakini mambo yakawa tofauti, huku Diego Costa akitolewa nje kwa kadi nyekundu.

Akizungumza baada ya mchezo huo, Valverde alisema kwamba jumbo la msingi ni kwamba timu yake ilishinda, lakini akasema mbio za ubingwa bado hazi-jaisha licha ya kubakiwa na mechi saba ligi hiyo ku-

malizika.

Alisema: "Jambo la msingi ni pointi tatu. Tumekaribia kwenye ubingwa, lakini bado hatujautwaa, tunatakiwa kumaliza kazi ili tuweze kutwa ubingwa mwishoni mwa msimu, lakini kazi bado.

"Leo (juzi), ilikuwa ni muhimu kushinda kwa sababu ilikuwa na maana kubwa. Hatukuwa na furaha kwa sababu katika kipindi cha pili walikuwa na timu nzuri zaidi na walipigana kuhakikisha wanashinda."

Baada ya kuongeza ushindi kwenye uongozi wake kwenye La Liga, Barcelona sasa itageukia kwenye Ligi ya Mabingwa Ulaya, wakiwa wanajienda kwenye mchezo wao wa kwanza wa robo fainali dhidi ya Manchester United Jumatano wiki hii.

Simeone asema Costa alistahili kadi nyekundu

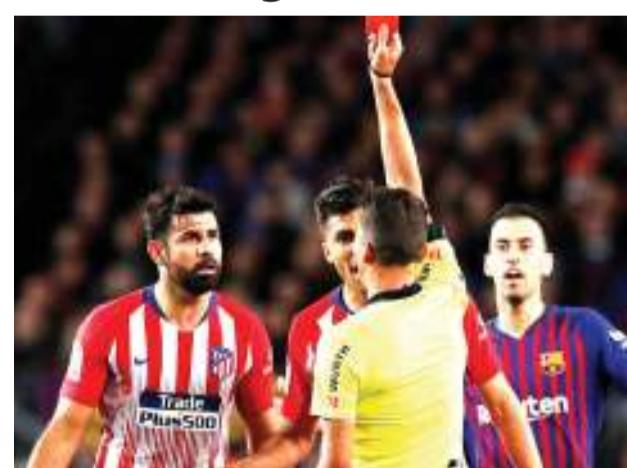
MADRID, Hispania

DIEGO Simeone amesifia jitihada za wachezaji wake wa Atletico Madrid, lakini amebainisha kwamba, Diego Costa pengine alistahili kuonyeshwa kadi nyekundu wakati wakifungwa mabao 2-0 na Barcelona katika dimba la Camp Nou.

Kuelekea mchezo huo, Atletico Madrid walikuwa wanahitaji ushindi ili kupunguza gepu la pointi na vinara Barcelona, hata hivyo, mambo yalikwenda tofauti na matalario wakati Costa alipotolewa nje kwa kadi nyekundu kipindi cha kwanza.

Licha ya kucheza wakiwa 10 uwanjani, Atletico walione-kana kama wameikamata Barcelona, lakini katika dakika ya 85, Luis Suarez alifunga bao kwa shuti kali akiwa umballi wa yadi 20.

Na dakika moja baadaye Lionel Messi akaihakikishia pointi zote tatu kwa kufunga

bao la pili na kufanya matokeo kuwa 2-0.

Wakati alipoulizwa kuhusu kadi nyekundu ya moja kwa moja ya Costa, Simeone alisema, kama ni kweli, kile amba-cho mwamuzi alidai, basi alisahili kutolewa nje ya uwanja.

"Katika mechi 11 tumekuwa na kadi nyekundu saba, inaonyesha kwamba kuna kitu fulani kibaya tumekifanya,"

alidai.

"Nilimuuliza mwamuzi na aliniambia kitu ambacho Costa hakunambia. Kuna wachezaji wengine wanase-ma vitu, lakini hawatolewi nje, lakini hilo haikuwa sabu-bu kwa Diego.

"Kama mwamuzi alitafsiri kile alichoambwa kuwa ni matusi, hivyo kadi nyekundu alistahili."

HABARI MICHEZO

Gattuso alia bahati kuibeba Juventus

MILAN, Italia

KOCHA wa AC Milan, Gennaro Gattuso, amedai kuwa timu yake ilionyesha kiwango bora zaidi kwa kipindi cha mwaka huu wakati wakifungwa mabao 2-1 na Juventus juzi, Jumamosi kwenye Uwanja wa Allianz.

Kiungo huyo wa zamani wa Milan amebainisha kwamba licha ya makosa yaliyotokea na kumwezesha Moise Kean kufunga bao la ushindi kwa Juventus katika dakika za mwisho, lakini kikosi chake kilionyesha kiwango bora kabisa.

Rosseneri walikuwa mbele kwa bao la kipindi cha kwanza la Krzysztof Piatek kabla ya Paulo Dybala kusawazisha kwa penalti.

Gattuso ameambia Sky Sports Italia: "Kilikua kiwango chetu bora kwa mwaka 2019, tulipoteza katika dakika za mwisho 18-20 na si kwa sababu Juve walicheza vizuri, lakini yalikuwa ni makosa yetu."

Mambo kama haya yanatokea wakati unapocheza soka la aina kama tulivyocheza sisi.

"Juve ilibadilika baada ya dakika 20, tulijaribu kutengeneza nafasi zaidi, halafu tukabadili mchezo na kucheza mfumo wa 4-4-2, kiufundi, tulikuwa na mchezo mzuri.

Tuliwategemea Joao Cancelo na Leonardo Spinazzola kwenye wiga, lakini mwishoni tulijikuta tukitengeneza makosa sisi wenye.

GUARDIOLA: HAIWEZEKANI KUSHINDA MATAJI MANNE

MANCHESTER, England

KOCHA wa Manchester City, Pep Guardiola, amesema anaamini uwezekano wa kushinda mataji manne msimu huu ni mgumu, licha ya kuifunga Brighton bao 1-0 na kutinga fainali ya Kombe la FA juzi Jumamosi.

Man City sasa itacheza fainali ya FA kwenye dimba la Wembley, baada ya bao la kichwa la Gabriel Jesus kuipa ushindi huo.

Hii inamaanisha kwamba, matumaini ya City kushinda mataji manne msimu huu ni mkubwa kwa sababu wapo kwenye nafasi nzuri katika mbio za ubingwa wa Ligi Kuu na michuano ya Ligi ya Mabingwa Ulaya.

Akizungumza baada ya mchezo huo, Guar-

diola alisema: "Ni vigumu kushinda mataji manne. Ni miujiza tu itawezesha hilo.

"Mawazo yangu ni kwamba hakuna mtu ambaye amefanya hilo, kwa nini tunaulizwa sisi tu? Kwa uhakika kabisa ni jambo gumu kwa upande wetu, kwani ni vigumu kufanikisha kila jambo."

Manchester City imevunja rekodi nyingi hadi sasa chini ya Guardiola, lakini kama iki-fanikiwa kushinda mataji manne msimu huu, yatakuwa mafanikio makubwa zaidi.

Hakuna klubu yoyote ya Uingereza iliyoshinda mataji manne kwa msimu mmoja, lakini wapinzani wao wa jiji moja, Manchester United walikaribia kufikia rekodi hiyo mwaka 1999.

Zidane bado hajui hatima ya Bale Real

MADRID, Hispania

ZINEDINE Zidane alishuhudia timu yake ikirudi kwenye njia ya ushindi baada ya Karim Benzema kuionyesha kiwango kizuri na kuiwezesha timu yake kupata ushindi wa mabao 2-1 kwenye dimba la Santiago Bernabeu, juzi Jumamosi, lakini alishindwa kuzungumza kuhusu hatima ya mchezaji wake, Gareth Bale.

Benzema alifunga mabao yote mawili katika kipindi cha pilii wakati Madrid ikitoka nyuma na kuifunga Eibar iliyopo katikati ya msimamo wa ligi.

Wageni hao walikuwa mbele kwa bao la dakika ya 39 baada ya Real kushinda kuondoa hatari langoni mwao, licha ya kutawala mpira kwa muda mrefu.

Bale alianza kwenye mchezo

huo, huku Zidane akitumaini mchezaji huyo wa kimataifa wa Wales anaweza kuthibitisha uwezo wake na kuendelea kubakia na Madrid kipindi cha majira ya joto kijacho.

Hata hivyo, Zidane mwenye umri wa miaka 46, alishindwa kujibu swali juu ya hatima ya Bale.

Katika mazungumzo yake na waandishi wa habari baada ya mchezo huo, Zidane alisema: "Tutaona hapo baadaye kama Bale bado atabakia kuwa mchezaji wa klubu yetu msimu ujao. Gareth bado ana mkaataba wa miaka miwili na Real Madrid, hivyo tunatakiwa kusubiri."

"Kwa sasa ni ngumu kuzungumza hatima yake, lakini jambo la msingi ni kwamba bado ni mchezaji wetu, kama ataondoka baada ya kipindi cha majira ya joto hilo siwezi kuli-zungumza kwa sasa."

DONDODA ZA SOKA MAGAZETI YA ULAYA

BENZEMA ATOA ZAWADI 100 ZA ZIDANE LA LIGA

● ● ● Akimbiza kwa mabao ya kichwa Ligi Kuu Hispania, Navas naye adaka ya...

MADRID, Hispania

KARIM Benzema aliipaisha Real Madrid wakati alipofunga mabao mawili kuiwezesha kupata ushindi wa 2-1 juzi Jumamosi dhidi ya Eibar katika dimba la Santiago Bernabeu.

Huo ulikuwa ni mchezo wa Ligi Kuu ya Hispania, La Liga, wakati vijana hao wa Zinedine Zidane wakijibu kwa ushindi baada ya kutoka kufungwa Jumatano na Valencia, na Benzema akachagiza ushindi huo katika mechi ya 100 kwa kocha huyo kwenye La Liga.

Madrid walioneckana kuimarike zaidi katika dakika za awali na walipata bao dakika ya tisa, lakini kazi ya Benzema kumtengenezeza pande Gareth Bale ilioneckana kuwa ameoteeta.

Na wenyeji hao wakajikuta wakidhibiwa kwa bao la Gonzalo Escalante ambaye aliwapita kirahisi mabeki wa Madrid na kumfunga golikipa, Keylor

Navas.

Madrid walipata bao mapema kipindi cha pili, lakini lilitakataliwa kuitia teknolojia ya maamuzi ya video (VAR), kwani ilionyesha Benzema aliotea kwa kuwahi kukimbilia kabla ya mpira.

Mfaransa huyo alipata bahati nyininge, wakati alipokutana na krosi ya Marco Asensio na kupiga kichwa na mpira ukajaa wavuni moja kwa moja.

Benzema alifunga bao la pili kwa pasi nzuri ya Toni Kroos kutokea winaga ya kulia na kuujaza mpira wavuni.

Zidane alikianzisha kikosi kisichozoleka, huku wanufaika wakuu wakiwa ni Alvaro Odriozola, Nacho Fernandez na Federico Valverde ambaio hawapati nafasi ya kucheza mara kwa mara.

Lakini Benzema, Odriozola na Asensio ndio walioneckana kuing'arisha zaidi Madrid, huku Luka Modric na Bale wakionekana kutokuwa kwenye kiwango cha juu zaidi.

Ingawa mabao yake mawili ya-

likataliwa, Benzema bado anastahili kuongoza safu ya ushambulaji kwa kuwa kiwango chake kinaonekana kui-marika zaidi.

Aliifanya safu ya ulinzi ya Eibar kuwa na kazi ya ziada na hivyo kuonekana kuwa kwenye kiwango kisichosukua.

Mambo muhimu

- Zidane ni kocha wa saba kuiongoza Real Madrid katika mechi 100 katika historia ya La Liga, akishinda kwa asilimia 71 kat iyo.

- Hakuna mchezaji kwenye La Liga aliyefunga mabao mengi zaidi kwa kichwa katika mashindano yote msimu huu zaidi ya Benzema akiwa amefunga mabao tisa.

- Keylor Navas alidaka mechi ya 100 La Liga kwa Madrid, akiwa mchezaji wa kwanza ambaye si Mhispania kufisha mechi hizo kwa Los Blancos hao.

KWA UFUPI

LEWANDOWSKI, CHELSEA WATETA

CHELSEA imefanya mawasiliano na mawakala wa mshambulaji wa Bayern Munich na Poland, Robert Lewandowski, 30, huku pia ikivutiwa na straika wa Borussia Dortmund na Sweden, Alexander Isak, 19. (*Sunday Mirror*)

POGBA, DE GEA SHAKANI UTD

KIUNGO wa Ufaransa Paul Pogba, 26, na kipa wa Hispania, David de Gea, 28, ni sehemu ya wachezaji wa saba wa Manchester United wanaofikiria kuachana na klubu hiyo wakati huu ikihaha kufuzu Ligi ya Mabingwa Ulaya msimu ujao. (*Sunday Times*)

ROBBEN KUTIMKIA MAREKANI

WINGA wa Bayern Munich na Uhlanzi, Arjen Robben, 35, atakataa kujinga na Inter Milan ili kutoa upendeleo wa kutimkia Ligi Kuu ya Marekani, MLS. (*Calciomercato*)

PICKFORD, OBLAK KUMRITHI DE GEA

KIPA wa Everton, Jordan Pickford, 25, na wa Atletico Madrid, Jan Oblak, 26, wapo katika orodha ya wanaowindwa na Manchester United endapo itampoteza David de Gea, ambaye anawindwa na PSG. Kipa huyo wa kimatifa wa England, Pickford anaweza kuwagharimu hadi pauni milioni 60, wakati Mslovenia Oblak anaweza kuwagharimu ada itakayoweka rekodi ya dunia. (*Sunday Express*)

NEYMAR AJUTA KUONDOKA BARCA

MSHAMBULAJI wa Paris St-Germain, Neymar, 27, "anajuta kuliko kawaida" kuondoka Barcelona, amesema mchezaji wa zamani wa Barca na mchezaji mwenza wa Brazil, Adriano. (Cadena Ser)

NDOMBELE AZIVUTIA, UTD, PSG

KIUNGO wa Lyon, Tanguy Ndombele anawindwa na Manchester United, lakini itakumbana na vita kali kutoka kwa PSG kwa Mfaransa huyo mwenye umri wa miaka 22. (*L'Equipe - in French*)

DEPAY KUMRITHI MANE LIVER

Liverpool inaweza kumfuata mshambulaji wa Lyon na Uhlanzi, Memphis Depay, 25, kama winga Msenegal Sadio Mane, 26, ataondoka Anfield majira haya ya joto. (*L'Equipe, via Mail on Sunday*)

TRIPPIER KUMPISHA WAN-BISSAKA

KOCHA wa Tottenham, Mauricio Pochettino ana-panga kuziba pengo la beki wa kulia wa England, Kieran Trippier, 28, kwa kumsajili beki wa Crystal Palace, Aaron Wan-Bissaka, 21. (*Sunday Express*)

SARRI AMTAKA GIROUD KUBAKI

KOCHA wa Chelsea, Maurizio Sarri, anataka mshambulaji Mfaransa Olivier Giroud kubaki klabuni hapo. Mkataba wa straika huyo mwenye umri wa miaka 32, unamalizika Juni lakini klubu hiyo ya Stamford Bridge ina uamuzi wa kuongeza kwa miezi 12. (Star on Sunday)

MITROVIC AGEUKA LULU EPL

Leicester City imejinga katika mbio moja na Everton, Southampton, Tottenham na West Ham za kumsajili straika Mserbia Aleksandar Mitrovic, 24, kutoka Fulham kufuatia miamba hiyo ya Craven Cottage kuwa katika nafasi ya kushuka daraja. (*Sportski Zurnal, via Leicester Mercury*)

SESSEGNON KUSHUKA NA FULHAM

WINGA wa Fulham, Ryan Sessegnon, 18, atamalizia mwaka wake mmoja uliobaki klubu hiyo katika kinyang'anyiro cha Ligi Daraja la Kwanza [Championship] msimu ujao na kisha kujiungu na Borussia Dortmund, ambayo italipa tu fidia ya ada ya kujifua kwa nyota huyo wa kimataifa wa England U-21. (*Sun on Sunday*)

MTOTO WA 'DINHO' ASAINI CRUZEIRO

MTOTO wa nguli wa Brazil, Ronaldinho, Joao Mendes, 14, amesaini mkataba wa miaka mitano wa kuichezea Cruzeiro. Mendes amekuwa akitumikia klubu hiyo tangu mwakajana. (*Cruzeiro - in Portuguese*)

MEUNIER AWINDWA UNITED

Manchester United inamfutilia beki wa kulia wa PSG na Ubelgiji, Thomas Meunier, 27, tangu kuanza kwa msimu. (*Sun on Sunday*)

HABARI MICHEZO

IVO MAPUNDA ATOA RAI CASTLE LAGER AFRICA 5S

Na Mwandishi Wetu

BALOZI wa Castle Lager Africa 5s nchini Tanzania, Ivo Mapunda, amewaomba wamiliiki wa baa kuunda timu bora za kiushindani zitakazoziwakilisha vema kwenye fainali ya Bonanza kubwa itakayoshirikisha timu 32 kutoka baa tofauti za jijini Dar es Salaam na kupata timu moja itakayowakilisha Tanzania kwenye mashindano hayo ngazi ya Afrika yanayotarajiwa kufanyika nchini baadaye mwaka huu.

Mapunda aliyasema hayo jana kwa waandishi wa habari wakati akijiandaa rasmi na ziara ya kutembelea baa 60 za jijini Dar es Salaam zilizoingia kwenye mchakato wa kiushindani kupitia promosheni zinazoendelea kwenye baa hizo na kuwaomba wamiliiki hao wajitahidi kuunda timu bora.

Alisema ushindani unatarajiwa kuwa mkubwa kwenye mashindano hayo ya soka

yanayoshirikisha wachezaji watano kila upande, kabla ya mwisho wa siku kutoa timu moja itakayoiwakilisha Tanzania katika mashindano hayo ngazi ya Afrika yanayotarajiwa kufanyika nchini kwa mara ya kwanza, lakini ikiwa ni mara ya pili kwa Tanzania kushiriki chini ya udhamini wa Kampuni ya Bia nchini (TBL) kuititia bia yake ya Castle Lager.

"Nawasihi wamiliki wa baa shiriki tutambue bingwa wa fainali ya bonanza atatuwakilisha Watanzania wote na kwa maana hiyo, uundaji wa timu zetu na maandalizi kwa ujumla unapaswa kuwa mzuri," alisema Balozi wa Castle Lager Tanzania, Mapunda na kuonegeza:

"Mwaka jana tulishiriki mashindano haya kwa mara ya kwanza na kupata mwakilishi aliyeshiriki katika michuano ya kimataifa ya Afrika, yaliyofanya nchini Zambia kwa kuzikutanisha timu za Afrika Kusini, Zimba-

bwe, Swaziland Lesotho na wenyeji Zambia.

"Binafsi niwapongeza sana wadhamini wa mashindano haya, Castle Lager kwa kudhamini mashindano haya ambayo yanawa-pa fursa wanywaji wao kushiriki michezo ambayo mwisho wa siku inatupa nafasi ya kuitangaza nchi yetu ya Tanzania, lakini pia niwashukuru sana kwa kuniona mimi kama nastahili kuwa Balozi wa Castle Lager Africa 5s nchini Tanzania.

"Nafahamu mchakato wa kupata timu zitakazoshiriki katika bonanza hilo umeboreshwa zaidi mwaka huu, ambapo washiriki watapatikana kuititia katika promosheni zinazoendelea katika baa mbalimbali jijini Dar es Salaam."

Ili kuingia 32 bora, moja ya kigezo muhimu ni kufanya mauzo mengi ambapo kutakuwa na makasha maalumu katika baa husika kwa ajili ya kukusanya vizibo baada ya mteja kunnuna bia ya Castle Lager.

Meneja wa Bia ya Castle Lager, Pamela Kikuli (kulia), akimkabidhi Balozi wa Castle Lager Africa 5s, Ivo Mapunda mpira kuashiria uzinduzi wa mashindano ya Castle Lager Africa 5s (ya wachezaji watano watano) yanayotarajiwa kufanyika nchini mwaka huu.

MPIGAPICHA WETU

Twiga Stars waahidi 'kufia' uwanjani kesho

Na Somoe Ng'itu

KIKOSI cha Timu ya Taifa ya Soka ya Wanawake (Twiga Stars), kimetua salama jijini Kinshasa, Jamhuri ya Kidemokrasia ya Kongo (DRC), huku wachezaji wakiahidi kutomwangusha Makamu wa Rais, Samia Suluhu Hassan, ambaye alikwenda kuwaaga na kuwatachia mafanikio katika mchezo wao wa marudiano.

Mbali na kuwaaga, Mama Samia aliwapa wachezaji hao Sh. milioni tano na kuwaambia wachezaji wa Twiga Stars kwamba wasikate tamaa, kwa kuwa uwezo wa kuwfungwa wapinzani wao wanao.

"Wakongo wanatushinda katika muziki tu, katika soka hawatuwezi, nendeni mkafanye vizuri, mkifanya vema nitaenda kwa baba (Rais John Magufuli) kuwaombea zawadi

kama walizopata wenzenzu (Taifa Stars), Dodoma itawahu," alisema Makamu wa Rais juzi, Jumamosi alipokuwa anazungumza na wachezaji hao wa Twiga Stars.

DRC kesho inatarajiwa kuwakaribisha Twiga Stars katika mchezo wa marudiano wa kuwania tiketi ya kushiriki Michezo ya Olimpiki.

Akizungumza na gazeti hili jana, nahodha na mshambuliaji mkongwe wa Twiga Stars, Asha Rashid, alisema wamejijandaa kupambana na mechii ya kesho haitakuwa ngumu kama ya awali kwa sababu wameshawafahamu.

Asha alisema pia wameshaya fanya kazi marekebisho ya makosa waliyofanya katika mchezo uliopita na kesho wataingia uwani-jani ili kusaka ushindi.

"Tulitamani kushinda katika mechii ya

kwanza, lakini mambo hayakuwa mazuri, ndio mpira, lakini mechii ya Jumanne tutain-gia tukiwa imara zaidi, naamini kila mmoja wetu anajua hii ni sawa na fainali, hatukubali kushindwa," alisema nahodha huyo.

Naye Kocha Mkuu wa timu hiyo, Bakari Shime, alisema wamejipanga kuendelea pale walipoishia na hilo linawezekana kwa kikosi chake ambacho kinashikilia ubingwa wa Kombe la Chalenji kwa nchi za Afrika Mashariki na Kat.

Shime alisema kuwa timu yake imeshacheza mechii ngumu zaidi na kama watakuwa makini, nafasi ya wao kusonga mbele katika mashindano hayo ni kubwa.

Katika mechii ya kwanza iliyochewza Ijumaa iliyoipata kwenye Uwanja wa Taifa jijini Dar es Salaam, timu hizo zilitoka sare ya mabao 2-2.

Kuogelea kuwania ubingwa wa Taifa

Na Mwandishi Wetu

Jumla ya klubu 10 zime-thibitisha kushindana katika mashindano ya Klabu Bingwa ya mchezo wa kuogelea yali-yopangwa kufanyika kwenye bwawa la kuogelea la Shule ya Kimataifa ya Tanganyika (IST), Upanga jijini Dar es Salaam kuanzia Aprili 13 hadi 14, mwaka huu.

Mwenyekiti wa Kamati ya Maandalizi wa Chama cha Kuogelea Tanzania (TSA), Hadija Shebe, ameliambia gazeti hili kuwa klubu 10 zitakazoshiriki ni Bluefins, Champion Rise, Mis Piranhas, Klabu ya Kuogelea ya Mwanza (MSC), FK Blue na Wahoo ya Zanzibar.

Hadija alizitaja klubu nyingine zitakazoshiriki mashindano hayo ambayo yamedhaminiwa na Kampuni za Asas, Samsung, DTB Bank, Snow Cream, Knight Support na Kituo cha Utangazaji cha Clouds FM, kuwa ni ISM-Moshi, ISM-Arusha, FK Blue Marlins, Talis-IST na mabingwa watetezi, Dar es Salaam Swim Club (DSC).

Alisema mashindano hayo yamepangwa kuanza saa 2:00 asubuhi siku ya Jumamosi na waogeleaji watashindana katika staili tano ambazo ni Freestyle, Breaststroke, Butterfly, Backstroke na Individual Medley.

Hadija alisema waogeleaji hao pia watashindana katika mashindano ambayo yamepitishwa na Shirikisho la Mchezo wa Kuogelea duniani (Fina), kuwa ya kutafuta alama za kufuzu mashindano ya dunia yaliyopangwa kufanyika nchini Korea Julai mwaka huu.

"Tunatarajia kuona ushindania mkali kwa waogeleaji wetu ili kutafuta nafasi ya kufuzu mashindano ya dunia. Waogeleaji wengi wapo katika maandalizi ya mwisho mwisho kwa ajili ya mashindano hayo, bado tunahitaji wadhamini wa mashindano hayo," alisema Hadija.

Jumatatu Aprili 8, 2019

Nipashe

Benzema atoa zawadi 100 za Zidane La Liga

HABARI UK 30

TUTA?...

Beki wa Kati wa Everton, Kurt Zouma, akiupuka kusababisha penaltı licha ya kumgusa kwenye kifundo cha mguu mshambuliaji wa Arsenal, Alexandre Lacazette, katika mechi ya Ligi Kuu England iliyopigwa Uwanja wa Goodison Park na wenyeji kushinda 1-0 kupitia kwa Phil Jagielka. PICA: DAILY MAIL

AUSSEMS: MAZEMBE HAWATAAMINI CONGO

● ● ● Afurahia sare tasa, asema lolote linaweza kutokea Jumamosi na kwamba Simba...

Na Somoe Ng'itu

BAADA ya kushuhudia kikosi chake kikilazimishwa sare tasa na TP Mazembe Uwanja wa Taifa jijini Dar es Salaam, Kocha Mkuu wa Simba, Mbelgiji Patrick Aussems, amesema timu yake bado iko katika nafasi salama ya kutinga nusu fainali ya mashindano hayo ya Ligi ya Mabingwa Afrika ambayo yataendelea Jumamosi wiki hii.

Timu hizo zinatarajiwa kurudiana Aprili 13, mwaka huu jijini Kinshasa na mshindi atatinga hatua ya nusu fainali ya michuanu hiyo inayoandaliwa na kusimamiwa na Shirikisho la Soka Afrika (CAF).

Akizungumza na gazeti hili jana, Aussems alisema anaamini kila timu inahitaji ushindi ili iweze kusonga mbele, lakini kikosi chake ambacho hakikupewa nafasi ya kufika hatua hiyo kinawenza kuendelea kufanya kile kisichotarajiw.

Aussems alisema sare ya bila kufungana

ni nzuri na bado hawajakata tamaa ya kusonga mbele katika mashindano hayo.

"Haya ni mashindano makubwa na magumu katika kila hatua, naamini bado nafasi tunayo ya kushinda na kuendelea mbele, hakuna ambaye alijua kama tutafika hapa, kuna changamoto nyingi, lakini bado tunapambana nazo, tunahitaji matokeo chanya," alisema Aussems.

Mbelgiji huyo aliongeza kuwa kuumia kwa beki wake, Pascal Wawa katika dakika za mapema kulivuruga mipango yake, lakini anaamini hali hiyo ni sehemu ya mpira.

Naye Rais wa Simba, Swedi Mkwabi, alisema kuwa matokeo ya sare walayopata juzi hawakuyataraja, lakini wamekubalana nayo kutokana na kuuheshimu mchweo huo.

"Na kama suala la kukosa penaltı, hili ni la kawaida, anakosa Messi (Lionel) mwenye mpira wake, itakuwa Bocco (John), tunaenda Congo kumalizia kazi tulioifanya Taifa, uwezo wa kuwafunga tunao,

naamini hilo, "alisema kiongozi huyo.

...YASAKA UWANJA

Katika hali isiyo ya kawaida, Mkwabi, alisema hawana uhakika kama watacheza mechi yao ya Ligi Kuu Tanzania Bara dhidi ya Ruvu Shooting iliyopangwa kuchezwa Jumanne kutokana na kukosa uwanja.

Kiongozi huyo alisema kuwa Uwanja wa Jamhuri, Morogoro ambao wameuchagua hauko katika hali nzuri na endapo watacheza, wanawenza kuhatarisha afya za wachezaji wao, wakati wanakabiliwa na mchezo wa marudiano dhidi ya TP Mazembe ndani ya siku chache.

"Kama tutakosa uwanja na kushindwa kuchenza Jumanne, basi tutakuwa na rati-ba ngumu, mechi II ndani ya siku 23, hii itakuwa bandika bandua," alisema Mkwabi.

Simba imekuwa na viporo vingi kuto-kana na kubanwa na mashindano hayo ya kimataifa wanayoshiriki.

Yanga yaichambua African Lyon ikiisubiri leo

Na Mwandishi Wetu

UKURASA mpya! Kocha Msaidizi wa Yanga, Noel Mwandila, amesema kikosi chao kinaikaribisha African Lyon katika mechi ya Ligi Kuu Tanzania Bara leo kwenye Uwanja wa CCM Kirumba jijini Mwanza, kikifirkiria kuongeza pointi nyingine.

Mwandila aliliambia gazeti hili kuwa wachezaji wake wako tayari kwa mechi hiyo licha ya kukosa muda mzuri wa maandalizi kutokana na kubanwa na safari ya kutoka Mtwara.

Kocha huyo alisema wataingia uwanjani wakiwa wanawaheshimu wapinzani wao, hasa kutokana na nafasi walayopo mkiani katika msimamo wa ligi hiyo inayoshirikisha timu 20.

"Tumetumia siku mbili kwa ajili ya safari, hatukupata muda mzuri wa kujiaandaa, lakini tuko tayari kwa mchezo huu, wachezaji wana-jua kile tunachokitafuta, tunahitaji kupata pointi tatu katika mechi hiyo ya kesho (leo)," alisema Mzam-bia huyo ambaye awali alikuwa chini ya George Lwandamina.

Alisema habari kuhusu mchezo uliopita ambao walitoka sare na Ndanda FC wameshaumaliza na sasa wamefungua "ukurasa mpya" ambao wanauangalia mchezo dhidi ya African Lyon tu.

"Habari ya Ndanda tumeshafun-ga, sasa tunaangalia ukurasa mpya, tunajiandaa na mechi ya African Lyon ambayo tutacheza hapa CCM Kirumba," aliongeza.

Beki wa timu hiyo, Juma Abdul, alisema kuwa wamejiandaa vizuri na wanawaheshimu wapinzani wao African Lyon.

"African Lyon ni timu nzuri, si mbovo, timu yoyote inayoshiriki Ligi Kuu ni nzuri, akili yetu na mawazo yetu yanaufikiria mchezo huo, tumejipanga kupambana na tusingie uwanjani katika hali ya kuwadharau," alisema Abdul.

Yanga yenye pointi 68 ndio inaongoza msimamo wa ligi iki-fuatiwa na Azam FC wenye pointi 63, lakini Wanalamalambamba hao wakiwa mbele mechi moja wakati Simba iko katika nafasi ya tatu ikiwa na pointi 57 na imeshuka dimbani mara 22 tu.

